

VUOSI 2016

VUOSI 2016

2	Toimitusjohtajan katsaus
4	Vastuullisuus
6	Hallinnointi
12	Hallitus
14	Konsernin johtoryhmä
17	Liiketoimintojen hallitukset

TILINPÄÄTÖS 2016

20	Toimintakertomus
	Konsernitilinpäätös, IFRS
30	Konsernin laaja tuloslaskelma
31	Konsernitase
32	Konsernin rahavirtalaskelma
33	Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
34	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot
69	Konsernin tunnusluvut
70	Tunnuslukujen laskentaperusteet
	Emoyhtiön tilinpäätös, FAS
71	Emoyhtiön tuloslaskelma
72	Emoyhtiön tase
73	Emoyhtiön rahavirtalaskelma
74	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
80	Osakkeet ja osakkeenomistajat
82	Hallituksen voitonjakoesitys
83	Tilintarkastuskertomus
86	Tietoa sijoittajille

**Liikevoitto
nykyrakenteella**

7%

**Oman pääoman tuotto
keskimäärin yli**

20%

**Nettovelkaantumisaste
enintään**

100%

KURSSI KOHTI VUOTTA 2020

Vuosi 2016 merkitsi Aspolle uudenlaisen nelivuotiskauden alkua. Tarkensimme konsernin pitkäaikaisten taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen aikaperiodia asettamalla takarajan vuoteen 2020. Tavoittelemme nykyrakenteella 7 prosentin liikevoittoa, keskimäärin yli 20 prosentin oman pääoman tuottoa sekä enintään 100 prosentin nettovelkaantumistasetta. Liikkuva maali on nyt lukittu tiukasti tähtäimeen.

Tavoitteet ovat kunnianhimoisia, mutta suunnitelma niihin pääsemiseksi on selkeä. Kuluneena vuonna pohjustimme ja käynnistimme toimenpiteitä, jotka mahdollistavat tavoitteiden saavuttamisen. Aspo jatkaa strategiansa mukaisesti nyt entistäkin päämäärätietoisemmin liiketoimintojensa kehittämistä parhaan mahdollisen omistaja-arvon luomiseksi. Yksi kehitystyömme kulmakivistä ja Aspon ehdoton vahvuus on, että olemme onnistuneet määrätietoisesti rakentamaan tytäryhtiöihin vahvat ja asiantuntevat hallitukset toimivan johdon tueksi. Liiketoimintojen dynaaminen kehittäminen, ja tarvittaessa niiden irtauttaminen, vaatii juuri tämänkaltaista syvällistä osaamista.

Varustamoliiketoimintamme kannattavuuden ja kapasiteetin kehitys on keskeinen menestystekijä matkalla kohti vuotta 2020. Viime vuonna vallinneesta laivojen kansainvälisten kuivarahtihintojen ennätysalhaisesta tasosta huolimatta ESL Shippingin liikevoitto pysyi vahvana. Vuonna 2018 liikenteeseen tulevat LNG-käyttöiset, energiatehokkaat irtolastialukset parantavat varustamon kannattavuutta. Kasvua odotamme syntyvän uusien alusten lisäkapasiteetin, laajemman asiakaskunnan ja uusien liiketoiminta-alueiden tuomien mahdollisuuksien myötä.

Viime vuoden erityisenä onnistumisena voidaan pitää Telkon vahvaa kokonaiskasvua. Telko saavutti historiansa korkeimman liikevaihdon ja jatkoi organisaation kasvun lisäksi maantieteellistä laajenemistaan

perustamalla tytäryhtiön Azerbaidzaniin. Kotimaan kasvua vahvistettiin laajentamalla edustussopimuksen mukaisesti Castrolin moottorivoiteluaineiden liiketoimintaan.

Leipurin raaka-aineliiketoiminta kasvoi ja paransi kannattavuuttaan Venäjällä. Koneliiketoiminnan tilauskanta nousi puolestaan ennätyslukemiin. Leipurin on kuitenkin Aspon liiketoiminnoista vielä kauimpana tulospotentiaalistaan. Viime vuoden positiivisia tapahtumia olivat lisäksi Kaukon kehittyminen liikkuvan tietotyön yhtiöksi sekä konsernin yleishallintokulujen aleneminen tavoitetasolle.

Näemmekin jo merkkejä esimerkiksi Venäjän taloustilanteen vakiintumisesta ja käänöksestä parempaan. Yleistunnelma markkinoilla on valoisampi vuodentakaiseen tilanteeseen verrattuna. Ruplan kurssin vahvistuminen, ja sen myötä kansalaisten ostovoiman parantuminen, on Aspon kannalta kaikkein merkittävin tekijä. Uskalsimme heikoimpinakin aikoina panostaa itämarkkinoilla tulevaisuuteen: rekrytointeihin, henkilökunnan koulutukseen ja alueelliseen laajentumiseen. Sen ansiosta markkina-asemamme on vahvempi ja asiakaskuntamme luottamus toimintaamme on parantunut entisestään. Palvelemme jo nyt yli 2 500 venäläistä yritysasiakasta kiinteänä osana heidän koko arvoketjuaan. Sen kaltaista asemaa ei helposti horjuteta.

Kaikkiaan Aspon liikevaihdon kasvua ja toteutunutta liikevoittoa voi pitää hyvänä suorituksena vaikeassa markkinaympäristössä. Positiivisista tuloksista ja kasvunäkymistä johtuen pystyimme antamaan ohjeistuksen aiempia vuosia selkeästi korkeammasta liikevoittotasosta. Vuosi 2016 toimikin hyvänä peruskuntokautena valmistauduttaessa tuleviin tavoitteisiin.

Helsingissä, 15.2.2017
Aki Ojanen, konsernin toimitusjohtaja

Aspo teki kuluneena vuonna hyvän tuloksen haastavasta markkinatilanteesta huolimatta. Samalla yhtiö loi vankan pohjan taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

VASTUULLISUUS VARMISTAA TULEVAN MENESTYKSEN

Vastuullisuus näkyy Aspossa globaalilla, yhteiskunnallisella ja yksilön tasolla. Esimerkki globaalista vastuusta on ESL Shippingin investointi maailman ensimmäisiin LNG-käyttöisiin irtolastialuksiin, joiden hiilidioksidipäästöt kuljetettua rahitonnia kohden ovat yli 50 % pienemmät kuin nykyisillä aluksilla. Yhteiskunnallinen vastuu on ennen kaikkea vastuullista johtamista: vain kasvava yritys luo työtä, verotuloja ja hyvinvointia. Yksilötason vastuu näkyy puolestaan siinä, miten Aspoo kohtelee oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti työntekijöitään kaikissa toimintamaissaan.

Aspo teetti vuonna 2016 kattavan liiketoimintaympäristön vastuullisuusanalyysin, jonka toteutuksesta vastasi kiertotalouteen ja kestävään liiketoimintaan erikoistunut kehittämis- ja koulutusyritys Ethica Oy. Selvityksessä kartoitettiin yhtiön liiketoimintoihin vaikuttavia, vastuullisuuteen liittyviä ajureita ja trendejä, ja luotiin tältä osin katsaus tytäryhtiöiden vahvuuksiin ja kehittämiskohteisiin.

Analyysi auttaa Aspooa vastaamaan entistäkin paremmin kansainvälisten ja kansallisten säädösten, päämiesten sekä asiakkaiden asettamiin vastuullisuuden vaatimuksiin. Aspoo haluaa olla edelläkä-

vijä, joka toteuttaa yritys vastuuta yli lain ja määräysten edellyttämien minimirajojen. Selvitys tukee myös osaltaan laajempaa yritysten vastuullisuusraportointivelvoitetta, joka astui voimaan vuoden 2017 alusta.

Analyysin mukaan Telkon toimintaympäristössä vaikuttavat etenkin kasvava kiinnostus biotuotteisiin, kiertotalous sekä siirtymä tuotelähtöisestä liiketoiminnasta kohti palveluliiketoimintaa. Leipurin liiketoiminnan muutosajureita ovat puolestaan terveellisyys trendi ja energiatehokkuuden, tuoteturvallisuuden sekä kierrätyksen ja jätteen vähentämi-

sen vaatimukset. ESL Shippingin kohdalla korostuvat ympäristö- ja turvallisuuskysymysten hallinta.

SITOUTUNEET TYTÄRYHTIÖT

Tiukat laatukriteerit ohjaavat Telkon toimintoja. Yhtiölle on myönnetty ISO 9001 -sertifikaatti, ja se noudattaa myös kemianteollisuuden Responsible Care -ohjelman kauppaan liittyvää versiota. Sen mukaisesti Telko on sitoutunut jatkuvaan vapaaehtoiseen ympäristöasioiden sekä työterveyden ja -turvallisuuden kehittämiseen. Sitoutuminen on todennettu ulkoisessa SQAS/ESAD-arvioinnissa. Telko on myös allekirjoittanut Euroopan kemianteollisuuden jälleenmyyjien järjestön FECC:n eettiset periaatteet.

ESL Shippingin toiminta ja kaikki alukset on puolestaan sertifioitu kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n turvallisuusjohtamiskoodin ISM:n vaatimusten mukaisesti. Varustamalla on lisäksi ISO 14001 -ympäristösertifikaatti. Laiva on kaikkiaan ekologisin vaihtoehto suurten lastien kuljettamiseen, ja ESL Shipping on esimerkiksi pyrkinyt määrätietoisesti vähentämään polttoainekulutustaan.

Leipurin taas kiinnittää erityishuomiota kaikkien tuotteidensa korkeaan laatuun ja turvallisuuteen. Yrityksen kumppaneilta ja toimittajilta vaaditaan tiukat laatukriteerit täyttävät ympäristö- ja toimintajärjestelmät. Suomessa Leipurin toimintamalli on saanut ISO 9001:2000 -sertifikaatin.

Kauko tarjoaa liikkuvan tietotyön ratkaisuja ja energiaa säästäviä tuotteita, kuten aurinkoenergiajärjestelmiä, joten

ympäristöasiat ovat yrityksen päämiehille tärkeitä. Sitoutuminen kestävään kehitykseen näkyy kaikessa toiminnassa tuotteiden suunnittelusta ja valmistuksesta niiden kierrätykseen.

YHTEISET EETTISET OHJEET

Aspo toimii hyvän yrityskansalaisen tavoin kaikissa toimintamaissaan. Tämän mukaisesti yhtiö esimerkiksi maksaa verot aina siihen maahan, missä tuloskin on tehty. Aspolla ei ole yhtään yhtiötä, joka olisi yrityksen maantieteellisen toiminta-alueen ulkopuolella. Läpinäkyvä toimintamalli palvelee niin sijoittajia kuin muitakin sidosryhmiä.

Aspon eettisissä ohjeissa kuvataan säännöt, joita Aspo-konsernin henkilöstön edellytetään omassa toiminnassaan noudattavan. Kaikille Aspon toimintamalle yhteiset eettiset ohjeet käsittelevät toiminnan lainmukaisuutta, liikesuhteita, henkilöstöä ja turvallisuutta sekä yrityksen varoja ja omaisuutta. Vuonna 2016 ohjeistoa päivitettiin muun muassa korruption vastaiseen toimintaan ja kilpailulainsäädäntöön liittyvien sääntöjen osalta.

VASTUU HENKILÖSTÖSTÄ

Vastuullisen toiminnan edistäminen konsernin laajuisesti vaatii hyvää johtamista. Aspo pyrkii kaikin tavoin edistämään työntekijöiden ammatillista kehittymistä ja luomaan kannustavaa ilmapiiriä. Aspolaisten tyytyväisyyttä omiin tehtäviinsä, johtamisen laatuun ja Aspon työnantajana mitattiin myös vuonna 2016 ilmapiirikartoituksella. Vuosittain

toistuvat kysymykset antavat vertailutietoa esimiehille, jotka käyvät kartoituksen tulokset läpi tiimeissään ja etsivät kehittämiskohteita.

Henkilöstön kannustamiseksi Aspoon on myös perustettu henkilöstörahasto, jonka jäseniä ovat kaikki Aspo-konsernin suomalaisten yhtiöiden työntekijät. Henkilöstö voi sijoittaa saamansa tulospalkkion henkilöstörahastoon tai nostaa rahana. Rahastoinnin tavoitteena on, että henkilöstöstä tulee yhtiön merkittävä omistajaryhmä.

KÄYTÄNNÖN YMPÄRISTÖTEKOJA

Yksi viime vuoden pienistä, mutta konkreettisista ympäristötekoista näkyi Aspon henkilöstön autopoliitikan tuottamissa tuloksissa. Vuonna 2015 uusitun käytännön mukaisesti työntekijä saa autovähennyksestään alennuksen, jos hän valitsee vaihtoehdon, jonka päästöt alittavat yhtiön autokaluston keskimääräisen arvon. Tavoitteena on, että tämä järjestely vaikuttaa alentavasti keskimääräiseen päästöarvoon. Tavoitteessa myös onnistuttiin, kun päästöarvo putosi edellisvuoden tuloksesta 137 g/km lukemaan 129 g/km. Kehityksen odotetaan jatkuvan samansuuntaisena.

Aspon ympäristövastuuta edistää osaltaan myös konsernin pääkonttori, joka sijaitsee LEED-platinatason ympäristösertifikaatin saaneessa toimistotalossa. Energiatehokas rakennus kuluttaa arviolta 30–50 prosenttia vähemmän energiaa tavalliseen rakennukseen verrattuna.

Aspo pyrkii toteuttamaan jatkuvan parantamisen periaatetta niin taloudellisen, sosiaalisen kuin ympäristövastuun osalta. Vastuullisuus ohjaa päätöksentekoa yhtiön kaikilla tasoilla.

HALLINNOINTI

Aspo Oyj:n tehtävänä on omistaa, johtaa ja kehittää liiketoimintojaan ja rakennettaan sekä huolehtia niiden rahoituksesta ja strategisesta suunnittelusta.

Aspon päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, arvopaperimarkkinalainsäädäntöä ja julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia säännöksiä, Aspo Oyj:n yhtiöjärjestyksestä sekä Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjä ja määräyksiä. Aspo noudattaa 1.1.2016 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Hallinnointikoodi on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n sivustolta www.cgfinland.fi.

KONSERNIN RAKENNE

Aspo-konsernin emoyhtiö Aspo Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Ylin vastuu Aspo-konsernin hallinnosta ja toiminnasta on Aspo Oyj:n toimitusjohtajalle, joita ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat yhtiökokouksessa.

Aspo Oyj:n tehtävänä on omistaa, johtaa ja kehittää tytäryhtiöidensä ja muiden konserniyhtiöiden toimintaa, huolehtia keskitetysti konserniyhtiöiden hallinnoimiseen, rahoitukseen ja strategiseen suunnitteluun liittyvistä asioista sekä suunnitella ja toteuttaa

taloudellisesti tarkoituksenmukaisia investointeja.

Konsernin operatiivinen liiketoiminta tapahtuu konserniyhtiöissä ESL Shipping Oy, Leipurin Oy, Telko Oy ja Kauko Oy sekä näiden tytäryhtiöissä kotimaassa ja ulkomailla.

YHTIÖKOKOUS

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain yhtiön hallituksen määräämänä ajankohtana ja siinä käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat, osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ja hallituksen ehdotukset sekä mahdolliset muut ehdotukset yhtiökokoukselle. Varsinainen yhtiökokous mm. vahvistaa tilinpäätöksen, valitsee hallituksen jäsenet ja tilintarkastajan, päättää voitonjaosta sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan palkkioista.

Osakkeenomistajalla on oikeus osakeyhtiölain mukaisesti saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää yhtiökokoukseen.

Yhtiökokoukset kutsuu koolle Aspo Oyj:n hallitus. Kokouskutsu julkaistaan pörssitiedotteella ja hallituksen määräämissä sanomalehdissä aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään 21 päivää ennen yhtiökokousta. Lisäksi kokouskutsu ja seuraavat tiedot julkistetaan yhtiön internetsivustolla viimeistään 21 päivää ennen yhtiökokousta:

- osakkeiden ja äänioikeuksien kokonaismäärä osakelajeittain kokouskutsun päivänä
- yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat
- hallituksen tai muun toimivaltaisen elimen päätösehdotus
- asia, joka on otettu yhtiökokouksen asialistalle, mutta josta päätöstä ei ehdoteta tehtäväksi

Yhtiökokouksen päätökset julkistetaan kokouksen jälkeen pörssitiedotteella. Yhtiökokouksen pöytäkirja äänestystuloksineen ja päätöksiin liittyvine liitteineen julkaistaan yhtiön internetsivustolla kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta.

OSAKKEENOMISTAJIEN NIMITYSTOIMIKUNTA

Varsinainen yhtiökokous 2016 päätti perustaa pysyvän osakkeenomistajien nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen jäsenten valintaa ja palkitsemista sekä hallituksen valiokuntien jäsenten palkitsemista koskevat ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle. Nimitystoimikunta koostuu yhtiön neljän suurimman osakkeenomistajan nimeämistä jäsenistä sekä lisäksi yhtiön hallituksen puheenjohtaja toimii toimikunnan asiantuntijana.

Vuoden 2017 varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotukset tehneeseen nimitystoimikuntaan ovat kuuluneet suurimpien osakkeenomistajien edustajat: Tatu Vehmas, puheenjohtaja (Vehmaksen suku); Veronica Timgren (Nybergin suku mukaan lukien Oy Havsudden Ab); Reima Rytsölä (Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma) ja Mikko Mursula (Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen). Lisäksi Aspon hallituksen puheenjohtaja Gustav Nyberg on toimintotoimikunnan asiantuntijana.

HALLITUS

Aspo Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä. Jäsenistä ja heidän lukumäärästään päättää yhtiökokous. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Vuoden 2016 varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin kuusi jäsentä. Jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallitus on päätösvaltainen, kun joko hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan luettuna enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla. Hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät yhtiöjärjestyksen, osakeyhtiölain ja muun soveltuvan lainsäädännön perusteella. Aspo Oyj:n hallitus on vahvistanut kirjallisen työtjärjestyksen, jonka mukaisesti hallituksen käsiteltäviä asioita ovat mm.:

- Aspo-konsernin strategiset linjaukset ja toimialastrategiat
- konsernirakenne
- yhtiökokoukselle esitettävät asiat
- osavuositarkastukset ja konsernitilinpäätökset
- konsernin toimintasuunnitelmat, budjetit ja investoinnit

- liiketoiminnan laajennukset tai supistukset, yritys- ja liiketoimintakaupat
- konsernin riskienhallinta-, vakuutus- ja rahoituspolitiikka
- konsernin ympäristöpolitiikka
- johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmät
- toimitusjohtajan nimittäminen
- Aspo-konsernin taloudellisen tilanteen ja rahoitustilanteen seuranta

Hallitus tekee vuosittain itsearvioinnin toiminnastaan ja työskentelytavoistaan. Hallituksella oli vuoden 2016 aikana 11 kokousta, joista neljä oli puhelinkokouksia. Kokouksiin osallistumisprosentti oli 99.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus on perustanut tarkastusvaliokunnan, jonka tarkoituksena on mm. valmistella yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskevia asioita. Tarkastusvaliokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset asioista valiokunnan valmistelun pohjalta. Tarkastusvaliokunnan muodostavat puheenjohtaja ja vähintään kaksi jäsentä, jotka hallitus valitsee keskuudestaan vuodeksi kerrallaan. Vuonna 2016 tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimi Roberto Lencioni ja jäsenenä Mammu Kaario sekä 7.4.2016 alkaen Mikael Laine ja Salla Pöyry. Kristina Pentti-von Walzel toimi valiokunnan jäsenenä 7.4.2016 saakka.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on:

- tilinpäätösraportoinnin prosessin seuranta
- taloudellisen raportointiprosessin valvonta
- sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta
- sisäisen tarkastuksen suunnitelmien ja raporttien käsittely
- yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästään antamaan selvitykseen sisältyvän, taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteiden kuvauksen käsittely
- tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteisen tilintarkastuksen seuranta
- tilintarkastusyhteisön riippumattomuuden arviointi
- tilintarkastusyhteisön tarjoamien

oheispalvelujen arviointi

- tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen valmistelu

Tarkastusvaliokunta kokoontuu säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa. Vuonna 2016 tarkastusvaliokunta kokoontui neljä kertaa. Kokouksiin osallistumisprosentti oli 100. Aspolla ei ole tarkastusvaliokunnan lisäksi muita valiokuntia.

Hallituksen jäsenten palkkiot

Varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten palkkiot ja kulujen korvauseriaatteen vuosittain. Vuoden 2016 varsinainen yhtiökokous vahvisti hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkioksi 15 500 euroa. Varapuheenjohtajalle päätettiin maksaa palkkiona 3 600 euroa ja hallituksen muille jäsenille 2 400 euroa kuukaudessa sekä tarkastusvaliokunnan jäsenille 700 euron kokouskohtainen palkkio valiokunnan kokouksista. Hallituksen jäsenelle ei makseta palkkiota, mikäli hän on työ- tai toimitushteessä Aspo-konserniin kuuluvaan yhtiöön. Matkat korvataan Aspon yleisen matkustussäännön mukaisesti.

Aspo Oyj:n hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2016 palkkioita yhteensä 350 665 euroa (sisältäen hallituksen puheenjohtajan vapaaehtoisen eläkevakuutuksen).

Aspon hallituksen jäsenten enemmistö on riippumaton yhtiöstä sekä yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen puheenjohtaja

Aspo Oyj:n päätoimisena hallituksen puheenjohtajana on toiminut diplomi-ekonomi, eMBA Gustav Nyberg (60). Hän vastaa puheenjohtajatehtävien lisäksi mm. strategiaproessin etenemisestä sekä osallistuu sijoittajasuhdetoimintaan.

Aspo Oyj:n hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja nimittää hallituksen päätoimisen puheenjohtajan sekä sopii hänen palvelusuhteensa ehdoista, jotka on määritelty kirjallisessa johtajasopimuksessa. Päätoiminen puheenjohtaja ei nosta yhtiökokouksen päättämää hallituspalkkiota johtajasopimuksen ollessa voimassa. Päätoimiselle puheenjohtajalle johtajasopimuksen perusteella maksettava kokonaiskorvaus ei ylitä yhtiökokouksen päätöksen mukaista hallituksen puheenjohtajan palkkiota.

Hallituksen puheenjohtaja Gustav Nyberg on ilmoittanut nimitystoimikunnalle, että hän ei ole enää käytettävissä hallituksen päätoimiseksi puheenjohtajaksi vuoden 2017 varsinaisen yhtiökouksen jälkeen.

Hallituksen monimuotoisuus

Asossa hallituksen monimuotoisuus nähdään olennaisena osana vastuullista toimintaa ja menestystekijänä, joka mahdollistaa strategisten tavoitteiden saavuttamisen. Hallituksen monimuotoisuuden tulee olla osana yhteistyökykyistä ja toimivaa hallitusta, joka pystyy vastamaan yhtiön liiketoimintojen ja strategisten tavoitteiden asettamiin vaatimuksiin sekä tukemaan ja haastamaan yhtiön toimivaa johtoa ennakoivasti ja rakentavasti.

Hallituksen kokoonpanoa koskevan ehdotuksen varsinaiselle yhtiökoukselle valmistelee ja tekee Aspon osakkeenomistajien nimitystoimikunta. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ottaa hallituksen kokoonpanoa suunniteltaessa huomioon yhtiön liiketoimintojen tarpeet ja kehitysvaiheet sekä hallituksen valiokuntien edellyttämät osaamisalueet. Hallituksen jäsenten valinnassa tavoitteena on varmistaa, että hallitus kokonaisuutena tukee Aspon nykyisen ja tulevan liiketoiminnan kehittämistä.

Hallituksen puheenjohtaja esittää nimitystoimikunnalle hallituksen jäseneltä vaadittavan osaamisen ja tietotaidon, jotta jäsenellä voidaan olettaa olevan riittävä asiantuntemus ja kokemus. Nimitystoimikunnan valmistelutyön tavoitteena on varmistaa, että hallitus muodostaa toimivan kokonaisuuden.

Hallituksen monimuotoisuutta tarkastellaan eri näkökulmista. Aspon hallituksen kokoonpanon kannalta olennaisia tekijöitä ovat hallituksen jäsenten toisiaan täydentävä osaaminen, koulutus ja kokemus eri toimialoilta, johtamisesta, eri kehitysvaiheissa olevista liiketoiminnoista sekä jäsenten henkilökohtaiset ominaisuudet. Hallituksen monimuotoisuutta tukee lisäksi kokemus kansainvälisestä toimintaympäristöstä sekä ikä- ja sukupuolijakauman huomioiminen. Tavoitteena on, että hallituksessa on kumpaakin sukupuolta vähintään kaksi jäsentä, mikä on saavutettu.

Aspon hallituksen jäseneksi valittavalla on oltava tehtävän edellyttämä

pätevyys ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Hallituskokoonpanon valmistelussa huomioidaan myös pitkän aikavälin tarpeet ja seuraajasuunnittelu.

Hallituskokoonpanon ja jäsenten lukumäärän on mahdollistettava hallituksen tehtävien tehokas hoitaminen. Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet selostetaan osana yhtiön selvitystä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Aspo omistaa ja kehittää konserniin kuuluvia liiketoimintoja. Liiketoimintojen strategiat valmistellaan ja päätetään tytäryhtiöiden hallituksessa. Tytäryhtiöt ovat toisistaan riippumattomia ja niillä on omat tavoitteet, erilaiset asiakastarpeet, pääomarakenteet sekä liiketoiminnan syklit. Siksi niissä tarvitaan toisistaan riippumattomat hallitukset, jotka tuovat yritysten kehittämiseen aitoa lisäarvoa. Aspon toimitusjohtaja toimii kaikkien tytäryhtiöiden hallitusten puheenjohtajana. Tytäryhtiöiden hallituksiin haetaan oman alansa huippuasiantuntijoita, jotka ovat edelleen aktiivisesti mukana työelämässä. Tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpanoissa pyritään samaan monimuotoisuuteen kuin Aspon hallituksessa. Tytäryhtiöiden hallitukset tukevat työllään Aspon hallitustyöskentelyn monimuotoisuutta.

TOIMITUSJOHTAJA

Aspo Oyj:n toimitusjohtajan valitsee hallitus. Aspon toimitusjohtajana toimii eMBA Aki Ojanen (56). Toimitusjohtaja johtaa ja kehittää konsernin liiketoimintaa ja vastaa operatiivisesta hallinnosta hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Hän esittelee ja raportoi hallitukselle. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtaja toimii myös tytäryhtiöiden hallitusten puheenjohtajana sekä operatiivisena esimiehenä Aspon hallinnolle ja alakonsernien toimitusjohtajille. Hän vastaa lisäksi sisäisestä tarkastuksesta sekä konsernin riskienhallinnasta, joita koordinoi talousjohtaja.

Toimitusjohtajan palvelussuhteen ehtoista on sovittu kirjallisesti toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtajan palvelussuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa palvelussuhteen irtisano-

misajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 18 kuukauden palkkaa. Toimitusjohtajalle maksettiin vuonna 2016 palkkana, palkkioina ja luontoisetuina yhteensä 930 596 euroa, josta vuodelta 2015 maksettavan tulospalkkion osuus oli 205 744 euroa, osakepalkkion osuus oli 249 752 euroa ja vapaaehtoisen eläkevakuutuksen osuus 102 835 euroa.

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

Toimitusjohtajaa avustaa konsernin johtoryhmä. Konsernin johtoryhmä vastaa Aspo-konsernin strategisen rakenteen kehittämisestä ja tuloksesta sekä valmistelee konsernin politiikat ja yhteiset käytännöt. Konsernin johtoryhmä kokoontuu vähintään kuusi kertaa vuodessa.

Vuonna 2016 johtoryhmään kuuluivat konsernin toimitusjohtajan lisäksi talousjohtaja Arto Meitsalo, rahoitusjohtaja Harri Seppälä, ESL Shippingin toimitusjohtaja Matti-Mikael Koskinen, Leipurin toimitusjohtaja Mikko Laavainen (Paul Taimitarha 29.2.2016 asti), Telkon toimitusjohtaja Kalle Kettunen ja Kaukon toimitusjohtaja Sami Koskela. Konsernin johtoryhmälle maksettiin vuonna 2016 palkkana, palkkioina ja luontoisetuina yhteensä 3 013 874 euroa, josta vuodelta 2015 maksettavien tulospalkkioiden osuus oli 428 171 euroa, osakepalkkioiden osuus oli 874 132 euroa ja vapaaehtoisten eläkevakuutusten osuus 193 368 euroa.

PALKITSEMINEN

Aspo-konsernissa on käytössä tulospalkkiojärjestelmä, joka otettiin käyttöön vuonna 2013. Konsernissa on henkilöstörahasa, jonka jäseniä ovat kaikki Aspo-konsernin suomalaisissa yhtiöissä työskentelevät henkilöt. Suomessa henkilöstöä koskeva tulospalkintajärjestelmä on kytketty henkilöstörahasaon niin, että tulospalkkion voi sijoittaa henkilöstörahasaon tai nostaa rahana. Rahastoinnin pitkän aikavälin tavoitteena on, että henkilöstöstä tulee yhtiön merkittävä omistajaryhmä.

Aspo-konsernin johdon palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta, tehtävän tulosvaikutuksen perusteella määräytyvästä lyhyen aikavälin tulospalkkiosta sekä pitkän aikavälin palkitsemiseen kuuluvista johdon eläke-eduista sekä osakepalkkiojärjestelmästä.

Aspo Oyj:n hallitus päättää konsernin toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän jäsenten palkkauksen, muut taloudelliset etuudet sekä osakepalkkio- ja tulospalkkiojärjestelmän perusteet.

Tulospalkkiojärjestelmä (lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä)

Asossa on käytössä johdon tulospalkkiojärjestelmä. Tulospalkkion enimmäismäärät voivat vaihdella henkilön 3–8 kuukauden palkkaa vastaavaan määrään asti, konsernin toimitusjohtajalla tulospalkkion enimmäismäärä on 8 kuukauden palkkaa vastaava määrä. Tulospalkkiojärjestelmässä kriteereinä ovat vuosittain asetettavat vaatimukset ja oman vastuualueen kehitysedellytykset. Tulospalkkiojärjestelmän kriteerien täyttymistä seurataan vuosittain. Aspo Oyj:n hallitus hyväksyy tulospalkkiojärjestelmän kriteerit ja niiden perusteella maksettavat maksut. Vuosittain määräytyvät tulospalkkiot maksetaan vuositilinpäätöksen valmistumisen jälkeen.

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä 2015–2017 (pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä)

Aspo Oyj:n hallitus päätti konsernin osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä vuonna 2015. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja järjestelmän piirissä olevien henkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa henkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukyinen yhtiön osakkeiden pitkäaikaiseen omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2015, 2016 ja 2017. Järjestelmään osallistuminen ja palkkion saaminen ansaintajaksolta 2016 edellytti, että henkilö hankki yhtiön osakkeita tai omisti yhtiön osakkeita hallituksen ennalta päättämän määrän. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa.

Tarkemmat tiedot palkitsemisesta ja kannustinjärjestelmistä löytyvät palkkio- ja palkkioselvityksestä osoitteesta www.aspo.fi.

Lisäeläkkeet

Aspo Oyj:n hallituksen päätoimisella puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla sekä kahdella konsernin johtoryhmään kuuluvalla johtajalla on maksuperusteinen

ryhmäeläke-etu. Eläkeikä on alin lakisääteinen eläkeikä vähennettynä kolmella vuodella, jolloin vakuutusmaksujen maksaminen päättyy. Eläke päättyy henkilön täytettyä 75 vuotta. Eläke määräytyy eläkkeen alkamishetken vakuutussäästöjen perusteella. Eläkkeen alkamista voidaan lykätä korkeintaan siihen asti, kun henkilö täyttää 70 vuotta. Eläke määräytyy tällöin sijoituskohteiden arvonekehityksen mukaisesti tarkistetusta vakuutussäästöstä.

Jos henkilön työsuhde yhtiöön päättyy ennen sopimuksen mukaista eläkeikää, henkilöllä on oikeus työsuhteen päättymiseen mennessä kertyneeseen vakuutussäästöä vastaavaan maksuvapaaseen vakuutukseen eli vapaakirjaan. Henkilöllä on aina oikeus itse maksamiaan mak-suosuuksia vastaavaan vapaakirjaan.

Vuonna 2016 Aspo Oyj:n hallituksen puheenjohtajan ryhmäeläkevakuutuksen kulu oli 98 928 euroa, mikä sisältyy hänelle maksettuun kokonaiskorvaukseen. Toimitusjohtajan ryhmäeläkevakuutuksen kulu oli 102 835 euroa eli 11 % työsuhde-etuuksista. Yhteensä vapaaehtoisien eläkevakuutuksen kulut olivat 292 296 euroa.

TILINTARKASTUS

Yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous valitsee tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiökokouksen valitsema tilintarkastaja vastaa tarkastustyön ohjeistuksesta ja koordinoinnista koko konsernin osalta. Tilintarkastaja antaa yhtiön osakkeenomistajille lain edellyttämän tarkastuskertomuksen vuositilinpäätöksen yhteydessä. Hallitukselle toimitetaan myös tilintarkastajan mahdollisesti antamat muut tarkastuskertomukset.

Vuoden 2016 yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö Ernst & Young Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimi KHT Harri Pärssinen. EY-ketjuun kuuluville yhteisöille Suomessa ja ulkomailla maksettiin vuonna 2016 palkkioita Aspo-konsernin yhtiöiden tilintarkastuksesta yhteensä 240 418 euroa. Muita palveluja EY:ltä ostettiin lisäksi 101 371 eurolla.

SISÄINEN VALVONTA

Aspon sisäinen valvonta käsittää liiketoimintaprosesseihin sisäänrakennetun valvonnan, konsernin johtamisjärjestelmän ja koko konsernin kattavan taloudellisen raportoinnin valvonnan. Sisäinen valvonta on oleellinen osa yhtiön johtamista, riskienhallintaa ja hallintoa. Sisäisen valvonnan tavoitteena on saada aikaan riittävä varmuus päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisesta seuraavissa asioissa:

- toiminnan tuloksellisuus ja tehokkuus sekä pääomien hallinta
- taloudellisen ja toiminnallisen tiedon luotettavuus ja eheys
- lakien, määräysten ja sopimusten sekä eettisten periaatteiden ja yhteiskuntavastuun noudattaminen
- omaisuuden ja brändien turvaaminen ja vastuullinen hoitaminen

Vastuu valvonnan järjestämisestä kuuluu hallitukselle ja toimitusjohtajalle sekä konsernissa että eri liiketoiminnoissa. Aspon hallitus on vastuussa osakkeenomistajille ja toimitusjohtajalle hallitukselle. Vastuuketju jatkuu läpi koko organisaation siten, että kukin aspolainen vastaa vastuualueensa valvonnasta esimiehelleen. Konserniyhtiöiden controllerit ovat osaltaan valvontavastuussa lainsäädännön ja konsernin ohjeiden noudattamisesta. He raportoivat liiketoimintojen johdon lisäksi konsernin talousjohtajalle. Talousjohtaja raportoi mahdollisista havainnoista toimitusjohtajalle ja hallitukselle. Sisäisen tarkastuksen toiminto tukee konsernin johtoa heidän valvontatehtävässään ja tavoitteena on antaa Aspon hallitukselle riittävä varmuus sisäisen valvonnan toimivuudesta.

TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Taloudellisen raportoinnin valvonta perustuu liiketoimintaprosessien valvontaan. Taloudelliseen raportointiin käytettävä tieto syntyy liiketoimintaprosessien edessä ja vastuu tiedon oikeellisuudesta on kaikilla prosessiin osallistuvilla. Talouden raportointiprosessi on hajautettu ja sitä valvoo tarkastusvaliokunta.

Konsernin tilinpäätökset laaditaan IFRS-standardien mukaan, emoyhtiön ja suomalaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset Suomen kirjanpitolain mukaan. Jokainen erillisyhtiö noudattaa kirjanpidossaan sijaintimaan lainsäädäntöä, mutta raportoi tiedot Aspon anta-

man laskentaohjeistuksen mukaisesti. Yksittäisillä yrityksillä voi olla oma tilipuitteistonsa, mutta niiden tiedot konsolidoidaan yhteistä tilipuitteistoa noudattaen toimialatasolle, jossa niiden oikeellisuus arvioidaan ja siirretään edelleen konsernitason. Aspo-konsernin tiedot tarkistetaan ja niiden laatu arvioidaan kuukausittain. Jokaisessa välivaiheessa tiedon laadusta ja sen tuottamisen prosessista vastuussa oleva yksikkö arvioi tiedon oikeellisuutta. Konsernitason tarkistus- ja täsmäytysmekanismit ovat käytössä kvartaalien lisäksi kuukausittain.

Taloudellista raportointia varten konsernilla on käytössä tarvittavat raportointijärjestelmät, jotka on hajautettu ja joiden käytössä noudatetaan sisäisen valvonnan periaatteita. Asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan kuukausittain konsernin konsolidointi- ja raportointijärjestelmän avulla. Järjestelmä kattaa toteutuma- ja vertailutietojen lisäksi ajantasaiset ennusteet. Aspon hallitus saa vastaavat raportit käyttöönsä kuukausittain. Hallitus arvioi konsernin tilaa ja tulevaisuutta saamansa tiedon perusteella. Hallitus vastaa tilinpäätöksen sisällöstä ja sen julkaisemisesta.

Vuoden 2016 aikana konsernin raportointijärjestelmä on uusittu, mikä osaltaan parantaa sisäistä valvontaa.

Raportoinnin oikeellisuutta ja prosessien toimivuutta arvioi tarkastusvaliokunnan lisäksi riippumaton ulkopuolinen tilintarkastusyhteisö.

SISÄINEN TARKASTUS

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tukea konsernin arviointia ja varmistusta, joilla todennetaan riskienhallinnan, valvonnan sekä johtamisen ja hallinnon tehokkuutta. Sisäinen tarkastus tukee johtoa ja organisaatiota konsernin päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisen varmistamisessa sekä valvontajärjestelmän toiminnan varmistamisessa ja sen kehittämisessä.

Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet vahvistetaan hallituksen antamissa sisäisen valvonnan periaatteissa. Toiminnan koordinointi kuuluu konsernin talousjohtajalle, ja toiminnon havainnoista raportoidaan toimitusjohtajalle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Sisäisen tarkastuksen toimintaa ja organisoitua on arvioitu vuoden 2016 aikana. Sisäinen tarkastus on organisoitu kon-

sernin kokoa vastaavaksi ja tarvittaessa hankitaan lisäresursseja ja erikoisosaimista vaativien arviointien suorittamiseen. Tavoitteena on suorittaa kahdesta kolmeen riskilähtöistä tarkastusta vuodessa. Tarkastukset perustuvat riskien arviointiin liiketoimintayksiköiden omien riskianalyyseiden perusteella. Tarkastustyön arvioinnin ja varmistuksen kohteena ovat toimintojen tuloksellisuus ja tehokkuus, taloudellisen ja toiminnallisen raportoinnin luotettavuus, toiminnan lainmukaisuus ja varojen turvaaminen.

Tarkastusvaliokunta seuraa sisäisen tarkastuksen toimintaa ja tehokkuutta säännöllisesti kokouksissaan, sekä käsittelee sisäisen tarkastuksen suunnitelmia ja raportteja.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan päämääränä on varmistaa konsernin strategian toteutumista, taloudellisen tuloksen kehittymistä, osakasarvoa, osingonmaksukykyä ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Vastuu riskienhallinnasta on liiketoimintojen johdolla. Johto vastaa riittävien toimenpiteiden määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toimenpiteiden toteutumisen seurannasta osana normaalia toiminnan ohjausta. Riskienhallintaa koordinoi konsernin talousjohtaja, joka raportoi toimitusjohtajalle.

Tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta, sekä käsittelee riskienhallintatoiminnon suunnitelmia ja raportteja.

Jokaiselle liiketoiminnalle on erikseen valmisteltu riskienhallintaohjelma. Liiketoiminnan riskejä ja niiden hallintaa käsitellään säännöllisesti liiketoimintojen johtoryhmissä. Konsernin yhteiset toiminnot huolehtivat siitä, että niiden vastuulla oleviin prosesseihin sisällytetään riittävät riskien arviointi- ja raportointineettelyt. Tiettyjen riskien osalta riskienhallinnan periaatteet ja keskeisin sisältö on määritelty konsernitason politiikoissa ja ohjeissa. Konsernin hallinto vastaa konsernitason vakuutusohjelmista.

Riskienhallinta perustuu oleellisilta osin edellä esitettyyn sisäisen valvonnan mukaiseen toimintatapaan, jossa vastuuketju ulottuu läpi koko konsernin. Liiketoimintarisikien hallinnassa tärkein tekijä on liiketoiminnan syvälinen osaaminen ja niiden työkalujen hallinta, joiden avulla päivittäinen liiketoiminta tapahtuu ja joilla sitä ohjataan. Jokaiselle liiketoi-

minnalle ominaiset riskit tunnistetaan liiketoimintayksiköissä, niitä arvioidaan liiketoimintojen johtoryhmissä ja niistä raportoidaan liiketoimintojen hallituksille sekä tarvittaessa Aspon hallitukselle tai tarkastusvaliokunnalle. Liiketoimintojen hallitusten puheenjohtajana toimii Aspon toimitusjohtaja.

Riskejä arvioidaan jatkuvasti ja niiden hallintaa käsitellään liiketoimintojen johdossa. Riskiarviointi päivitetään Aspon johtamiskäytännön mukaisesti ja keskeiset tulokset esitetään neljännesvuositain julkaistavissa osavuositarkastuksissa. Merkittävistä hankkeista tehdään erilliset riskianalyytit. Konsernin kannalta merkittävimmät riskit arvioidaan kerran vuodessa ja tulos raportoidaan toimintakeromuksen yhteydessä.

Rahoitusriskit ja rahoituksen riskienhallinnan periaatteet ja organisaatio on selostettu tilinpäätöksen liitetiedoissa.

SISÄPIIRIHALLINTO

Aspo-konsernissa noudatetaan Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Aspo Oyj:n pysyvään sisäpiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, talousjohtaja sekä muut henkilöt, joilla on säännöllinen pääsy kaikkeen sisäpiiritietoon. Yhtiön johtotehtävissä toimiviin henkilöihin kuuluvat hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet. Lisäksi pidetään sisäpiirihankkeiden valmisteluun osallistuvista henkilöistä hankekohtaisia sisäpiirirekistereitä.

Pysyvät sisäpiiriläiset ja johtotehtävissä toimivat henkilöt eivät saa käydä kauppaa yhtiön liikkeeseen laskemilla arvopapereilla 30 vuorokauden aikana ennen osavuositarkastuksen tai tilinpäätöksen julkistamista. Hankekohtaiseen sisäpiirirekisteriin merkityt henkilöt eivät saa käydä kauppaa yhtiön liikkeelle laskemilla arvopapereilla hankkeen voimassaoloaikana.

Sisäpiiriasioiden ohjauksesta ja valvonnasta vastaa konsernin talousjohtaja.

Aspo Oyj:n selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys vuodelta 2016 on julkaistu Aspon internetsivustolla, www.aspo.fi.

HALLITUS

31.12.2016

GUSTAV NYBERG

Hallituksen päätoiminen puheenjohtaja vuodesta 2009, hallituksen jäsen vuodesta 2008
Diplomiekonomi, eMBA, kauppaneuvos, s. 1956

Riippuvainen yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Aspo Oyj 1999–2008
Johtotehtävät, Elfa International Ab 1985–1995
Johtotehtävät, Finnboard 1979–1984

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Liikesivistysrahasto, Stiftelsen Svenska handelshögskolan, Oy Havsudden Ab
Neuvottelukunnan jäsen: Suomen Meripelastusseura
Valtuuskunnan jäsen: Meripuolustussäätiö

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2016: 531 667 kpl, 1,72 % osakekannasta, Oy Havsudden Ab: 3 142 941 kpl, 10,15 % osakekannasta. Aspon hybridilaina 2016: Oy Havsudden Ab 1,9 M€
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2016: 185 765 euroa (sisältäen vapaaehtoisen eläkevakuutuksen)

MAMMU KAARIO

Hallituksen jäsen vuodesta 2012, tarkastusvaliokunnan jäsen vuodesta 2012
Varatuomari, MBA, s. 1963
Toimitusjohtaja, Partnera Oy 2016–

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Keskeinen työkokemus

Sijoitusjohtaja, Korona Invest Oy 2011–2015
Partneri, Unicus Oy 2005–2010
Hallituksen jäsen, Esperi Care Oy 2005–2010
Johtaja, Conventum Corporate Finance Oy 1998–2004
Apulaisjohtaja, Prospectus Oy 1994–1998
Apulaisjohtaja, Kansallis-Osake-Pankki 1988–1994

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: SstatzZ Oy
Hallituksen jäsen: Ponsse Oyj, Suomen Hoivatilat Oyj

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2016: 10 000 kpl, 0,03 % osakekannasta.
Aspon hybridilaina 2016: 0,1 M€
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2016: 30 900 euroa

MIKAEL LAINE

Hallituksen jäsen 7.4.2016 lähtien, tarkastusvaliokunnan jäsen 7.4.2016 lähtien
Kauppätieteiden maisteri, s. 1964
Strategiajohtaja, Cargotec Oyj 2014–

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Moventas Group 2012–2013
Liiketoiminnan kehitysjohtaja, Moventas Group 2008–2012
Toimitusjohtaja, YAP Solutions Oy 2005–2008
CFO ja muita johtotehtäviä, Sonera Oyj 1996–2005
Talousjohtaja, Oy Mikrolog Ltd 1995–1996

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Cargotec Korea Ltd, Kehityssijoitus Laine Oy

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2016: 5 000 kpl, 0,02 % osakekannasta.
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2016: 22 400 euroa

ROBERTO LENCIONI

Hallituksen jäsen vuodesta 1999, hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2015, tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja vuodesta 2010
Oikeustieteen kandidaatti, s. 1961
Toimitusjohtaja, Oy Gard (Baltic) Ab 2003–

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Keskeinen työkokemus

Johtotehtävät, Oy Baltic Protection Ab 1990–2002
Toimitusjohtaja, Oy Baltic Insurance Brokers Ab 1994–2001
Myyntipäällikkö, Aspocomp Oy 1988–1990
Konsernin lakimies, Aspoyhtymä 1986–1987

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: VR-Yhtymä Oy

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2016: 10 687 kpl, 0,03 % osakekannasta.
Aspon hybridilaina 2016: 0,3 M€
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2016: 45 300 euroa

SALLA PÖYRY

Hallituksen jäsen 7.4.2016 lähtien, tarkastusvaliokunnan jäsen 7.4.2016 lähtien
Kauppätieteiden tohtori, CEFA, s. 1984
Hallituksen puheenjohtaja (toimitusjohtaja), Procurator-Holding Oy 2015–

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Keskeinen työkokemus

Tutkijakoulutettava, Svenska handels-högskolan Hanken 2010–2014
Analyttikko, Vicus Capital Advisors 2008–2010
Analyttikko, Stora Enso Corporate Accounting 2005

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Tekniikan edistämisseätiö, Jaakko Pöyry Holding Oy

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2016: 1 000 kpl, 0,003 % osakekannasta, Procurator-Holding Oy: 197 000 kpl, 0,64 % osakekannasta.
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2016: 22 400 euroa

RISTO SALO

Hallituksen jäsen vuodesta 2008
Diplomi-insinööri, s. 1951
Hallituksen puheenjohtaja, Hollming Oy 2005–

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Hollming Oy 1992–2005
Johtotehtävät, Finnyards Oy 1992
Johtotehtävät, Hollming Oy 1977–1991

Keskeiset luottamustehtävät

Neuvottelukunnan jäsen: Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2016: 165 160 kpl, 0,53 % osakekannasta, Hollming Oy 273 969 kpl, 0,88 % osakekannasta, Ratiuss Oy 572 kpl, 0,002 % osakekannasta.
Ei osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin perustuvia omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2016: 28 800 euroa

Hallitukseen kuului 7.4.2016 saakka:
Matti Arteva
Kristina Pentti-von Walzel

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

31.12.2016

AKI OJANEN

Toimitusjohtaja, Aspo Oyj, 2009–
eMBA, s. 1961

KALLE KETTUNEN

Toimitusjohtaja, Telko Oy, 2009–
Diplomi-insinööri, MBA, s. 1964

Keskeinen työkokemus

Varatoimitusjohtaja, Aspo Oyj
2007–2008
Toimitusjohtaja, Itella Logistics Oy
2005–2007
Toimitusjohtaja, Kuusakoski Oy
2003–2005
Johtotehtävät, Kuusakoski Oy
1999–2003
Johtaja, Canon North-East Oy
1996–1998
Johtotehtävät, Canon Oy
1988–1996

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja:
ESL Shipping Oy, Leipurin Oyj,
Telko Oy ja Kauko Oy
Hallituksen varapuheenjohtaja:
3Step IT Group Oy
Hallituksen jäsen:
East Office of Finnish Industries Oy,
Kaupan liitto, Hiilitieto ry, 4client Oy

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2016:
54 701 kpl, 0,18 % osakekannasta.

Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Eka Chemicals Oy
2003–2009
Marketing Director Europe,
Eka Chemicals Ab
2007–2009
Toimitusjohtaja, Eka Chemicals Suzhou
(China) Ltd
2001–2002
Myynnin johtotehtävät,
Eka Chemicals Oy
1995–2000
Tuotantopäällikkö,
Yhtyneet Paperitehtaat Oyj
1990–1995

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen varajäsen:
East Office of Finnish Industries Oy

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2016:
27 429 kpl, 0,09 % osakekannasta.

SAMI KOSKELA

Toimitusjohtaja, Kauko Oy, 2015–
Diplomi-insinööri, s. 1979

MATTI-MIKAEL KOSKINEN

Toimitusjohtaja, ESL Shipping Oy, 2013–
Kauppatieteiden maisteri, s. 1972

Keskeinen työkokemus

Director, Operative Product Management, Microsoft / Nokia Oyj, Kiina 2012–2014
Head of Operative Product Management, Nokia Oyj, Taiwan 2011–2012
Lead Product Manager, Nokia Oyj, USA 2010–2011
Senior Product Manager, Nokia Oyj 2008–2010
Manager, Strategy Planning, Nokia Oyj 2005–2007
Product Specialist, Nokia Oyj 2003–2005

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2016:
13 675 kpl, 0,04 % osakekannasta.

Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Meriaura Oy 2007–2013
Chartering Manager, varatoimitusjohtaja, Meriaura Oy 2004–2006
Konsultti, Maailmanpankki 2004
Projektitutkija, Turun kauppakorkeakoulu 2003–2004

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen varapuheenjohtaja:
Suomen Varustamot ry
Hallituksen jäsen: Hiilitieto ry,
Suomen Vesitieyhdistys ry

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2016:
23 929 kpl, 0,08 % osakekannasta

MIKKO LAAVAINEN

Toimitusjohtaja, Leipurin Oyj, 2016–
Kauppatieteiden maisteri, s. 1973

Keskeinen työkokemus

Johtotehtävät, Raisio Oyj
2006–2015
Markkinointipäällikkö, Danone Group
2002–2005
Brand Manager, Hackman Group, Iittala
2000–2002
Assistant Nordic Brand Manager,
Unilever, Van den Bergh Foods Nordic
1998–1999

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2016:
6 500 kpl, 0,02 % osakekannasta.

Konsernin johtoryhmään kuului
lisäksi vuonna 2016:

Paul Taimitarha, Toimitusjohtaja,
Leipurin Oyj 29.2.2016 asti.

ARTO MEITSALO

Talousjohtaja, Aspo Oyj, 2009–
Toimitusjohtaja, Aspo Palvelut Oy,
2013–
Kauppatieteiden maisteri, s. 1963

Keskeinen työkokemus

Vt. toimitusjohtaja, Kauko-Telko Oy
2008
Talousjohtaja, Kauko-Telko Oy
2007
Johtaja, Kaukomarkkinat Oy
2005–2007
Group Controller, Kaukomarkkinat Oy
2002–2005
Laskentaekonomi, Suomen Pankki
1993–2002
Laskentaekonomi, Kaukomarkkinat Oy
1989–1993

Keskeiset luottamustehtävät

Valiokunnan puheenjohtaja:
Teknisen Kaupan ja Palveluiden
yhdistys, talousvaliokunta
Valiokunnan jäsen: Kaupan liitto,
kauppapoliittinen valiokunta
Hallituksen jäsen: Silmäsäätiö

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2016:
46 947 kpl, 0,15 % osakekannasta.

HARRI SEPPÄLÄ

Rahoitusjohtaja, Aspo Oyj, 2008–
eMBA, s. 1964

Keskeinen työkokemus

Johtaja, Sampo Pankki Oyj
2006–2007
Rahoitusjohtaja, Sampo Pankki Oyj
1999–2006
Johtotehtävät, Postipankki
1989–1999

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2016:
62 000 kpl, 0,20 % osakekannasta.

LIIKETOIMINTOJEN HALLITUKSET

1.3.2017

ESL SHIPPING OY

Aki Ojanen

Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2009

Mikko Niini

Diplomi-insinööri

Hallituksen jäsen vuodesta 2012

Toimitusjohtaja, Aker Arctic Technology Oy, 2005–2014

Kimmo Nordström

Hallituksen jäsen vuodesta 2016

Hallituksen puheenjohtaja, Containerships Ltd Oy

Ulla Tapaninen

Tekniikan tohtori, dosentti

Hallituksen jäsen vuodesta 2012

Erytisasiantuntija, Helsingin kaupunki

LEIPURIN OYJ

Aki Ojanen

Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2009

Jukka Havia

Kauppatieteiden maisteri

Hallituksen jäsen vuodesta 2014

Chief Financial Officer, Tikkurila Oyj

Kaisa Poutanen

Tekniikan tohtori

Hallituksen jäsen vuodesta 2014

Tutkimusprofessori, VTT

Esa Rautalinko

Kauppatieteiden maisteri

Hallituksen jäsen 1.1.2017 alkaen

Hallituksen puheenjohtaja, Cinia Group Oy

Harri Sivula

Hallintotieteiden maisteri

Hallituksen jäsen 2010–2013

ja vuodesta 2014

Toimitusjohtaja, GS1 Finland Oy

Hallituksen puheenjohtaja, Tokmanni Oyj

Toimitusjohtaja, Restel Oy 2010–2014

TELKO OY

Aki Ojanen

Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2009

Anders Dahlblom

Kauppatieteiden maisteri

Hallituksen jäsen 1.3.2017 alkaen

Talousjohtaja, Paroc Group Oy

Elina Piispanen

Kauppatieteiden maisteri

Hallituksen jäsen 1.3.2017 alkaen

Transformaatiojohtaja, Sanoma Media Finland

Irmeli Rytönen

Oikeustieteen kandidaatti

Hallituksen jäsen 1.3.2017 alkaen

Toimitusjohtaja, Gigantti Oy Ab

KAUKO OY

Aki Ojanen

Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2009

Pirja Heiskanen

Diplomi-insinööri, filosofian tohtori

Hallituksen jäsen vuodesta 2012

Vice President, Futurice Oy

Hanna-Mari Parkkinen

MBA

Hallituksen jäsen vuodesta 2015

Group Business Design Director, Fjord

Design and Innovation from Accenture

Interactive

Juha Pankakoski

Diplomi-insinööri, eMBA

Hallituksen jäsen vuodesta 2015

Chief Digital Officer, CIO, Konecranes Oyj

TILINPÄÄTÖS

2016

20	Toimintakertomus
	Konsernitilinpäätös, IFRS
30	Konsernin laaja tuloslaskelma
31	Konsernitase
32	Konsernin rahavirtalaskelma
33	Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
34	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot
69	Konsernin tunnusluvut
70	Tunnuslukujen laskentaperusteet
	Emoyhtiön tilinpäätös, FAS
71	Emoyhtiön tuloslaskelma
72	Emoyhtiön tase
73	Emoyhtiön rahavirtalaskelma
74	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
80	Osakkeet ja osakkeenomistajat
82	Hallituksen voitonjakoesitys
83	Tilintarkastuskertomus
86	Tietoa sijoittajille

TOIMINTAKERTOMUS 2016

Aspo on monialayhtiö, joka omistaa ja kehittää liiketoimintoja Pohjois-Euroopan lisäksi kasvumarkkinoilla keskittyen vaativiin B-to-B-asiakkaisiin. Vahvojen yritysbändien, ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko, tavoitteena on olla toimialojensa markkinajohtajia. Ne vastaavat omasta toiminnastaan, asiakassuhteistaan ja niiden kehittämisestä. Kokonaisuutena ne tuottavat Aspon liikearvon. Aspon konsernirakennetta ja liiketoimintoja kehitetään pitkäjänteisesti ilman ennalta määriteltyä aikataulua.

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko. Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen ja vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

TOIMINNAN YLEISPIIRTEET

Euroopan ja Suomen teollisuustuotannon kehitys kääntyi nousuun vuoden 2016 aikana. Kaupan rakennetta ovat muuttaneet Venäjän ja Ukrainan välisen kriisin seurannaisvaikutukset ja vähitellen lisääntyvä protektionismi. Öljyn hinnan nousu vaikutti Venäjän ruplan arvonnousuun. Tästä huolimatta kulutusksyntä ja investoinnit laskivat vuoden 2016 aikana. Aspo kasvatti kuitenkin myyntiään itämarkkinoilla. Korkotaso säilyi edelleen matalana vuoden 2016 aikana.

LIKEVAIHTO

Aspo-konsernin liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta ja oli 457,4 miljoonaa euroa (445,8).

TULOS

Aspo-konsernin liikevoitto oli 20,4 miljoonaa euroa (20,6). ESL Shippingin liikevoitto laski ja oli 12,6 miljoonaa euroa (14,7). Leipurin-liiketoiminnan liikevoitto laski 2,0 miljoonaa euroon (2,4). Telkon liikevoitto laski 10,1 miljoonaa euroon (10,4). Kaukon liikevoitto oli -0,1 miljoonaa euroa (-1,2). Muun toiminnan liikevoitto parani ja oli -4,2 miljoonaa euroa tappiollinen (-5,7).

Tilikauden tulos/osake oli 0,49 euroa (0,61). Oma pääoma/osake oli 3,75 euroa (3,36). Vertailukauden tulosta paransi merkittävästi ESL Shippingin omistamien

vakuutusosakeyhtiö Alandian osakkeiden kaupassa syntynyt 4,9 miljoonan euron rahoituseriin kirjattu myyntivoitto, jonka vaikutus osakekohtaiseen tulokseen oli noin 0,16 euroa. Vertailukauden tulosta heikensi Industrial-liiketoiminnan myynnin yhteydessä Kaukon liikearvosta kirjattu arvonalennus 1,3 miljoonaa euroa sekä Telkon vuosina 2013 ja 2014 maahan tuomiin tavaraeriin liittyvät Tullin määrämät maksut sekä asian käsittelystä aiheutuneet asiantuntijakulut 2,0 miljoonaa euroa.

Lisätietoja konsernin tunnusluvuista ja niiden laskentaperiaatteista löytyy tilinpäätöksen tunnuslukutaulukossa.

TALOUDELLISET TAVOITTEET

Aspo tavoittelee keskimäärin yli 20 prosentin oman pääoman tuottoa, enintään 100 prosentin nettovelkaantumisasetta sekä nykyrakenteella 7 prosentin liikevoittoa vuoteen 2020 mennessä.

Tilikauden liikevoittoprosentti oli 4,5 % (4,6), oman pääoman tuotto oli 14,6 % (19,1) ja nettovelkaantumisasaste 89,8 % (101,4).

ASPON LIIKETOIMINNAT

ESL Shipping

ESL Shipping on Itämeren johtava kiviä irtolasteja kuljettava varustamo. Tilikauden lopussa varustamon tonnisto koostui 14 yksiköstä, joista 13 oli varustamon omia ja yksi vuokrattu yksikkö. ESL Shippingin palvelukokonaisuus perustuu kykyyn operoida tehokkaasti ja luotettavasti jääalueilla sekä lastata ja keventää aluksia merellä. Kuljetukset Itämerellä ja Pohjanmerellä perustuvat pitkäkestoihin asiakassopimuksiin ja vakiintuneisiin asiakassuhteisiin.

Yleiset kiviä irtolastien markkina-rahthinnat nousivat loppuvuonna 2016, mutta ovat pidemmän aikavälin tarkastelussa edelleen matalalla tasolla.

Varustamo solmi loppuvuodesta vuosisopimuksen venäläisen teräsyhtiön kanssa rautapellettien kuljettamisesta supramax-aluksella Euroopan markkinoille. Sopimuksen kannalta ratkaisevia tekijöitä ovat ESL Shippingin alusten korkea jäävahvistus ja kyky itsenäiseen lastinkäsittelyyn.

Varustamo laajensi asiakaspintaansa vaativiin projektikappaletavaran kuljetuksiin 13 000 tonnin aluksella Venäjän arktisella jääalueella. Toinen varustamon supramax-aluksista operoi vuoden aikana erikoismarkkinoilla Kanadan arktisella jääalueella.

ESL Shipping säilytti vuonna 2016 hyvän kannattavuuden alkuvuoden poikkeuksellisen vaikeasta markkinaympäristöstä huolimatta liikevoiton ollessa 12,6 miljoonaa euroa (14,7). Varustamon liikevaihto laski 71,4 miljoonaa euroon (76,2). Liikevaihdon laskuun vaikutti voimakkaasti alkuvuonna vallinnut suurten irtolastialusten historiallisen vaikean markkinatilanteen, joka pakotti varustamon supramax-alukset operoimaan tappiollisella spot-markkinalla. Hyvästä loppuvuodesta huolimatta supramax-alusten tulos oli vuositasolla niukasti tappiollinen. Niiden kannattavuus oli kuitenkin selkeästi vallinnutta markkinakeskiarvoa korkeampi.

Vuonna 2016 ESL Shipping kuljetti lasteja 10,7 miljoonaa tonnia (11,1). Lastimäärän alentuminen johtui pääosin supramax-alusten vertailukautta pitemmistä merimatkoista. Terästeollisuuden kuljetusmäärät olivat vuoden aikana selvästi edellisvuotta alhaisemmat. Energiateollisuudessa kivihiilen kuljetusmäärä nousi hieman edellisvuoden tasosta. Biopolttoaineiden sekä muun teollisuuden kuljetusmäärät kasvoivat huomattavasti edellisvuoden määristä.

Varustamon uudisrakennusprojekti kahden maailman ensimmäisen LNG-käyttöisen handy-size irtolastialuksen rakentamiseksi on edennyt suunnitellussa aikataulussa ja yhteistyö Sinotrans & CSC Jinlingin telakan kanssa on sujunut hyvin. Uudet alukset tulevat liikenteeseen vuoden 2018 alkupuoliskolla.

Uudet alukset tulevat liikennöimään pohjoisella Itämerellä tehostaen kuljetusketjua ja vähentävät merkittävästi toiminnan ympäristörasitusta. EU tukee alusten energiatehokkuus- ja ympäristöinvestointeja. ESL Shippingin saama tuki on vuosien 2016-2019 aikana enintään 5,9 miljoonaa euroa, josta 2,1 miljoonaa euroa maksettiin vuonna 2016. Bothnia Bulk -hankkeen muut osapuo-

LIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN

	2016 M€	2015 M€	Muutos M€	Muutos %
ESL Shipping	71,4	76,2	-4,8	-6,3
Leipurin	112,7	117,8	-5,1	-4,3
Telko	240,3	215,3	25,0	11,6
Kauko	33,0	36,5	-3,5	-9,6
Muu toiminta	0,0	0,0	0,0	
Liikevaihto yhteensä	457,4	445,8	11,6	2,6

LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN

	2016 M€	2015 M€	Muutos M€	Muutos %
Suomi	149,4	147,7	1,7	1,2
Skandinavia	47,5	51,8	-4,3	-8,3
Baltia	50,4	50,4	0,0	0,0
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	145,6	128,3	17,3	13,5
Muut maat	64,5	67,6	-3,1	-4,6
Liikevaihto yhteensä	457,4	445,8	11,6	2,6

LIKEVOITTO SEGMENTEITTÄIN

	2016 M€	2015 M€	Muutos M€	Muutos %
ESL Shipping	12,6	14,7	-2,1	-14,3
Leipurin	2,0	2,4	-0,4	-16,7
Telko	10,1	10,4	-0,3	-2,9
Kauko	-0,1	-1,2	1,1	91,7
Muu toiminta	-4,2	-5,7	1,5	26,3
Liikevoitto yhteensä	20,4	20,6	-0,2	-1,0

INVESTOINNIT SEGMENTEITTÄIN ILMAN YRITYSOSTOJA

	2016 M€	2015 M€	Muutos M€
ESL Shipping	5,0	13,2	-8,2
Leipurin	0,3	0,5	-0,2
Telko	1,4	1,0	0,4
Kauko	0,0	0,1	-0,1
Muu toiminta	0,2	0,3	-0,1
Investoinnit yhteensä	6,9	15,1	-8,2

let ovat SSAB Europe Oy, Luleå Hamn AB, Oxelösunds Hamn AB, Raahen Satama Oy ja Raahen Voima Oy. EU-tuki on myönnetty Verkkojen Eurooppa-rahoitusinstrumentin liikennesektorin hausta.

Leipurin

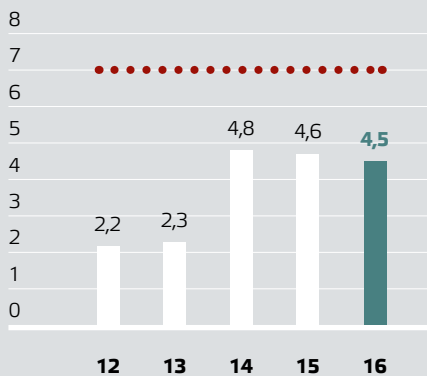
Leipurin on ainutlaatuinen ratkaisujen tarjoaja leipomo- ja konditoriatuotteiden, elintarviketeollisuuden sekä kodin ulkopuolisen syömisen (out of home, OOH) markkinoilla. Leipurin tarjoamat ratkaisut käsittävät muun muassa tuotevalikoiman kehityksen, reseptiikan, raaka-aineet, koulutuksen ja laitteet aina myyntipisteiden suunnitteluun saakka. Osana kokonaisratkaisuja Leipurin suunnittelee, toimittaa ja huoltaa leipomoteollisuuden valmistuslinjoja, paistopisteitä sekä muita elintarviketeollisuudessa tarvittavia koneita ja laitteita. Leipurin raaka-aineita ja koneita toimittavat kumppanit ovat alansa johtavia kansainvälisiä valmistajia. Leipurin toimii Suomessa, Venäjällä, Baltiassa, Puolassa, Ukrainassa, Kazakstanissa ja Valko-Venäjällä.

Leipurille tärkeiden raaka-aineiden hinnat säilyivät vuonna 2016 edellisen vuoden tasolla.

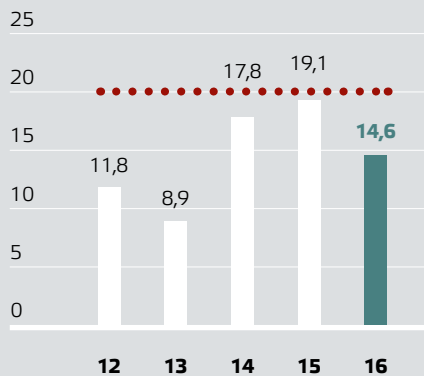
Vuonna 2016 Leipurin raaka-aineliiketoiminnan liikevaihto Suomessa ja itämarkkinoilla kasvoi, mutta kokonaisuudessaan raaka-aineliiketoiminnan liikevaihto säilyi edellisen vuoden tasolla.

Leipurin on uudistetun strategiansa mukaisesti laajentanut toimintaansa kodin ulkopuolisen syömisen markkinoilla (OOH) etenkin Suomessa ja länsimarkkinoilla. Toiminta on käynnistynyt myös itämarkkinoilla. Leipurin avasi koekahvilan OOH-asiakassegmentin kuluttajakäyttämisen testaamiseksi. Kyseisen kahvilan kautta Leipurin kykenee kehittämään ja testaamaan OOH-tarjoomaansa koko Leipurin liiketoiminta-alueelle.

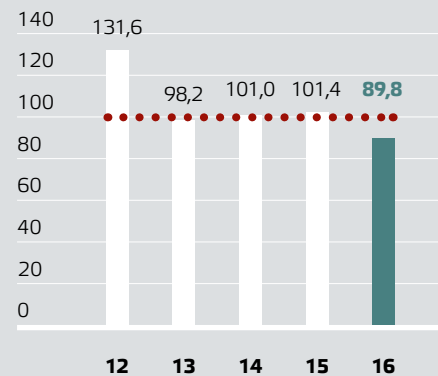
Kone- ja laiteinvestointien taso säilyi tilikauden aikana matalana kaikissa Leipurin toimintamaissa. Venäjän markkinoiden epäsuotuisasta kehityksestä johtuen koneliiketoiminta oli tilikauden aikana tappiollista. Omassa konevalmistustoiminnassa toteutettiin tulosparransuohjelma ja tehtiin resurssien so-

LIIKEVOITTO
%

● ● ● Tavoite 2020

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO
%

● ● ● Tavoite 2020

NETTOVELKAANTUMISASTE
%

● ● ● Tavoite 2020

peuttamistoimenpiteitä lomautuksilla ja paikallisella sopimuksella joustavista työajoista.

Venäjällä vähittäiskaupan myynti laski edellisestä vuodesta, ja yleisen laskutrendin mukana myös teollisen leivän kulutus sekä hintataso lasivat. Myymäläleipomoiden kasvava alimman hintaluokan leipien tarjoama on siirtänyt leivän kulutusta edullisiin tuotteisiin. Venäjällä leipomoteollisuus on pyrkinyt vaihtamaan raaka-aineita edullisempiin, paikallisesti tuotettuihin raaka-aineisiin. Leipurin on vastannut kysynnän muutokseen korvaamalla tuontiraaka-aineita paikallisella leipomoraaka-ainehankinnalla.

Leipurin-liiketoiminnan liikevaihto oli 112,7 miljoonaa euroa (117,8) ja liikevoitto 2,0 miljoonaa euroa (2,4). Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden liikevaihto oli 30,6 miljoonaa euroa (30,6).

Raaka-aineliiketoiminnan liikevaihto ja kannattavuus säilyivät edellisen vuoden tasolla. Koneliiketoiminnan liikevaihto laski ja liiketulos oli vuonna 2016 tappiollinen. Lisäksi uuden strategian toimeenpanoon liittyvät panostukset lasivat liikevoittoa. Leipurin uudisti brändi-ilmeensä tilikaudella 2016.

Leipurin Oyj:n toimitusjohtajana aloitti 1.3.2016 Mikko Laavainen.

Telko

Telko on johtava muoviraaka-aineiden ja teollisuuskemikaalien asiantuntija ja jakelijä. Liiketoiminta perustuu alan parhaiden kansainvälisten päämiesten edustuksiin sekä oman henkilöstön asiantuntemukseen. Telkolla on tytäryhtiöitä Suomessa, Baltiassa, Skandinaviassa, Puolassa, Venäjällä, Valko-Venäjällä, Ukrainassa, Kazakstanissa, Azerbaidzanissa ja Kiinassa.

Toimintaympäristö itämarkkinoilla oli edelleen haasteellinen vuonna 2016, vaikka öljyn hinnan nousu vahvisti rullan arvoa lähes koko vuoden ja paransi samalla Venäjän talousnäkyviä. Länsimarkkinoilla toimintaympäristön paraneminen tuki kysyntää, mikä osaltaan kasvatti länsimarkkinoiden kannattavuutta. Suomessa Telkon toiminta laajeni edellisestä vuonna solmitun edustus sopimuksen mukaisesti Castrolin moottoriöljyjen liiketoimintaan.

Telkon liikevaihto kasvoi vuonna 2016 ennätystasolle 240,3 miljoonaa euroon (215,3). Liikevaihdon kasvu kiihtyi vuoden loppua kohden ja koko vuoden liikevaihto kasvoi 12 % huolimatta keskimäärin alhaisemmista muovien ja teollisuuskemikaalien raaka-aineiden hinnoista. Liikevaihdon kasvu perustui pääasiassa uusiin asiakkuuksiin, uusiin päämiehiin sekä myytyjen volyymien kasvuun. Liikevoitto oli 10,1 miljoonaa euroa (10,4).

Liikevaihto itämarkkinoilla kasvoi 16 % ja oli 110,8 miljoonaa euroa (95,5). Telkon Venäjän liikevaihto kasvoi 13 %, Ukrainan liikevaihto kasvoi 18 % ja länsimarkkinoiden liikevaihto 5 %. Muovien ja kemikaalien myyntivolyymit kasvoivat sekä itäettä länsimarkkinoilla. Länsimarkkinoilla liikevoitto ja liikevoittoprosentti kasvoivat, mutta itämarkkinoilla liikevoitto ja liikevoittoprosentti lasivat.

Kauko

Kauko on vaativien liikkuvien tietotyöympäristöjen asiantuntija. Se toimittaa parhaat työkalut, tuottavuutta parantavat ratkaisut ja tehokkaan käytön varmistavat palvelut teollisuuden, logistiikan, terveydenhuollon, ja viranomaisten tarpeisiin. Kaukon ratkaisuisissa yhdistyvät räätälöidyt tietotekniset sovellus-, laite- ja palvelukokonaisuudet. Valikoimiin kuuluu myös energiatehokkuutta parantavia tuotteita. Kaukolla on tytiöt Suomessa ja Saksassa.

Tietokoneiden kokonaisymyynti on laskenut Suomessa edellisestä vuodesta. Erikoiskäyttöisten, vaativiin liikkuviin tietotyön tehtäviin soveltuvien vahvennettujen tietokoneiden ja tablet-tietokoneiden myynti kasvoi kuitenkin vuoden 2016 aikana. Hajautetussa energiantuotannossa erityisesti aurinkosähköjärjestelmien myynti on kasvanut ja kasvun odotetaan jatkuvan vahvana.

Kaukon liikevaihto vuonna 2016 laski 10 % ja oli 33,0 miljoonaa euroa (36,5). Liiketulos oli -0,1 miljoonaa euroa (-1,2). Vertailukauden liiketulosta heikensi Industrial-liiketoiminnan myynti, minkä yhteydessä Aspo arvioi Kauko-segmentin liikearvoa ja kirjasi siitä 1,3 miljoonan euron arvonalentumisen.

Vuonna 2016 energiatehokkuuslaitteiden myynti kehittyi hyvin vertailukauteen verrattuna. Nopeinta kasvu oli aurinkosähköjärjestelmissä. Ilmalämpöpumppujen myynti oli vertailukauden tasolla. Liikkuvan tietotyön liikevaihto säilyi edellisen vuoden tasolla. Myynti Kiinaan jäi merkittävästi edellisestä vuodesta alemmista projektitoimistuksista johtuen.

Kauko perusti tilikauden aikana tytäryhtiön Saksaan tavoitteena kehittää tietotekniikan myyntiä terveydenhuolto- ja Kaukon kehittämän liikkuvan työaseman myyntiä Saksan ja muun Keski-Euroopan markkinoille.

Liikkuvassa tietotyössä terveydenhuolto- ja Kaukon kehittämän liikkuvan työaseman myyntiä Saksan ja muun Keski-Euroopan markkinoille. Liikkuvassa tietotyössä terveydenhuolto- ja Kaukon kehittämän liikkuvan työaseman myyntiä Saksan ja muun Keski-Euroopan markkinoille.

Kauko muutti keväällä nimensä Kaukomarkkinoista Kaukoksi sekä uudisti yritysilmensä ja asiakasviestinnän kokonaisuudessaan uuden strategian mukaisesti. Kauko jatkoi uuden strategian mukaisesti yhtiön palvelutarjoonnan laajentamista sekä panosti vaativan liikkuvan tietotyön ratkaisujen kehittämiseen ja myyntiin. Lisäksi käynnistettiin uusia liiketoimintakehityshankkeita, jotka edellyttivät sekä teknisten ja kaupallisten osajien lisärekrytoita että sisäisten toimintamallien kehittämistä edelleen.

Muu toiminta

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

Muun toiminnan liikevoitto oli -4,2 miljoonaa euroa (-5,7). Muun toiminnan kuluheho on parantunut tavoitetasolleen

tilikauden aikana. Tulosparannuksen taustalla on toimintaa tehostamalla säädetty kiinteiden kulujen tason lasku mm. vuokra- ja henkilöstökuluissa.

RAKENNEJÄRJESTELYT

Tilikauden aikana konserniin perustettiin Leipurin-segmentin tuotannollinen yhtiö OOO NPK Leipurin Venäjälle ja Suomeen LeiConcept Oy. Telko perusti Venäjän terminaalihanketta varten yhtiön OOO Telko Terminal, ja Azerbaidzaniin perustettiin Telko Caucasus LLC. Ruotsissa Aspokem AB sulautettiin Telko Sweden AB:hen. Kauko Oy perusti Saksaan tytäryhtiön Kauko GmbH.

RAHOITUS

Konsernin rahavarat olivat 22,6 miljoonaa euroa (23,9). Konsernitaseen korolliset velat olivat 125,4 miljoonaa euroa (127,9). Korollisten velkojen keskimarkkinakorko oli tilikauden päättyessä 1,8 % (1,7). Korottomat velat olivat 69,8 miljoonaa euroa (74,3).

Aspo-konsernin nettovelkaantumisaste oli 89,8 % (101,4) ja omavaraisuusaste 37,4 % (33,8).

Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli 16,2 miljoonaa euroa (25,0). Käyttöpääoman muutos oli tilikauden aikana -10,6 miljoonaa euroa (-4,2). Käyttöpääomaa sitoutui erityisesti Telkon voimakkaaseen kasvuun. Investointien rahavirta oli -6,1 miljoonaa euroa (-9,9). Investointien rahavirtaan vaikutti positiivisesti ESL Shippingin EU:lta saama 2,1 miljoonan euron tuki. Investointien rahavirtaan vertailukaudella vaikutti positiivisesti osakkeiden myyntitulo 4,9 miljoonaa euroa. Konsernin vapaa rahavirta oli 10,1 miljoonaa euroa (15,1).

ESL Shipping Oy allekirjoitti marraskuussa yhteensä 50 miljoonan euron lainavaroitussopimukset uudisrakennusten rahoittamiseksi. Kahden erillisen sopimuksen laina-aika on 7 vuotta ja takaisinmaksuohjelma sisältää 3 vapaavuotta sekä lyhennysohjelman, joka vastaa 12 vuoden laina-aikaa. Rahoitussopimukset tulevat käyttöön täysimääräisesti alusten valmistuttua viimeistään vuonna 2018. Uudet sopimukset pidentävät Aspo-konsernin rahoituksen keskimaturiteettia ja osal-

taan alentavat rahoituksen keskimarkkinakorkoa. Aspo allekirjoitti kesäkuussa valmiusluottolimiittisopimuksen, jonka määrä on 20 miljoonaa euroa. Sopimuksen laina-aika on kolme vuotta ja se korvasi erääntyvän vastaavan suuruisen valmiusluottolimiittisopimuksen. Joulukuussa alennettiin luottolimiitin määrää ja irtisanottiin 20 miljoonan euron määrä 40 miljoonan euron valmiusluottolimiittisopimuksesta.

Aspo laski 27.5.2016 liikkeeseen uuden 25 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainan vuotuinen kuponkikorko on kiinteä 6,75 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin neljän vuoden kuluttua liikkeeseenlaskupäivästä. Aspo lunasti takaisin toukokuussa 2016 julkisella ostotarjouksella marraskuussa 2013 liikkeeseen lasketusta 20 miljoonan euron hybridilainasta yhteensä 15,4 miljoonaa euroa. Hybridilainan jäljellä oleva pääoma 4,6 miljoonaa euroa lunastettiin takaisin lainaehtojen mukaisesti 18.11.2016.

Aspon ja päärahoittajapankkien kesken allekirjoitettujen sitovien valmiusluottolimiittien määrä oli tilikauden päättyessä yhteensä 40 miljoonaa euroa. Valmiusluottolimiittit olivat tilikauden päättyessä kokonaisuudessaan käyttämättömiä. Vuoden 2017 aikana erääntyy 20 miljoonan euron valmiusluottolimiittisopimus. Aspon 80 miljoonan euron yritystodistusohjelma oli kokonaisuudessaan käyttämätön.

Aspo on suojannut korkoriskiään koronvaihtosopimuksella, jonka käypä arvo 31.12.2016 oli -0,6 miljoonaa euroa (-0,7).

Aspo-konserni on suojannut uusien alusten hankintaan liittyviä valuuttamääräisiä rahavirtoja valuuttatermiineillä, joihin sovelletaan suojauslaskentaa. Näiden valuuttatermiinien nimellisarvo 31.12.2016 oli 36,2 miljoonaa euroa ja käypä arvo oli 1,7 miljoonaa euroa (0,1).

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit vuonna 2016 olivat 6,9 miljoonaa euroa (15,1) ja koostuivat pääosin ESL Shippingin alusten telakoinneista ja ylläpitoinvestoinneista sekä varustamon tilaamien

maakaasukäyttöisten irtolastialusten ennakkomaksuista. EU tukee alusten energiatehokkuus- ja ympäristöinvestointeja. ESL Shipping tulee saamaan vuosien 2016–2019 aikana tukea enintään 5,9 miljoonaa euroa, josta 2,1 miljoonaa euroa maksettiin vuonna 2016. Lisäksi investointeja kasvatti Telkon uuden liiketoiminnan haltuunottaminen Suomessa.

HENKILÖSTÖ

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli tilikauden lopussa 895 (857). Henkilöstön määrä on kasvanut Leipurin ja Telkon itälaajentumisen myötä.

Aspo-konsernin henkilöstöstä 46 % (51) työskentelee Suomessa, Venäjällä, Ukrainassa ja muissa IVY-maissa 38 % (34), Baltian maissa 8 % (8), Skandinaviassa 2 % (2) ja muissa maissa 6 % (5). Henkilöstöstä miesten osuus on 58 % (60) ja naisten 42 % (40). Aspo-konsernin työsuhteista on kokoaikaisia 97 % (97). Tilikaudella solmittiin 124 (89) uutta työsuhdetta. Koko konsernin henkilöstön työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut vuonna 2016 olivat yhteensä 40,0 miljoonaa euroa (41,0).

Palkitseminen

Aspo-konsernissa on käytössä tulospalkkiojärjestelmä, joka otettiin käyttöön vuonna 2013. Suomen henkilöstöä koskeva tulospalkintajärjestelmä on kytketty henkilöstörahastoon niin, että tulospalkkion voi sijoittaa henkilöstörahastoon tai nostaa rahana. Rahastoinnin pitkän aikavälin tavoitteena on, että henkilöstöstä tulee yhtiön merkittävä omistajaryhmä. Henkilöstörahaston jäsenenä ovat kaikki Aspo-konsernin suomalaisissa yhtiöissä työskentelevät henkilöt.

Aspo Oyj:n hallitus päätti vuonna 2015 noin 30 henkilöä koskevasta osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2015, 2016 ja 2017. Hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa.

Ansaintajakson 2015 palkkio perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Vuoden 2015 ansaintajakson pe-

rusteella luovutettiin vuonna 2016 osakepalkkiona järjestelmään kuuluneille henkilöille yhteensä 88 970 kappaletta yhtiön hallussa olleita omia osakkeita sekä osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen kattamiseen.

Vuoden 2016 ansaintajakson palkkio perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Vuoden 2016 ansaintajakson perusteella tullaan luovuttamaan osakepalkkiona järjestelmään kuuluneille henkilöille yhteensä 26 040 kappaletta yhtiön hallussa olevia omia osakkeita ja enintään osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen kattamiseen.

Kannustinjärjestelmien sääntöjen mukaisesti Aspolle palautui työsuhteen päättymisen perusteella vuonna 2016 yhteensä 5 275 kpl osakepalkkiojärjestelmien perusteella luovutettuja omia osakkeita.

RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Aspon liiketoimintaympäristö oli koko vuoden hyvin haastava. Aspon toimintamaissa taloudet heikentyivät yleisesti koko vuoden, mutta loppuvuoden aikana nähtiin eri alueilla piristymisen merkkejä. Länsimaiden kansantaloudet kasvavat hitaasti ja idässä supistuminen on hidastunut. Vuoden loppupuolella Aspolle tärkeän Venäjän tavarantuonti kääntyi kasvuun ja koko vuoden jatkunut öljyn hinnan kohoaminen on vahvistanut ruplaa. Venäjällä inflaatio hidastui vuoden lopussa vuoden 2012 tasolle ja erityisesti elintarvikkeiden hintojen nousu on hitaampaa kuin edeltävinä vuosina.

Rahtihinnat nousivat hitaasti koko vuoden. Varovainen käänne parempaan päin näkyy myös Aspon kaikkien toimialojen riskien alenemisena. Nopeat liikkeet kansainvälisessä politiikassa, valuuttojen arvoissa tai hyödykemarkkinoilla voivat silti vaikuttaa Aspon yhtiöiden tuotteiden kysyntään ja kilpailukykyyn. Sekä itä- että länsimarkkinoiden kasvua rajoitti edelleen investointihyödykkeiden heikko kysyntä.

Strategiset riskit

Aspo toimii länsimarkkinoiden lisäksi alueilla, joiden talouskehitys voi muuttua hyvin nopeasti negatiiviseksi tai positiiviseksi, minkä seurauksena liiketoiminnan

harjoittamisen edellytykset voivat muuttua merkittävästi.

Venäjällä ja Ukrainassa ulkomaisten tuotteiden hintojen nousun seurauksena kulutuskysyntä vähentyi ja talous supistui. Loppuvuoden aikana Venäjän talous supistui enää hyvin vähän ja inflaatio hidastui merkittävästi. Ennusteiden mukaan Venäjän talous on kääntymässä kasvuun vuoden 2017 aikana. Heikentynyt kulutuskysyntä on vaikuttanut kauppaan, mutta nimellispalkkojen kasvu ennakoii kulutuksen kasvua. Venäjän ja Ukrainan rahoitusmarkkinoilla ja maksuliikenteessä ei ole nähty enää heikkenemisen merkkejä. Yritysten investointihalukkuus on lisääntynyt, mutta varovaisuus hidastaa vielä investointihyödykkeiden myyntiä.

Venäjällä tuontitavaran hintojen nousua ja pakotteiden vaikutusta on vähennetty paikallisella hankintatoimella ja tuotannolla. Venäjällä tuotettuja raaka-aineita ja tarvikkeita on lisääntyvässä määrin otettu tuotantoon teollisuudessa laadun heikkenemisestä huolimatta. Tämä saattaa heikentää tuontiraaka-aineiden asemaa arvoketjussa ja alentaa katetasoa, mutta tuonin määrän kasvu voi vastaavasti vähentää tähän liittyviä Aspon riskejä.

Aspon markkina-alueen heikentynyt taloudellinen ja poliittinen tilanne on saattanut vaikeuttaa Aspon strategiaan kuuluvien rakenteellisten muutosten toteuttamista. Tilanne voi jatkua samanlaisena edelleen, mutta taloudellisen ja poliittisen paineen hellittäessä se voi muuttua päinvastaiseksi nopeastikin.

Taluspakotteet tai muut Venäjän nykytilanteesta johtuvat esteet voivat osaltaan vähentää kuljetuksia Venäjältä sekä suurten alusten keventämistoiminta merellä voi vähentyä. Suomessa ja muualla Euroopassa yhteiskunnallinen tavoite hiilen kulutuksen vähentämiseen energiantuotannossa on lisääntynyt, mikä saattaa vähentää hiilen kuljetustarvetta. Korvaavien energiatuotteiden tarve voi vastaavasti lisätä kuljetuksia ja tulevaisuuden kuljetusmäärien arviointi on näistä syistä vaikeutunut. Kansainvälisten rahi-indeksien matala taso ja kansainvälisesti kaluston lisääntyminen erityisesti suurissa kokoluokissa ovat lisänneet va-

HENKILÖSTÖ

	2016	2015	2014
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	871	862	882
Tilikauden palkat ja palkkiot yhteensä, M€	32,6	33,9	36,6

HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN SEGMENTEITTÄIN

ESL Shipping	2016	2015
Toimihenkilöt	25	24
Merihenkilöstö	200	202
	225	226
Leipurin		
Toimihenkilöt	256	252
Työntekijät	58	40
	314	292
Telko		
Toimihenkilöt	256	249
Työntekijät	11	15
	267	264
Kauko		
Toimihenkilöt	36	45
Työntekijät	6	7
	42	52
Muu toiminta		
Toimihenkilöt	23	28
Yhteensä	871	862

rustamojen pitkän aikavälin kannattavuuteen liittyvää epävarmuutta, joskin sekä rahti-indekseissä että kaluston määrissä voidaan nähdä jo vakiintumista.

Strategisia riskejä aiheuttavat kansainvälisesti heikon taloudellisen tilanteen sekä poliittisen ilmapiirin lisäksi teollisuusasiakkaiden näkymät ja tuotannolliset ratkaisut. Päätökset energiantuotannon rakenteista, joihin vaikuttavat ympäristöpolitiikka ja muut poliittiset valinnat, saattavat aiheuttaa teollisuuden ja energiantuotantoon muutoksia, jotka voivat vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja lisätä vaihtoehtoisia energiamuotoja. Itämeren tavaravir-

rat voivat muuttua teräksen tuotannon, kustannusrakenteiden, asiakasrakenteen muutosten, kuten omistuksen keskittymisen tai muiden syiden vaikutuksesta. Muutokset voivat aiheuttaa negatiivisia seurauksia liiketoiminnalle kuljetustarpeiden vähentyessä, mutta niissä nähdään myös kasvavia mahdollisuuksia. Kansainvälisen meriliikenteen matalien rahtihintojen seurauksena kilpailu rahteista voi kiristyä myös Itämerellä ja kilpailu voi lisääntyä myös osaltaan leutojen ja jäättömien talvien seurauksena. Kilpailuasemansa parantamiseksi Aspon ESL Shipping on rakentamassa uusia tälle alueelle ja asiakaskuntaan soveltuvia vä-

hän polttoainetta kuluttavia ja vähäpäästöisiä aluksia.

Strategisiin riskeihin vaikuttavat rahtihintojen pitkän aikavälin muutokset, investointitrendit ja kaupan rakenteen muutokset erityisesti länsimarkkinoilla. Itämarkkinoilla riskejä kasvattavat muun muassa poliittinen epävakaus, yhteiskunnalliset rakenteet tai niiden reagoimattomuus liiketoiminnan kohtaamiin vaikeuksiin. Investointien patoutuminen ja purkautuminen voi aiheuttaa pitkällä aikavälillä muutoksia kilpailutilanteessa ja asiakkaiden käyttäytymisessä.

Nopeat muutokset talouden rakenteissa voivat aiheuttaa riskejä asiakas- tai päämiesrakenteen tai teknologian muuttuessa sekä nopeita reaktioita edellyttävien mahdollisuuksien jäädessä hyödyntämättä. Aspon strategia riskejä tasoi- ttaa liiketoiminnan jakautuminen neljälle toimialalle ja liiketoiminnan harjoittaminen laajalla maantieteellisellä alueella sekä kyky reagoida nopeasti muuttuviin olosuhteisiin.

Operatiiviset riskit

Vaikka Aspon toimintaympäristön taloudellinen epävarmuus on katsauskauden aikana vähentynyt, ovat operatiiviset riskit säilyneet. Näitä ovat esimerkiksi toimitusketjuihin ja henkilöihin liittyvät riskit.

Aspon liiketoimintojen kasvun painopiste on pitkään ollut kehittyvien markkinoiden alueilla, joissa kasvua hidastaviin riskeihin vaikuttavat mm. valuuttakurssit ja korkotasot, raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen taso ja muutokset, teollisuuden ja kaupan investoinnit, asiakkaiden maksuvalmius, lainsäädännön ja maahantuontiasetusten muutokset sekä viranomaistahojen toimimattomuus, epäneutraalius tai korruptio.

Talouden kasvu ja vaihtoehtoisesti tuotannon supistuminen voivat vaikuttaa raaka-aineiden kysyntään itämarkkinoilla. Poliittinen ja taloudellinen epävakaus vaikeuttaa kaupallista toimintaa ja tilanteen edelleen pitkittyessä voi hidastaa Aspon liiketoimintojen kasvua. Kuluttajakäyttäytyminen heijastuu myös B-to-B-asiakkaiden kautta syntyviin riskeihin ja niiden tasoihin. Kehittyvien markkinoiden kasvumahdollisuudet lisäävät kil-

pailijoiden halua aloittaa liiketoiminta tai laajentaa liiketoimintaansa näillä alueilla. Kehittyvien markkinoiden haastavuus ja kärjistynyt tilanne Ukrainassa ovat myös aiheuttaneet kilpailijoiden vetäytymistä, mikä on luonut Aspon liiketoiminnoille uusia mahdollisuuksia sekä lisännyt markkinaosuuksia ja joillakin liiketoiminnan alueilla parantanut kannattavuutta. Kilpailun normalisoitumista esimerkiksi Ukrainassa on jo tapahtunut.

Valuuttakurssimuutoksilta suojautuminen ei kaikissa olosuhteissa ja erityisesti jatkuvana ole mahdollista. Valuuttakurssien muutokset voivat heikentää tulosta sekä pienentää taseen omaa pääomaa muuntoerojen vaikutuksesta. Valuuttakurssien muutokset voivat myös vaikuttaa tulosta ja tasetta vahvistavasti. Luottotappioriskien muutos hajautuu liiketoiminnoittain ja asiakkaittain, joten Aspon liiketoiminnot eivät ole kärsineet suuria luottotappioita, vaikka luottotappioriskit ovat kasvaneet.

Konsernin vahinkoriskien määrää ja todennäköisyyttä arvioidaan säännöllisesti. Vahinkovakuutukset kilpailutettiin ja vakuutusmäärät päivitettiin vuonna 2016. Vakuutusmäärät ovat Aspon toiminnan laajuuteen nähden riittävät, mutta vakuutusyhtiöt voivat rajoittaa vakuutusvoimassaoloa eri syistä lisääntyneiden riskien seurauksena esimerkiksi sotatoimialueilla.

Rahoitusriskit

Aspo-konsernin rahoitus ja siihen liittyvien riskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

Jälleenrahoitusriski

Jälleenrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla korollinen velka vastapuolen, rahoitusmuodon ja maturiteetin osalta.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskiä hallitaan varmistamalla konsernin riittävät rahavarat yhdessä sitovien valmiusluottolimiittien ja muiden rahoitusreservien kanssa.

Korkoriski

Korkotason muutoksilta suojaudutaan

sitomalla korolliset velat osittain vaihtuvakorkoisiin ja osittain kiinteäkorkoisiin lainoihin. Lisäksi korkoriskeitä suojautumiseen käytetään korkojohdannaisia.

Luottoriski

Luottoriskeitä suojaudutaan käyttämällä ennakkomaksuihin ja pankkitakausiin perustuvia maksuehtoja. Asiakkaiden syvällinen tunteminen on olennainen osa luottoriskin hallintaa.

Valuuttakurssiriski

Aspo-konsernissa valuuttakurssiriskiä hallitaan ensisijaisesti liiketoimintälähtöisesti vaikuttamalla asiakas- ja päämiessopimuksiin sekä toissijaisesti valuuttajohdannaisilla.

Yksityiskohtaisempi selvitys rahoitusriskeistä on tilinpäätöksen liitetiedossa 26.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Aspon tarkastusvaliokunnan yhtenä tehtävänä on yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta. Tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintaprosessia ja tekee tarvittavia toimenpiteitä erityisesti strategisten riskien ehkäisemiseksi. Hallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti riskienhallinta on osa Aspon sisäistä valvontaa ja sen tehtävänä on varmistaa konsernin strategian toteutumista, taloudellisen tuloksen kehittymistä, omistaja-arvoa, osingonmaksukykyä ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Vastuu riskienhallinnasta on toimialojen liiketoimintajohdolla. Johto vastaa riittävien toimenpiteiden määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toimenpiteiden toteutumisen seurannasta osana päivittäistä toiminnan ohjausta. Telkon ja ESL Shippingin riskien päivitys tehtiin vuoden viimeisellä neljänneksellä ja muiden liiketoimintojen riskit päivitetään vuoden 2017 alussa. Riskienhallintaa koordinoi Aspon talousjohtaja, joka raportoi Aspon toimitusjohtajalle.

Yksityiskohtaisempi selvitys riskienhallintapolitiikasta ja merkittävimmistä riskeistä on julkistettu yhtiön kotisivuilla.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

Aspo-konsernin tutkimus- ja tuotekehitystoiminta kohdistuu toimialojen luonteen mukaisesti pääosin toiminnan, menetelmien ja tuotteiden kehittämiseen osana asiakaskohtaista liiketoimintaa, mistä johtuen kehityspanokset sisältyvät erittelemättöminä normaaleihin liiketoiminnan kuluihin.

YMPÄRISTÖ- JA LAATUASIAT

Vastuullisuus näkyy Aspossa globaalilla, yhteiskunnallisella ja yksilön tasolla. Esimerkki globaalista vastuusta on ESL Shippingin investointi maailman ensimmäisiin LNG-käyttöisiin irtolastialuksiin, joiden hiilidioksidipäästöt kuljetettua rahitonnia kohden ovat yli 50 % pienemmät kuin nykyisillä aluksilla. Yhteiskunnallinen vastuu on ennen kaikkea vastuullista johtamista: vain kasvava yritys luo työtä, verotuloja ja hyvinvointia. Yksilötason vastuu näkyy puolestaan siinä, miten Aspo kohtelee oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti työntekijöitään kaikissa toimintamaissaan.

Aspo teetti vuonna 2016 kattavan liiketoimintaympäristön vastuullisuusanalyysin, jonka toteutuksesta vastasi kiertotalouteen ja kestävään liiketoimintaan erikoistunut kehittämis- ja koulutusyritys Ethica Oy. Selvityksessä kartoitettiin yhtiön liiketoimintoihin vaikuttavia, vastuullisuuteen liittyviä ajureita ja trendejä, ja luotiin tältä osin katsaus tytäryhtiöiden vahvuuksiin ja kehittämiskohteisiin.

Analyysi auttaa Aspoa vastaamaan entistäkin paremmin kansainvälisten ja kansallisten säädösten, päämiesten sekä asiakkaiden asettamiin vastuullisuuden vaatimuksiin. Aspo haluaa olla edelläkävijä, joka toteuttaa yritys vastuuta yli lain ja määräysten edellyttämien minimirajojen. Selvitys tukee myös osaltaan laajempaa yritysten vastuullisuusraportointivelvoitetta, joka astui voimaan vuoden 2017 alusta.

ESL Shipping

ESL Shippingin toiminta ja kaikki alukset on puolestaan sertifioitu kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n turvallisuusjohtamiskoodin ISM:n vaatimusten mukaisesti. Varustamolla on lisäksi ISO 14001-ympäristösertifikaatti. Laiva on kaikkiaan

ekologisin vaihtoehto suurten lastien kuljettamiseen, ja ESL Shipping on esimerkiksi pyrkinyt määrätietoisesti vähentämään polttoainekulutustaan.

Leipurin

Leipurin kiinnittää erityishuomiota kaikkien tuotteidensa korkeaan laatuun ja turvallisuuteen. Yrityksen kumppaneilta ja toimittajilta vaaditaan tiukat laatu- ja toimintajärjestelmät. Suomessa Leipurin toimintamalli on saanut ISO 9001:2000 -sertifikaatin.

Telko

Tiukat laatu- ja ympäristökriteerit ohjaavat Telkon toimintoja. Yhtiölle on myönnetty ISO 9001 -sertifikaatti, ja se noudattaa myös kemianteollisuuden Responsible Care -ohjelman kauppaan liittyvää versiota. Sen mukaisesti Telko on sitoutunut jatkuvaan vapaaehtoiseen ympäristöasioiden sekä työterveyden ja -turvallisuuden kehittämiseen. Sitoutuminen on todennettu ulkoisessa SQAS/ESAD-arvioinnissa. Telko on myös allekirjoittanut Euroopan kemianteollisuuden jälleenmyyjien järjestön FECC:n eettiset periaatteet.

Kauko

Kauko tarjoaa liikkuvan tietotyön ratkaisuja ja energiaa säästäviä tuotteita, kuten aurinkoenergiajärjestelmiä, joten ympäristöasiat ovat yrityksen päämiehille tärkeässä roolissa. Sitoutuminen kestävään kehitykseen näkyy kaikessa toiminnassa tuotteiden suunnittelusta ja valmistuksesta niiden kierrätykseen.

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 31.12.2016 oli 17 691 729,57 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 30 975 524, joista yhtiön hallussa oli 396 226 osaketta eli 1,3 % osakepääomasta. Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Aspon osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n keski suurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut.

Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto Nasdaq Helsingissä oli tammi-joulukuussa 2016 yhteensä 2 490 725 osaketta ja 17,3

miljoonaa euroa, eli 8,0 % osakekannasta vaihtoi omistajaa. Tilikauden ylin kurssinoteeraus oli 8,21 euroa ja alin 6,00 euroa. Keskimääräinen kurssi oli 6,95 euroa ja tilikauden päätöskurssi 8,18 euroa. Tilikauden päättyessä osakekannan markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 250,1 miljoonaa euroa.

Yhtiöllä oli tilikauden päättyessä yhteensä 9 236 osakkeenomistajaa. Hallintarekisterissä ja ulkomaisessa omistuksessa oli 697 919 osaketta eli 2,3 % osakekannasta.

Aspo Oyj:n uusi kaupankäyntitunnus (osaketunnus) Nasdaq Helsingissä on ASPO. Aikaisempi kaupankäyntitunnus oli ASU1V. Muutos tuli voimaan 27.6.2016.

Osakeomistuksesta kerrotaan tarkemmin Vuosi 2016 -julkaisun Osakkeet ja osakkeenomistajat -osiossa.

Liputusilmoitus

Osakkeenomistaja Tatu Vehmas ilmoitti 31.5.2016, että Aatos Vehmas ja Liisa Vehmas ovat valtuuttaneet hänet käyttämään omistamiensa Aspon osakkeiden äänivaltaa, minkä seurauksena hänen osuutensa Aspo Oyj:n osakkeiden äänimäärästä on kasvanut yli viiden prosentin (5 %).

JOHTO JA TILINTARKASTAJAT

Aspo Oyj:n varsinainen yhtiökokous 2016 valitsi uudelleen hallitukseen VT, MBA Mammu Kaarion, OTK Roberto Lencionin, DE, eMBA, kauppaneuvos Gustav Nybergin ja DI Risto Salon sekä uusina jäseninä KTM Mikael Laineen ja KTT Salla Pöyryn. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajaksi Gustav Nybergin ja varapuheenjohtajaksi Roberto Lencionin. Kokouksessa hallitus päätti lisäksi valita tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Roberto Lencionin sekä jäseniksi Mammu Kaarion, Mikael Laineen ja Salla Pöyryn.

Hallituksella oli vuoden 2016 aikana 11 kokousta, joista neljä oli puhelinkokouksia. Kokouksiin osallistumisprosentti oli 99 %.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut eMBA Aki Ojanen.

Tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy.

Vastuullisena tilintarkastajana toimi KHT Harri Pärssinen.

YHTIÖKOKOUSPÄÄTÖKSIÄ

Osinko

Aspo Oyj:n 7.4.2016 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti osingoksi 0,41 euroa osakkeelta. Osingon maksupäivä oli 18.4.2016.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Yhtiökokous päätti perustaa pysyvän osakkeenomistajien nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen jäsenten valintaa ja palkitsemista sekä hallituksen valiokuntien jäsenten palkitsemista koskevat ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle. Lisäksi yhtiökokous hyväksyi osakkeenomistajien nimitystoimikunnan työjärjestyksen.

Hallituksen valtuutukset

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Yhtiökokous 7.4.2016 valtuutti hallituksen päättämään enintään 500 000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Valtuutus käsittää oikeuden ottaa omia osakkeita pantiksi. Valtuutus on voimassa vuoden 2017 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Hallitus ei ole käyttänyt saamansa valtuutusta.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista, jossa luovutetaan yhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Yhtiökokous 9.4.2015 valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 900 000 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2018 asti.

Hallitus on käyttänyt saamaansa valtuutusta luovuttamalla 18.3.2016 yhteensä 88 970 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta vuosien 2015–2017

osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2015 piiriin kuuluville henkilöille.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään uusien osakkeiden osakeannista

Yhtiökokous 9.4.2015 valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakeannin ehtoista ja se sisältää siten myös oikeuden päättää suunnatusta osakeannista, osakkeenomistajien merkintätuoikeudesta poiketen, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakeannissa liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 1 500 000 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2018 asti. Hallitus ei ole käyttänyt saamaansa valtuutusta.

OSAKKEENOMISTAJIEN NIMITYSTOIMIKUNNAN EHDOTUKSET YHTIÖKOKOUKSELLE

Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan muodostavat neljän suurimman osakkeenomistajan edustajat. Vuoden 2017 varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotukset tehneeseen nimitystoimikuntaan ovat kuuluneet 31.8.2016 osakasluettelon mukaan suurimpien osakkeenomistajien edustajat: Tatu Vehmas, puheenjohtaja (Vehmaksen suku); Veronica Timgren (Nybergin suku mukaan lukien Oy Havsudden Ab); Reima Rytsölä (Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma) ja Mikko Mursula (Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen). Lisäksi Aspon hallituksen puheenjohtaja Gustav Nyberg on toiminut toimikunnan asiantuntijana.

Aspo Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa Aspo Oyj:n 5.4.2017 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten määräksi vahvistetaan kuusi.

Hallituksen kokoonpano

Nimitystoimikunta ehdottaa, että toimikaudeksi, joka päättyy vuoden 2018 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, hallituksen jäseniksi valitaan uudelleen yhtiön nykyiset hallituksen jäsenet Mammu

Kaario, Mikael Laine, Roberto Lencioni, Gustav Nyberg, Salla Pöyry ja Risto Salo.

Hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot

Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen jäsenten kuukausipalkkiot olisivat seuraavat:

- hallituksen jäsen 2 700 euroa / kuukausi (vuonna 2016 palkkio oli 2 400 euro/kk)
- varapuheenjohtaja 1,5 x hallituksen jäsenen palkkio eli 4 050 euroa / kuukausi (vuonna 2016 palkkio oli 3 600 euroa/kk)
- puheenjohtaja 2 x hallituksen jäsenen palkkio eli 5 400 euroa / kuukausi (vuonna 2016 puheenjohtajan palkkio oli 15 500 euroa/kk)

Nimitystoimikunta ehdottaa, että tarkastusvaliokunnan jäsenten kokouspalkkiot säilytetään ennallaan eli maksetaan 700 euroa / kokous. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle ehdotetaan kuitenkin maksettavaksi 1,5 x valiokunnan jäsenen kokouspalkkio eli 1 050 euroa / kokous (vuonna 2016 palkkio oli 700 euroa/kokous). Mikäli tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja on myös hallituksen varapuheenjohtaja tai puheenjohtaja, tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan palkkion ehdotetaan olevan sama kuin valiokunnan jäsenellä. Hallituksen jäsenelle ei makseta palkkiota, mikäli hän on työ- tai toimisuhteessa Aspo-konserniin kuuluvaan yhtiöön.

TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konsernin johtoryhmää vahvistettiin 1.3.2017 alkaen. Aspo Oyj:n konsernin lakimies, OTK Toni Santalahti nimitettiin lakiasianjohtajaksi sekä konsernin johtoryhmän jäseneksi.

Telko Oy:n hallitusta uudistettiin 1.3.2017 alkaen. Yhtiön hallitukseen nimitettiin hallituksen puheenjohtajana toimivan Aspo Oyj:n toimitusjohtajan lisäksi KTM Anders Dahlblom, KTM Elina Piispanen ja OTK Irmeli Rytönen.

NÄKYMÄT VUODELLE 2017

Kansainvälisen talouden kasvun odo-

tetaan kiihtyvän 2017. Epävarmuus ja heikko suhdanne Aspolle tärkeillä idän kasvumarkkinoilla on kääntymässä kasvuksi. Venäjän, Ukrainan, ja muiden IVY-maiden tulevaa kehitystä on kuitenkin haastavaa ennustaa. Valuuttojen arvojen arvioidaan edelleen vaihtelevan voimakkaasti.

Öljyn hinta säilynee matalalla tasolla. Yleisesti tuotannollisten raaka-aineiden hintojen odotetaan pysyvän matalina. Konserni jatkaa markkinaosuusien kasvattamista kannattavasti strategisesti tärkeillä idän kasvumarkkinoilla. Teollisuustuotannon odotetaan kasvavan Aspon liiketoimintojen päämarkkina-alueilla 2017 aikana. Kansainvälisten kuivarahtihintojen odotetaan säilyvän matalina mutta varustamo on varmistanut kapasiteettinsa käytön pääosin pitkäaikaisin sopimuksin. Toisen supramax-aluksen liikennöinti on varmistettu Itämeren alueella 2017 aikana, mikä vähentää merkittävästi ns. spot-liikennöintiä. Leipurin tappiollinen koneliiketoiminta kääntyy voitolliseksi enätyskorkean tilauskannan seurauksena.

Ohjeistus vuodelle 2017: Aspon liikevoitto on 22–27 miljoonaa euroa vuonna 2017 (20,4).

ESL Shipping

Suurten kuivarahtialusten markkinarahdit ovat viimeisen puolen vuoden aikana nousseet merkittävästi vuoden takaiselta historiallisen heikolta tasolta, mutta niiden ennustetaan vuonna 2017 pysyvän edelleen verraten alhaisella tasolla. Uusia kuivarahtialuksia ei juurikaan ole tilattu, mistä syystä kysynnän ja tarjonnan tasapainon on ennustettu paranevan tulevina vuosina. Muutosta kiihdyttävät myös merenkulun tiukentuvat ympäristömääräykset, jotka voivat vähentää vanhimman tonniston tarjontaa tulevaisuudessa. Pääosa yhtiön kuljetuskapasiteetista on varmistettu Itämerellä ja Pohjois-Euroopassa pitkäaikaisin sopimuksin. Samoin varustamon toisen supramax-aluksen kannattava työllisyys kuluvalle vuodelle on jo varmistettu pitkäaikaisella sopimuksella Itämerelle.

Terästeollisuuden kuljetusten odotetaan kehittyvän positiivisesti tai säilyvän ennallaan. Kysynnän sesonkivaih-

telu saattaa edellyttää puskuproomujärjestelmän kapasiteetin sopeuttamista myöhemmin keväällä edellisten vuosien tapaan. Kaivos- ja metalliteollisuuden kysyntä voi lisääntyä, osaksi kohonneiden raaka-ainehintojen seurauksena.

Energiäteollisuuden kuljetustarpeen arvioidaan kokonaisuudessaan olevan edellisvuotta korkeamman lähinnä biopolttoaineiden kasvavan kuljetuskysynnän johdosta. Kivihiilen kuljetustumäärien ennakoidaan säilyvän edellisvuoden tasolla ja käyttö keskittyy ennustettavampaan sähkön ja lämmön yhteistuotantoon lauhdesähkön tuotannon heikosta kannattavuudesta ja lauhdevoimaloiden aiemmin ilmoitetuista sulkemisista johtuen.

Merellä tapahtuvan suurten alusten lastaus- ja purkaustoiminnan kysynnän odotetaan olevan vilkasta. Tarvittaessa varustamon kapasiteettia sopeutetaan kysynnän vaihtelun ja mahdollisten uusien asiakasryhmien tarpeiden mukaisesti myös rahtaamalla lisää ulkopuolista kapasiteettia. Yhtiön pyrkimyksenä on jatkaa liiketoimintaa arktisilla alueilla edellisvuosien tapaan.

Strategiansa mukaisesti varustamo jatkaa työtä asiakaspinnan laajentamiseksi erityisesti sellaisiin asiakaskuljetuksiin, joissa voidaan laajentaa sekä lastivalikoimaa että yhtiön toiminta-alueita hyödyntäen alusten itsenäistä lastinkäsittelykykyä ja poikkeuksellisen hyvää jäävähvistusta. Vuoden 2017 aikana neljä alusyksikköä tullaan telakoimaan suunnitelman mukaisesti.

Leipurin

Markkinatilanteen odotetaan säilyvän ennallaan Leipurin keskeisillä markkinoilla. Markkina-aseman odotetaan säilyvän vahvana teollisen leipomisen sektorilla Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä, ja sekä liikevaihdon että liikevoiton odotetaan parantuvan.

Venäjän taloustilanteen heikkenemisen arvioidaan kääntyneen kasvuksi ja kuluttajien ostovoiman odotetaan paranevan. Leipomoraaka-aineiden paikallista hankintaa Venäjällä on lisätty korvaamaan tuontiraaka-aineita. Tällä pyritään vastaamaan kysynnän muutokseen kehittämällä hintakilpailukyysisempää tarjoomaa ja vastaamaan Venäjällä olevaan kotimaisuuskam-

panjaan. Tavoitteena on kasvattaa paikallisten raaka-aineiden osuus yli 50 %:iin. Paikallinen hankinta on hajautettu ja merkittäviä alueellisia tuotantokumppaneita on kymmeniä. Leipurin säilyttää alueella hyvän kannattavuuden, vahvistaa markkina-asemaansa ja hakee kasvua niin leipä-, kahvileipä- kuin OOH-sektoreilta.

Kodin ulkopuolisen syömisen markkinat ovat Leipurin-liiketoiminnalle merkittävä uusi toiminta-alue, ja Leipurin jatkaa kasvuaan OOH-markkinoilla erityisesti Suomessa ja länsimarkkinoilla.

Koneliiketoiminnassa laiteinvestointien odotetaan kasvavan Suomessa ja Baltiassa. Lisäksi Venäjällä odotetaan varovaista investointien kasvua. Leipurin koneliiketoiminta jatkaa agenttiverkoston vahvistamista Länsi-Euroopassa ja Lähi-idässä.

Voimakas panostus koneliiketoiminnan kilpailukyvyyn parantamiseen sekä myynnin suuntaaminen uusille markkina-alueille tuotti vuoden lopussa ennätyskorkean tilauskannan, joka varmistaa koneliiketoiminnan positiivisen tuloskehityksen 2017.

Telko

Öljyn ja petrokemian tuotteiden hintojen odotetaan säilyvän alhaisella tasolla. Itämarkkinoiden arvioitu suhdannekäänteeseen positiiviseksi tukee Telkon kannattavuuskehitystä alueella. Telkon länsimarkkinoiden talouskehityksen odotetaan piristävän 2017 aikana.

Telko panostaa kasvun lisäksi suhteellisen kannattavuuden parantamiseen. Korkeampiarvoisten teknisten tuotteiden osuuden kasvattaminen parantaa suhteellista kannattavuutta erityisesti länsimarkkinoilla. Telko jatkaa itämarkkinoilla alueellisen toimintastrategian mukaisesti perustamalla ja vahvistamalla alueellisia toimipisteitä. Telko selvittää mahdollisia uusia toimintamaita idän- ja Lähi-idän kasvumarkkinoilla.

Kauko

Liikkuvan tietotyön kokonaisratkaisujen liikevaihdon ja kannattavuuden odotetaan paranevan. Kauko tarjoaa tehokkaasti integroitua ja räätälöityä kokonaisratkaisuja, joissa yhdistyvät sovellus-, laite- ja

muut palvelut. Erityisesti sovellusliiketoiminnan odotetaan parantavan kannattavuutta. Palveluliiketoimintaa tullaan laajentamaan siirtymällä entistä enemmän kokonaisratkaisuihin. Vahvennettujen tietokoneiden markkinoilla arvioidaan kannettavien tietokoneiden myynnin pienenevän ja tablet-tietokoneiden myynnin kasvavan.

Kauko tarjoaa terveydenhuoltosektorille erilaisia liikkuvia tietoteknisiä ratkaisuja tehostamaan hoitohenkilöstön työtä. Kaukon Saksassa valmistuttaman tietokoneen odotetaan tulevan myyntiin ensimmäisen neljänneksen aikana. Uusi terveydenhuoltosektorille soveltuva tietokone mahdollistaa myynnin aloittamisen myös muihin OEM-kanaviin.

Hajautetun energiatuotannon ratkaisujen markkinan odotetaan jatkavan kasvua erityisesti aurinkoenergian osalta. Tilauskanta on poikkeuksellisen hyvä.

OIKEUDENKÄYNNIT

Helsingin käräjäoikeus antoi 27.2.2015 päätöksen ESL Shipping Oy:n ja Suomen valtion välisessä kanteessa, joka koskee vuosina 2001–2004 veloitettuja väylämaksuja. Helsingin käräjäoikeuden päätöksen mukaan Suomen valtio velvoitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti noin 3,0 miljoonaa euroa sekä oikeudenkäyntikulut ja korkoja. Valtio valitti käräjäoikeuden tuomiosta ja hovioikeus kumosi 8.8.2016 annetussa tuomiossa Helsingin käräjäoikeuden päätöksen ja hylkäsi ESL Shippingin kanteen vanhentuneena. Yhtiö on hakenut valituslupaa korkeimmalta oikeudelta.

Varustamo on voittanut oikeusprosessin intialaista ABG Shipyard -telakkaa vastaan vuonna 2011 vastaanotetun m/s Alppilan takuuajakaisten korjausten korvaamisesta. Välimiesoikeuden antaman päätöksen mukaan ABG Shipyard -telakka velvoitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti korjauskulut ja korot. Päätöksen vaikutus tullaan huomioimaan sillä tilikaudella, jolla päätöksen mukaiset maksut saadaan.

Aspo Oyj on antanut erillisen selvityksen vuoden 2016 hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joka on julkaistu yhtiön internetsivustolla www.aspo.fi.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

1 000 €	Liitetieto	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liikevaihto	1	457 404	445 828
Liiketoiminnan muut tuotot	3	1 224	1 222
Materiaalit ja palvelut	6	-334 752	-318 234
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	4	-39 963	-40 990
Poistot ja arvonalentumiset	5	-11 623	-12 455
Liiketoiminnan muut kulut	7	-51 899	-54 732
Liikevoitto		20 391	20 639
Rahoitustuotot	8	1 045	5 827
Rahoituskulut	8	-4 090	-5 204
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-3 045	623
Voitto ennen veroja		17 346	21 262
Tuloverot	9	-1 492	-1 506
Tilikauden voitto		15 854	19 756
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot		3 240	-5 752
Suojauslaskenta		1 403	308
Myytavissä olevat rahoitusvarat	14		1 814
Luokittelun muutokset			-4 912
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	9	-102	581
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		4 541	-7 961
Tilikauden laaja tulos yhteensä		20 395	11 795
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos		15 854	19 756
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva laaja tulos		20 395	11 795
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos, €	10		
Laimentamaton osakekohtainen tulos		0,49	0,61
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos		0,49	0,61

KONSERNITASE

VARAT

1 000 €

	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	11	9 436	11 053
Liikearvo	12	42 643	42 694
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	113 320	116 407
Myytavissä olevat rahoitusvarat	14	172	172
Saamiset	15	1 441	74
Laskennallinen verosaaminen	17	3 432	3 797
Pitkäaikaiset varat yhteensä		170 444	174 197
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	18	56 708	48 442
Myynti- ja muut saamiset	19	59 753	57 967
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		204	310
Rahavarat	20	22 627	23 888
Lyhytaikaiset varat yhteensä		139 292	130 607
Varat yhteensä		309 736	304 804

OMA PÄÄOMA JA VELAT

1 000 €

	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
Osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	21	17 692	17 692
Ylikurssirahasto	21	4 351	4 351
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	21	12 054	11 929
Käyvän arvon rahasto	21	936	-365
Muut rahastot	21	25 000	20 000
Muuntoerot		-18 604	-21 844
Kertyneet voittovarot		73 098	70 812
Oma pääoma yhteensä		114 527	102 575
Pitkäaikaiset velat			
Laskennallinen verovelka	17	4 243	4 978
Lainat ja käytetyt luottolimitit	22	116 640	115 586
Muut velat	23	368	510
Pitkäaikaiset velat yhteensä		121 251	121 074
Lyhytaikaiset velat			
Varaukset	25	508	520
Lainat ja käytetyt luottolimitit	22	8 794	12 321
Ostovelat ja muut velat	23	64 120	67 773
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		536	541
Lyhytaikaiset velat yhteensä		73 958	81 155
Velat yhteensä		195 209	202 229
Oma pääoma ja velat yhteensä		309 736	304 804

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 €	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	20 391	20 639
Oikaisut liikevoittoon:		
Poistot ja arvonalentumiset	11 623	12 455
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	-86	-34
Myytyjen liiketoimintojen myyntivoitot ja -tappiot		-16
Työsuhde-etuudet	121	403
Varausten muutos	-12	16
Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon muutos		-16
Liiketoiminnan realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	-16	566
Käyttöpääoman muutos:		
Vaihto-omaisuus	-6 331	-4 052
Lyhytaikaiset saamiset	121	-4 469
Lyhytaikaiset korottomat velat	-4 463	4 238
Maksetut korot	-3 700	-3 108
Saadut korot	419	627
Maksetut tuloverot	-1 866	-2 260
Liiketoiminnan rahavirta	16 201	24 989
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-4 993	-5 539
Ennakkomaksut aluksista	-1 315	-9 154
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutustulot	162	114
Luovutustulot myytävissä olevista rahoitusvaroista		4 912
Saadut osingot	1	1
Tytäryhtiöhankinnat, lisäkauppahinta		-282
Myydyt liiketoiminnat ja tytäryritykset myyntihetken rahavaroilla vähennettynä		49
Investointien rahavirta	-6 145	-9 899
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-3 528	-21 943
Pitkäaikaisten lainojen nostot	7 226	61 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-6 664	-35 326
Hybridi-instrumentti, takaisinmaksu	-20 308	
Hybridi-instrumentti, liikkeeseenlasku	24 844	
Hybridi-instrumentti, korot	-883	-1 400
Maksetut osingot	-12 540	-12 199
Rahoituksen rahavirta	-11 853	-9 868
Rahavarojen muutos	-1 797	5 222
Rahavarat 1.1.	23 888	19 258
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	536	-592
Rahavarat kauden lopussa	22 627	23 888

Sivuilla 34–70 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

1 000 €	Liitetieto	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Muuntoerot	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016	21	17 692	4 351	11 929	-365	20 000	-21 844	-2 751	73 563	102 575
Laaja tulos										
Tilikauden tulos									15 854	15 854
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)										
Suojauslaskenta					1 301					1 301
Muuntoerot							3 240			3 240
Tilikauden laaja tulos yhteensä					1 301		3 240		15 854	20 395
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako									-12 540	-12 540
Hybridi-instrumentti, takaisinmaksu						-20 000			-308	-20 308
Hybridi-instrumentti, liikkeeseenlasku						25 000			-156	24 844
Hybridi-instrumentti, korot									-715	-715
Osakepalkitseminen								410	-134	276
Rahastosiirto				125					-125	0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				125		5 000		410	-13 978	-8 443
Oma pääoma 31.12.2016		17 692	4 351	12 054	936	25 000	-18 604	-2 341	75 439	114 527
Oma pääoma 1.1.2015	21	17 692	4 351	12 021	1 844	20 000	-16 066	-3 425	67 702	104 119
Laaja tulos										
Tilikauden tulos									19 756	19 756
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)										
Suojauslaskenta					269					269
Myytavissä olevat rahoitusvarat	14				-2 478					-2 478
Muuntoerot				26			-5 778			-5 752
Tilikauden laaja tulos yhteensä				26	-2 209		-5 778		19 756	11 795
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako									-12 199	-12 199
Hybridi-instrumentti, korot									-1 400	-1 400
Osakepalkitseminen								674	-414	260
Rahastosiirto				-118					118	0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				-118				674	-13 895	-13 339
Oma pääoma 31.12.2015		17 692	4 351	11 929	-365	20 000	-21 844	-2 751	73 563	102 575

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

PERUSTIEDOT

Aspo Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Aspo Oyj:n osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä.

Aspo on monialayhtiö, joka on keskittynyt vahvaa erityisosaamista vaativille liiketoiminta-alueille. Konsernin operatiivinen toiminta on ryhmitetty toisistaan riippumattomiksi segmenteiksi: ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko. Lisäksi muuhun toimintaan sisältyy Aspon konsernihallinto, talous- ja ICT-palvelukeskus sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

Konsernin emoyhtiö on Aspo Oyj. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Lintulahdenkuja 10, 00500 Helsinki.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Aspo Oyj:n pääkonttorista osoitteesta Lintulahdenkuja 10, 00500 Helsinki.

Aspo Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 15.2.2017 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Laatimisperusta

Aspo Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassa olevia standardeja sekä tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhanina euroina, ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua.

Konserni on soveltanut 1.1.2016 alkaen seuraavia uusia standardeja, muutoksia ja tulkintoja, joilla ei ole ollut olennaista vaikutusta raportoitaviin tietoihin:

IAS 1:n Tilinpäätöksen esittäminen muutos Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke. Muutokset selventävät IAS 1:n ohjeistusta olennaisuuteen, tuloslaskelma- ja tase-erien yhdistämiseen, väliotsikoiden esittämiseen sekä tilinpäätöksen rakenteeseen ja laadintaperiaatteisiin liittyen.

IFRS 11:n Yhteisjärjestelyt muutos Kirjanpito-käsittely hankittaessa osuuksia yhteisissä toiminnoissa. Standardimuutos edellyttää liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpito-periaatteiden soveltamista yhteisten toimintojen hankintoihin, kun kyseessä on liiketoiminta.

IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2012–2014. Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Aspo Oyj:n sekä kaikki tytäryhtiöt. Tytäryhtiöitä ovat yhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernin osakkuusyhtiöitä ovat yhtiöt, joissa konsernilla on 20–50 prosenttia äänivallasta ja vähintään 20 %:n omistusosuus tai joissa konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta. Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisten osapuolten kanssa yhteistä, sopimukseen perustuvaa määräysvaltaa. Osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset konsolidoidaan pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappiosta ylittää kirjanpitoarvon, kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuus- tai yhteisyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuus- ja yhteisyritysten välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden

mukaisesti. Konsernilla ei ole ollut osakkuusyhtiöitä vuoden 2014 jälkeen.

Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun määräysvalta on saatu. Luovutetut toiminnot ovat mukana siihen hetkeen asti, jolloin määräysvalta lakkaa. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen käyttäen hankintamenetelmää. Luovutettu vastike ja hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä, ja se luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä, ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen. Liikearvon hankintameno on määrä, jolla tytäryhtiön hankintameno ylittää hankittujen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän nettoarvon. Ennen 1.1.2010 tapahtuneet hankinnat on käsitelty silloin voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Tilikauden voiton jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomille omistajille kuuluva mahdollinen osuus on esitetty omana eränään konsernin omassa pääomassa. Vuosina 2015 ja 2016 konsernilla ei ollut määräysvallattomia omistajia.

Konsernilla on aiempina vuosina ollut määräysvallaton omistaja Aspo Management Oy. Yhtiö oli johdon omistusyhtiö, ja se perustettiin vuonna 2010 mahdollistamaan osallistujien merkittävä pitkäaikainen osakeomistus Aspo Oyj:ssä. Aspo Management Oy:n koko osakekanta hankittiin Aspo Oyj:lle osakevaihdoilla 3.11.2014. Ennen osake-

vaihtoa Aspo Oyj:llä oli osakas- ja lainasopimuksen nojalla määräysvalta Aspo Management Oy:ssä, ja tämän perusteella yhtiö yhdisteltiin Aspon konsernitilinpäätökseen vuosina 2010–2013. Johdon tekemää sijoitusta Aspo Management Oy:öön käsiteltiin ennen osakevaihtoa konsernitilinpäätöksessä määräysvallattomien omistajien osuutena. Aspo Management Oy:n hallussa olleet Aspo Oyj:n osakkeet vähennettiin konsernitilinpäätöksessä konsernin omasta pääomasta. Aspo Management Oy sulautui Aspo Oyj:hin vuonna 2015.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoimina olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Aspo on luokitellut Telko-segmenttiin kuuluvat pitkäaikaiset lainat Telkon valkovenäläiselle, ukrainalaiselle ja kazakstanilaiselle tytäryhtiölle nettosijoituksiksi ulkomaiseen yksikköön IAS 21:n mukaisesti. Kaikki näihin nettosijoituksiin liittyvät toteutumattomat valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkomaaiset konserniyhtiöt

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuunnosvaluutta. Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi käyttäen tilikauden

keskikurssia. Tase-erät muunnetaan euroiksi käyttämällä tilinpäätöspäivän valuuttakurssia. Muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä. Kun tytäryhtiö myydään kokonaan tai osittain siten, ettei konsernilla ole enää määräysvaltaa, kertyneet muuntoerot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Segmenttiraportointi

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko. Toimintasegmentit raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi on nimetty hallitus, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksien arvioinnista. Segmenttien väliset liiketapahtumat perustuvat markkinahintoihin.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellinen käyttöomaisuus esitetään alkuperäisten hankintahintojen ja kumulatiivisten poistojen erotuksena vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Alusten uudisrakennusten osalta rakentamisen aikana syntyneet rahoitusmenot aktivoidaan osaksi kohteen hankintamenoa ja ne poistetaan omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan tasapoistoina todennäköisen taloudellisen vaikutusajan perusteella seuraavasti:

• Rakennukset ja rakennelmat	15–40 vuotta
• Alukset	17–30 vuotta
• Puskijat	18 vuotta
• Telakoinnit	2–3 vuotta
• Koneet ja kalusto	3–10 vuotta
• Putkistot	5–20 vuotta
• Toimitilojen perusparannusmenot	5–10 vuotta
• Muut aineelliset hyödykkeet	3–40 vuotta

Maa-alueista ei kirjata poistoja.

Aikaisemmin kirjattu aineellisen käyttöomaisuuden arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentumistappion peruuttamisen vuoksi lisääntynyt kirjanpitoarvo ei saa ylittää sitä kirjanpitoarvoa, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisista ja luovutuksista syntyneet voitot ja -tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenetelmää käyttäen. Hankinnasta syntynyt liikearvo kirjataan hankinta-ajankohtana määrään, jolla luovutettu vastike ylittää hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen käyvän arvon. Liikearvoa ei poisteta, vaan sen käypää arvoa testataan vähintään vuosittain käyttöarvooon perustuvalla arvonalentumistestillä (ks. Liikearvon arvonalentumistesti liitetieto 12).

Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Leipurin- ja Telko -segmentteihin kuuluvien brändien taloudelliset vaikutusajat on arvioitu rajoittamattomiksi. Tavaramerkkien vahva tunnettuus ja historia tukevat johdon käsitystä siitä, että brändit vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan.

Muut aineettomat hyödykkeet arvotetaan alkuperäiseen hankintamenoon, ja ne poistetaan tasapoistoina niiden taloudellisena vaikutusaikana. Muiden aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat:

• Ohjelmistot ja ohjelmistolisenssit	3–5 vuotta
• Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut päämiessuhteet ja teknologia	10 vuotta

Konserni arvioi aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden tasearvot vuosittain tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta on olemassa. Jos viitteitä on olemassa, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumista tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Kassavirtaperusteinen käyttöarvo määritellään laskemalla ennustettujen kassavirtojen diskontattu nykyarvo. Laskelmien diskonttokorko perustuu pääoman keskimääräiseen kustannukseen (WACC), joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja Aspon liiketoimintaan liittyvistä riskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan laajaan tuloslaskelmaan, mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat olennaisesti. Arvonalentumistappion peruuttamisen vuoksi lisääntynyt kirjanpitoarvo ei saa ylittää sitä kirjanpitoarvoa, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan pääsääntöisesti kuluksi toteutumishetkellä. Uusien tuotteiden suunnittelusta aiheutuvat kehittämismenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, kaupallisesti hyödynnettävissä ja tuotteesta odotetaan saatavan tulevaisuudessa taloudellista hyötyä. Aktivoidut tuotekehitysmenot poistetaan niiden vaikutusaikana. Muut kehittämismenot kirjataan kuluiksi toteutuessaan.

Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida myöhemmillä kausilla. Vuosina 2015 ja 2016 ei ollut aktivoituja kehittämismenoja.

Aspo-konsernin tutkimus- ja kehittämistoiminta kohdistuu segmenttien luonteen mukaisesti pääosin toiminnan, menetelmien ja tuotteiden kehittämiseen osana asiakaskohtaista liiketoimintaa, mistä johtuen kehityspanokset sisältyvät erittelemättöminä normaaleihin liiketoiminnan kuluihin.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmää (first-in, first-out) käyttäen. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään raaka-aineiden ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista (normaalitoiminta-asteeseen perustuen), mutta ei vieraan pääoman menoja. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuva myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisen kustannuksilla ja myyntikustannuksilla.

Vuokrasopimukset – konserni vuokralle ottajana

Vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyy olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen sopimuksen alkaessa varoiksi määrään, joka vastaa vuokrakohteen käypää arvoa tai tätä alemmaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Vastaavat leasingvuokravastuut rahoituskustannuksella vähennettynä sisältyvät korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasingisopimuksen aikana siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasingisopimuksella vuokratut omaisuuserät poistetaan joko niiden taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhyemmän

leasingisopimuksen keston mukaan. Rahoitusleasingisopimuksiksi on luokiteltu vuokrasopimuksia, joilla on hankittu koneita ja laitteita sekä IT-ohjelmistoja.

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokranantajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Vuokrat kirjataan kuluksi taseasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Työsuhde-etuudet

Lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiltä otetuilla vakuutuksilla. Ulkomaisissa yksiköissä eläketurva on järjestetty paikallisen lainsäädännön ja sosiaaliturvasäännösten mukaisesti. Konsernissa on käytössä vain maksupohjaisia eläkejärjestelyjä, ja niihin liittyvät suoritukset kirjataan kuluksi laajaan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on osakeperusteisia johdon kannustinjärjestelmiä, joissa osa palkkioista maksetaan osakkeina ja loput rahana. Lisätietoja osakeperusteisista järjestelyistä on esitetty liitetiedossa 29. Luovutettavat osakkeet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi laajaan tuloslaskelmaan tasaerinä kannustinjärjestelmän voimassaolon aikana. Muita kuin markkinaperusteisten ehtojen (esim. kannattavuus ja tuloksen kasvutavoite) vaikutuksia ei sisällytetä käypään arvoon vaan otetaan huomioon niiden osakkeiden määrässä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajankohdan lopussa. Osakkeina maksettavista osuuksista tehdään kulun vastakirjaus omaan pääomaan ja rahana maksettavat osuudet kirjataan velaksi, sekä rahana maksettavan osuuden käypä arvo arvioidaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä.

Osakepääoma

Kantaosakkeet esitetään osakepääomana. Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot esitetään mahdollisilla verovaikutuksilla oikaistuina omassa pääomassa saatujen maksujen vähennyksenä.

Kun ostetaan omia osakkeita, osakkeista maksettu vastike sekä hankintaan liittyvät kustannukset kirjataan oman pääoman vähennykseksi. Kun näitä osakkeita myydään, osakkeista saatu vastike, josta on vähennetty suorat transaktiokustannukset sekä mahdollinen tuloverojen vaikutus, kirjataan omaan pääomaan.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, jonka toteutuminen on todennäköistä, ja veloitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa. Takuuvaraukset sisältävät tuotteiden korjaamisesta tai korvaamisesta aiheutuvat kustannukset, mikäli takuu-aikaa on tilinpäätöspäivänä jäljellä. Takuu- ja huoltoveloitteet ajoittuvat yleensä 1–2 vuoden ajalle. Takuuvaraukset määritellään historiallisen kokemuksen perusteella.

Varauksen kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita veloitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän.

Tuloverot

Konsernin veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennallisten verojen muutokset. Tuloverot on kirjattu kunkin maan verokannan mukaan. Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetken tai arvioidun veronmaksuhetken verokannan mukaisesti. Väliaikaisia eroja syntyy mm. varauksista, poistoeroista ja vahvistetuista tappioista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan verotuksellisista tappioista ja muista väliaikaisista eroista siltä osin kuin on todennäköistä, että sitä voidaan hyödyntää tulevaisuudessa. Mahdollinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista esitetään laajassa tuloslaskelmassa laskettuna tilikauden tuloksesta ja se sisältää verovaikutuksen.

ESL Shipping Oy liittyi takautuvasti vuoden 2011 alusta tonniverotuksen piiriin. Tonniverotuksessa varustamatoiminta siirtyi elinkeinoverotuksesta tonniveropohjaiseen verotukseen.

Tuloutusperiaatteet

Valtaosa Aspon liikevaihdosta on tavarakauppa, jonka tuloutus tapahtuu toimituksen yhteydessä, kun omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut siirtyvät ostajalle toimitustapalausekkeen mukaisesti. ESL Shippingä lukuun ottamatta vain pieni osa toimintasegmenttien liikevaihdosta on asiakkaalle myytäviä palveluita, joista tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Valtaosa segmenttien tarjoamista muista palveluista katsotaan osaksi asiakaspalvelua, koska ne liittyvät esimerkiksi tuotekonseptien ja räätälöityjen kokonaisratkaisujen kehittämiseen ja suunnitteluun. ESL Shippingin tuotot kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Tuloutusajankohta perustuu kuljetus- tai muihin palvelusopimuksiin. Raportointikauden päättyessä tuotot ESL Shippingin matkalla tai muuten kesken olevista palveluista kirjataan perustuen raportointihetkeen mennessä toteutuneiden palvelun suorittamispäivien osuuteen palvelun arvioidusta kokonaiskestosta.

Yksilöllisten tilausten mukaan valmistettavien pitkäaikaishankkeiden tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Valmistusaste määritellään tarkasteluhetkeen mennessä kertyneiden toteutuneiden suunnittelu-, valmistus- ja asennustuntien osuutena hankkeen arvioiduista suunnittelu-, valmistus- ja asennustunneista. Menot, jotka liittyvät vielä tulouttamattomaan hankkeeseen, kirjataan keskeneräisinä pitkäaikaishankkeina vaihto-omaisuuteen. Kun on todennäköistä, että hanke tuottaa tappiota, tappio kirjataan kuluksi välittömästi. Aspo-konsernissa pitkäaikaishankkeiden tuloutusperiaatetta sovelletaan Leipuri-liiketoiminnan omaan konevalmistustoimintaan, jonka osuus konsernin liikevaihdosta on vähäinen.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvaukseksi, tuloutetaan laajaan tuloslaskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot kirjataan kuluksi. Saadut avustukset on

esitetty nettona syntyneiden kulujen vähennyksenä. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset on kirjattu hankintamenojen oikaisuksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa omaisuuden käyttöaikana.

Rahoitusvarat

Aspo on luokitellut rahoitusvarat lainoihin ja muihin saamisiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin. Luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Lainat ja muut saamiset kirjataan selvityspäivänä ja arvostetaan alun perin käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Transaktiomenot sisällytetään alkuperäiseen hankintamenoon.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät mahdolliset suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset. Ne kirjataan selvityspäivänä käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin kunkin tilikauden päätymispäivänä käypään arvoon.

Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältävät sijoitukset osakkeisiin. Ne arvostetaan käypään arvoon käyttäen noteeratun markkinahintoja ja -kursseja tai laskennallista nykyarvoa. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa omassa pääomassa verovaikutus huomioiden. Kun tällainen omaisuus myydään tai siitä on aiheutunut arvonalentumistappio, kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tulokseen rahoituseriin. Myytävissä olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan selvityspäivänä. Luotettavan markkina-arvon puuttuessa myytävissä olevat sijoitukset arvostetaan hankintamenoon.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin, tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti.

Rahoitusvelat

Konsernin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat sisältävät suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset. Ne kirjataan selvityspäivänä ja arvostetaan käypään arvoon tilikauden päättymispäivänä.

Muut rahoitusvelat kirjataan selvityspäivänä, ja ne merkitään taseeseen hankintamenoon transaktiomenoilla vähennettynä. Korot jaksotetaan laajaan tuloslaskelmaan velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmää noudattaen. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, kun ne erääntyvät maksettavaksi kahden toista kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisvaroja, pankkitalletuksia ja muita korkeintaan kolmen kuukauden pituisia erittäin likvidejä sijoituksia. Käytetyt luottolimiitit on esitetty pitkä- tai lyhytaikaisissa veloissa.

Johdannaiset

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä, kun konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon.

Konserni soveltaa suojauslaskentaa käyttömaisuushankinnoista aiheutuvien ennakoitujen ulkomaanrahan määräisten rahavirtojen suojaamiseen. Suojauksen tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastoon sisältyvässä suojausrahastossa. Omaan pääomaan kirjattut voitot ja tappiot siirretään kyseisen omaisuuserän hankintamenoon sillä tilikaudella, jolla suojattu erä merkitään taseeseen. Suojauslaskentaa on sovellettu aiemmillä kausilla myös koronvaihtosopimuksiin, joilla on suojattu tulevaa koron rahavirtaa kiinteäksi. Suojauksen tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin ja

esitetty oman pääoman käyvän arvon rahastoon sisältyvässä suojausrahastossa. Koronvaihtosopimuksen tilikaudella toteutuneet korot kirjataan vastavasti rahoituseriin. Muihin johdannaisiin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Suojauslaskentaa sovellettaessa suojausinstrumenttien ja suojauskohteiden välinen suhde dokumentoidaan suojausta aloitettaessa. Samoin dokumentoidaan riskienhallinnan tavoitteet sekä strategiat, joiden mukaan erilaisiin suojaustoiimiin ryhdytään. Konserni dokumentoi suojausta aloitettaessa ja jatkuvasti sen jälkeen arvionsa siitä, kumoavatko suojauksissa käytettävät johdannaiset tehokkaasti suojauskohteiden käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi laajan tuloslaskelman rahoituseriin. Kun suojausinstrumentti erääntyy tai myydään tai kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, omaan pääomaan sillä hetkellä sisältyvät kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan, ja ne siirretään laajaan tuloslaskelmaan vasta, kun ennakoitu liiketoimi merkitään tuloslaskelmaan. Jos ennakoidun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omassa pääomassa esitetty kertynyt voitto tai tappio siirretään välittömästi laajan tuloslaskelman rahoituseriin.

Suojauslaskennan ulkopuolella olevien rahoituseriin liittyvien johdannaisien käyvän arvon muutokset kirjataan rahoituskuluihin ja -tuottoihin. Muiden johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Johdannaisten käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin, kassavirtojen diskonttaukseen ja optioiden arvonmääritysmalleihin. Valuuttatermiinien käypä arvo lasketaan diskonttaamalla sopimusten ennakoidut rahavirrat myyjien valuuttojen korkokantojen mukaan ja konvertoimalla diskonttatut rahavirrat tilinpäätöspäivän valuuttakursilla ja laskemalla diskontattujen arvojen erotus. Valuuttaoptioiden käyvät arvot määritellään yleisesti käytössä ole-

villa optioiden arvonmääritysmalleilla. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan diskonttaamalla sopimusten ennakoitujen rahavirrat käyttäen arvostushetken markkinahintoja.

Käyvän arvon hierarkia

Konsernitilinpäätöksen laatiminen edellyttää käypien arvojen määrittämistä sekä rahoitusinstrumenteille että muille varoille ja veloille. Konserni luokittelee käypien arvojen määrittämismenetelmät seuraavasti:

Taso 1: Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot perustuvat noteerattuihin hintoihin aktiivisesti toimivilla markkinoilla. Markkinaa voidaan pitää aktiivisena, mikäli noteeratut hinnat ovat säännöllisesti saatavilla ja hinnat edustavat instrumentin todellista arvoa likvidissä kaupankäynnissä.

Taso 2: Rahoitusinstrumenteilla ei käydä kauppaa aktiivisilla ja likvideillä markkinoilla. Rahoitusinstrumentin arvo on määriteltävissä markkina-arvoon perustuen sekä mahdollisesti osittain johdetun arvonmäärityksen avulla. Mikäli instrumentin käypään arvoon vaikuttavat tekijät ovat kuitenkin saatavilla ja todennettavissa kuuluu instrumentti tasolle 2.

Taso 3: Rahoitusinstrumentin arvostus ei perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, eivätkä muutkaan instrumentin käypään arvoon vaikuttavat tekijät ole saatavilla eivätkä todennettavissa.

Johdon harkinta ja arvioiden käyttö

Kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaista tilinpäätöstä laadittaessa konsernin johto joutuu käyttämään harkintaa muun muassa liittyen tapahtumien kirjaamiseen, sovellettavan IFRS-standardin tai laatimisperiaatteen valintaan, esittämistapaan tilinpäätöksessä sekä kirjaamisen perusteena oleviin arvioihin ja oletuksiin. Ne vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määriin ja esittämiseen, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin ja esittämiseen raportointikaudella.

Arvioita on käytetty mm. määritetäessä liikearvon ja brändien määriä ja

niiden tuotto-odotuksia sekä muiden ai-neettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisia vaikutusaikoja, vaihto-omaisuuden sekä varojen ja velkojen kurant-tiutta. Arviot perustuvat liiketoiminnoista kerättyyn tietoon omista markkinoistaan ja niiden kehityksestä ja vaikutuksesta konsernin liikevaihtoon ja kustannusta-soon sekä johdon kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin oletuksiin, jotka muodostavat johdon senhetkisen parhaan näkemyksen. Arvioiden perustana olevien tekijöiden muuttumisen myötä on mahdollista, että toteumat poikkeavat merkittävästikin tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Konsernijohdon näkemyksen mukaan eniten merkittäviä arvioita ja oletuksia liittyy liikearvon ja brändien arvonalentumistestaukseen sekä laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen. Muu har-kinta liittyy mm. pitkäaikaishankkeiden tulouttamiseen sekä vertailukaudella koronvaihtosopimuksen kirjaamiseen ja vuokrasopimusten kirjaamiseen sovellettavien laatimisperiaatteiden valintaan. Niillä ei ollut olennaista vaikutusta Aspon konsernitilinpäätökseen.

Liikearvon ja brändien arvonalentumistesti

Konserni testaa liikearvon ja brändien tasearvon vuosittain tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta on olemassa. Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka on identifioitu sen mukaan, missä liiketoimintayksikössä liikearvoa seurataan sisäisessä johdon raportoinnissa. Yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä lasketaan käyttöarvolaskelmien avulla. Kassavirtaperusteinen käyttöarvo määritellään laskemalla ennustettujen kassavirtojen diskontattu nykyarvo. Kassavirrat sisältävät mm. arvion tulevaisuuden myynneistä, kannattavuudesta sekä ylläpitoinvestoinneista. Laskelmien diskonttokorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriä ja liiketoimintojen sijaintiin liittyvät erityiset riskit. Pääoman keskimääräinen painotettu

kustannus heijastaa konsernin keskimääräistä, pitkäaikaista rahoitusrakennetta. Erilaisilla oletuksilla voisi olla merkittävä vaikutus liikearvon ja brändien konsernitilinpäätöksessä raportoituihin määriin. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa. Liikearvoa, brändejä ja niiden testauksista käsitellään laajemmin liitetietojen kohdassa 12.

Laskennalliset verosaamiset

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, kertyykö tulevaisuudessa riittävän todennäköisesti verotettavaa tuloa, jota vastaan verotuksessa vahvistetut tappiot voidaan hyödyntää. Arviot perustuvat johdon laatiin tulosten tuloslaskelmiin. Laskennallisten verosaamisten määriin vaikuttaisivat esimerkiksi verotettavan tulon poikkeaminen tuloslaskelman mää- rästä tai niitä koskevan verolainsäädän- nön muutokset.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2017 EU:n hyväksymisen jälkeen seuraavat standardimuutokset:

IAS 7 Rahavirtalaskelmat muutos Tilinpäätöksessä esitettävistä tietoja koskeva hanke* (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Yritysten on vastedes esitettävä selo- tus rahoitustoiminnoista johtuvista velkojen muutoksista. Tämä kattaa raha- virroista syntyvät muutokset (esim. velkojen nostot ja takaisinmaksut) samoin kuin muutokset, joihin ei liity rahavirtaa, kuten hankinnat, luovutukset, kertyneet korot ja realisoitumattomat valuutta- kurssierot. Standardimuutos vaikuttaa liitetietoihin.

IAS 12 Tuloverot muutos Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen realisoitumattomista tappioista* (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IAS 12:een tehtiin tammikuussa 2016 muutoksia, joilla selvennettiin

laskennallisten verojen kirjaamista, kun omaisuuserä arvostetaan käypään arvoon ja kyseinen käypä arvo on pienempi kuin omaisuuserän verotuksellinen arvo. Muutoksella ei odoteta olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2018 tai myöhemmin seuraavat uudet standardit:

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista sekä Muutokset IFRS 15:een Myyntituotot asiakassopimuksista – Clarifications to IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 15 julkaistiin tou- kokuussa 2014. Standardi sisältää vii- siportaisen mallin asiakassopimuksista saatavien myyntituottojen tulouttamiseksi. IFRS 15 luo kattavan viitekeh- yksen sen määrittämiseksi, voidaanko myyntituottoja tulouttaa, kuinka paljon ja milloin. IFRS 15:n mukaan yhteisön on kirjattava myyntituotot sellaisena ra- hamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeu- tettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vas- taan. IFRS 15 korvaa kaiken nykyisin voi- massaolevan tuloutusta koskevan ohjei- suksen, mm. IAS 18:n Tuotot, IAS 11:n Pitkäaikaishankkeet sekä IFRIC 13:n Kanta-asiakasohjelmat.

Standardin käyttöönotto tapahtuu 1. tammikuuta 2018 alkaen joko täy- sin tai osittain takautuvaa menetelmää käyttäen. Standardin tätä aikaisempi käyttöönotto on myös sallittua.

Aspo on huomionnut IASB:n huhti- kuussa 2016 julkaisemat tarkennukset standardiin ja seuraa jatkuvasti stan- dardin tulkintojen kehitystä. Aspossa on toteutettu tilikauden 2016 aikana valmistavia toimenpiteitä standardin käyttöönottamiseksi 1.1.2018. Yhtiön tarkastusvaliokunta käsittelee valmis- tautumista standardin vaatimuksiin ko- kouksissaan vähintään siihen saakka, kunnes standardi on otettu käyttöön.

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko. Toimintasegmentit raportoidaan ta- valla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimi- tettavan sisäisen raportoinnin kanssa.

Aspon liikevaihto koostuu pääosin seuraavista tulovirroista:

- Raaka-aineiden myynti muovi- ja kemianteollisuudelle
- Raaka-aineiden ja koneiden myynti leipomo- ja muulle elintarviketeollisuudelle
- Laivoilla tapahtuva kuljetuspalveluiden myynti energia- ja metalliteollisuudelle
- Työvälineiden ja sovellusten myynti liikkuvaan tietotyöhön sekä energiatehokkuutta lisäävien laitteiden ja sovellusten myynti

Nykyiset tuloutusperiaatteet ja uuden standardin vaikutus niihin:

Valtaosa Aspon liikevaihdosta on tavarakauppaa, jonka tuloutus tapahtuu toimituksen yhteydessä, kun omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut siirtyvät ostajalle toimitustapalausekkeen mukaisesti. ESL Shippingiä lukuun ottamatta vain pieni osa toimintasegmenttien liikevaihdosta on asiakkaalle myytäviä palveluita, joista tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Valtaosa segmenttien tarjoamista muista palveluista katsotaan osaksi asiakaspalvelua, koska ne liittyvät esimerkiksi tuotekonseptien ja räätälöityjen kokonaisratkaisujen kehittämiseen ja suunnitteluun. ESL Shippingin tuotot kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Tuloutusajankohta perustuu kuljetus- tai muihin palvelusopimuksiin. Raportointikauden päättyessä tuotot ESL Shippingin matkalla tai muuten kesken olevista palveluista kirjataan perustuen raportointihetken mennessä toteutuneiden palvelun suorittamispäivien osuuteen palvelun arvioidusta kokonaiskestosta.

Aspo-konsernissa pitkäaikaishankkeiden tuloutusperiaatetta sovelletaan Leipurin-liiketoiminnan omaan konevalmistustoimintaan, jonka osuus konsernin liikevaihdosta on vähäinen. Tuloutusperiaate on kuvattu tarkemmin yleisissä tuloutusperiaatteissa.

Uuden IFRS 15 -standardin mukaisesti yhteisön on kirjattava myyntituotto, kun se täyttää suoritevelvoitteen luovuttamalla luvattun tavaran tai palvelun asiakkaalle. Konsernin myyntisopimukset koskevat pääosin tuotteen myyntiä asiak-

kaalle, ja niissä on tunnistettu olevan yksi suoritevelvoite. Transaktiohintana on pääsääntöisesti kiinteä, mutta jossain tapauksissa vastike voi olla muuttuva. Tuloutus tapahtuu kun tuote on luovutettu asiakkaalle tietyssä hetkenä. Tähän mennessä tehdyn analyysin perusteella vaikuttaa siltä, ettei standardin käyttöönotolla tule olemaan merkittävää vaikutusta yhtiön nykyisiin tulouttamiskäytäntöihin. Vähäisiä vaikutuksia joko tuloutusajankohtaan tai tuloutettavaan määrään voi aiheutua pienestä määrästä yksittäisiä liiketoimia, esimerkiksi poikkeuksellista takuuaajosta, yksittäisistä muuttuvista vastikkeista tai toimitustapalausekkeista johtuvista ehtoista. Alustava arvio voi vielä muuttua analyysin tarkentumisen seurauksena.

Aspo jatkaa asiakassopimusten analysointia keskittyen sopimuksiin, joissa on yllämainittuja aiheita ja pystyäkseen määrittämään vaikutuksen tilinpäätökseen. Lisäksi yhtiö jatkaa valmistautumistaan standardin käyttöönottoon myös liitetietovaatimusten ja muun dokumentaation osalta.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Uusi standardi korvaa nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. IFRS 9 muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä sisältää rahoitusvarojen arviointiin uuden, odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin. Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen vastaavat suurelta osin nykyisiä IAS 39:n vaatimuksia. Suojauslaskennan osalta on edelleen kolme suojauslaskentatyyppiä. Aiempaa useampia riskipositioita voidaan ottaa suojauslaskennan piiriin, ja suojauslaskennan periaatteita on yhtenäistetty riskienhallinnan kanssa. Standardin ei alustavasti arvioida vaikuttavan olennaisesti konsernin tilinpäätökseen. Arviointia jatketaan tilikauden 2017 aikana.

IFRS 16 Vuokrasopimukset* (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 16 julkaistiin tammikuussa 2016. Sen seurauksena lähes kaikki vuokrasopimukset tullaan merkitsemään taseeseen, sillä operatiivisia ja rahoitusleasingsopimuksia ei enää ero-

tella. Uuden standardin mukaan kirjataan omaisuuserä (oikeus käyttää vuokrattua hyödykettä) ja vuokrien maksamista koskeva rahoitusvelka. Ainoita poikkeuksia ovat lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset. Vuokralleantajien soveltamaan kirjanpito-käsittelyyn ei tule merkittäviä muutoksia.

Konsernilla on tavanomaisia liiketoimintaan liittyviä vuokrasopimuksia, kuten toimisto- ja varastotiloihin sekä autoihin ja kuljetuskalustoon liittyviä sopimuksia. Myös osa toimistotekniikasta on vuokrattua. Aspo on aloittamassa uuteen standardiin liittyvää selvitys- ja toimeenpanoprojektia vuoden 2017 aikana. Tämän hetkisen arvion mukaan standardi tulee vaikuttamaan konserniti-linpäätökseen merkittävästi, mukaan lukien liitetiedot.

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut muutos* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Selvennyksiä osakeperusteisten liiketoimien luokitteluun ja arvostamiseen. Muutoksella ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Tulkinta IFRIC 22 Foreign Currency Transactions and Advance Consideration* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta täsmentää, että ulkomaanrahan määräiseen omaisuuserään, kuluun tai tuottoon liittyvän ennakkosuorituksen muuntamisen toteutumispäivä on päivä, jolloin yhteisö alun perin kirjaa ennakkosuorituksesta ennakkomaksun tai tuloennakon. Liiketoimen muodostuessa useista ennakkosuorituksista, toteutumispäivä määritetään erikseen kullekin yksittäiselle suoritukselle. Tulkinta vastaa konsernin noudattamaa laatimisperiaatetta.

* = Kyseistä säännöstä ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

1. Liikevaihto ja segmentti-informaatio

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko.

ESL Shipping huolehtii energia-alan ja teollisuuden raaka-aineiden merikuljetuksista ja niihin liittyvistä palveluista.

Leipurin palvelee leipomo- ja muuta elintarviketeollisuutta sekä kodin ulkopuolisen syömisen markkinoita toimittamalla raaka-aineita, tuotannossa tarvittavia koneita ja valmistuslinjoja suunnittelu- ja huoltopalveluineen sekä leivontaan liittyvää tietotaitoa.

Telko hankkii ja jakelee teollisuuden tarvitsemia muoviraaka-aineita ja kemikaaleja. Laaja asiakaspalvelu kattaa myös teknisen tuen ja tuotantoprosessien kehittämisen.

Kauko on erikoistunut vaativien työympäristöjen ja liikkuvan tietotyön ratkaisuihin, energiatehokkuustekniikkaan sekä ammattielektroniikkaan.

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

Segmenttirakenne vastaa konsernin organisaatorakennetta ja sisäistä tulos-

LIIKEVAIHTO

1 000 €	2016	2015
Tuotot tavaroiden myynnistä	378 847	362 695
Tuotot palveluista	75 073	78 748
Pitkäaikaishankkeista kirjatut tuotot	3 484	4 385
Yhteensä	457 404	445 828

Valmistusasteen mukaan tuloutettujen, mutta asiakkaille luovuttamatta olevien pitkäaikaishankkeiden osalta tuotoiksi tilikaudella kirjattu määrä

1 221 2 391

raportointia, jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat IFRS-standardien mukaiset. Konsernissa segmenttien tulokellisuuden arviointi perustuu segmenttien liikevoittoon ja liikevaihtoon konsernin ulkopuolelta. Segmenttien arvioinnista ja resurssointipäätöksistä vastaa hallitus.

Segmentin varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka on perustellusti kohdistettavissa segmen-

teille. Segmenteille kohdistamattomat erät koostuvat tuloveroihin ja keskitettyyn rahoitukseen liittyvistä tulos- ja tase-eristä. Investoinnit koostuvat useammalla kuin yhdellä kaudella käytettävien aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. Segmenttien välillä ei ole merkittävää liikevaihtoa.

MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA KOSKEVAT TIEDOT

1 000 €	Liikevaihto		Pitkäaikaiset varat*	
	2016	2015	2016	2015
Suomi	149 395	147 729	153 249	159 639
Skandinavia	47 528	51 753	8	13
Baltia	50 370	50 391	405	466
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	145 614	128 347	1 594	988
Muut maat	64 497	67 608	11 756	9 294
Yhteensä	457 404	445 828	167 012	170 400

*Konsernin muut pitkäaikaiset varat kuin rahoitusvarat ja veroihin liittyvät erät.

Konserni seuraa liikevaihtoa seuraavan maantieteellisen jaon mukaan: Suomi, Skandinavia, Baltia, Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat ja muut maat. Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan, ja niiden varat esitetään varojen sijainnin mukaan.

LIIKETOIMINTASEGMENTIT 2016

1 000 €	ESL Shipping	Leipurin	Telko	Kauko	Segmenteille kohdistamat- tomat erät	Konserni yhteensä
Myynti konsernin ulkopuolelle	71 407	112 719	240 334	32 944		457 404
Myynti toisille segmenteille			5	48		
Liikevaihto	71 407	112 719	240 339	32 992		457 404
Liikevoitto	12 643	2 001	10 103	-140	-4 216	20 391
Nettorahoituskulut						-3 045
Voitto ennen veroja						17 346
Tuloverot						-1 492
Tilikauden tulos						15 854
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot	8 347	337	696	106	15	9 501
Aineettomien hyödykkeiden poistot	55	868	783	396	20	2 122
Segmentin varat	121 097	62 771	78 115	20 005	27 748	309 736
Segmentin velat	9 167	14 287	32 031	5 391	134 333	195 209
Investoinnit	5 042	253	1 379	16	187	6 877

2015

1 000 €	ESL Shipping	Leipurin	Telko	Kauko	Segmenteille kohdistamat- tomat erät	Konserni yhteensä
Myynti konsernin ulkopuolelle	76 214	117 792	215 272	36 550		445 828
Myynti toisille segmenteille		1	29	86		
Liikevaihto	76 214	117 793	215 301	36 636		445 828
Liikevoitto	14 674	2 422	10 445	-1 192	-5 710	20 639
Nettorahoituskulut						623
Voitto ennen veroja						21 262
Tuloverot						-1 506
Tilikauden tulos						19 756
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot	7 865	335	660	92	24	8 976
Aineettomien hyödykkeiden poistot	57	833	824	398	20	2 132
Segmentin varat	123 751	61 761	65 720	26 760	26 812	304 804
Segmentin velat	11 023	14 863	27 081	12 606	136 656	202 229
Investoinnit	13 192	493	985	116	276	15 062

2. Liiketoimintojen myynnit ja hankitut liiketoiminnat

LIIKETOIMINTAKAUPAT VUOSINA 2016 JA 2015

Tilikaudella 2016 ei myyty liiketoimintoja.

Helmikuussa 2015 Kauko Oy myi paperi-, prosessi- ja energiateollisuuden kone- ja laitekauppaa harjoittavan Industrial-liiketoiminnan NiJuPe Oy:lle, jossa myydyin liiketoiminnan entisellä johdolla on merkittävä omistus. Myytäessä Industrial-liiketoiminta harjoitti toimintaansa Suomessa, Kiinassa, Vietnamin, Venäjällä, Puolassa, Latviassa ja Kazakstanissa.

Myydyn liiketoiminnan vuotuinen liikevaihto oli noin 4 miljoonaa euroa, josta merkittävä osa oli komissiotuottoja. Kaupan osana 23 henkilöä siirtyi ostajan palvelukseen. Kaupan myötä tytäryhtiöt Kaukomarkkinat Shanghai Ltd ja OOO Kauko Rus siirtyivät ostajalle. Kaukon ulkomaan toiminnoista kaupan ulkopuolelle jäivät Pekingin projektiliiketoiminta sekä yhteisyritys Kunshanissa Kiinassa.

Kaupan yhteydessä Aspo arvioi Kauko-segmentin liikearvoa ja alensi sitä 1,3 miljoonaa euroa.

Tilikausilla 2016 ja 2015 ei ostettu uusia liiketoimintoja.

EHDOLLISET KAUPPAHINNAT AIKAISEMMILTA TILIKAUSILTA

Leipurin Oy osti 7.12.2011 Vulganus Oy:n koko osakekannan 4,9 miljoonalla eurolla. Kauppahintaa kasvatti vuosien 2012–2014 aikana kertyneen myyntikatteen mukainen ehdollinen vastike, jonka määräksi arvioitiin kaupantekohetkellä 1,5 miljoonaa euroa. Toteutunut lisäkauppahinta vuosilta 2012–2014 oli yhteensä 0,9 miljoonaa euroa.

EHDOLLINEN VASTIKE VULGANUS OY:N HANKINNASTA

1 000 €	2016	2015
Ehdollinen vastike 1.1.		298
Ehdollisen vastikkeen maksu lisäkauppahinnasta		-282
Käyvän arvon muutos		-16
Ehdollinen vastike 31.12.		0

Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon muutokset johtuivat arvioitua pienemmästä lisäkauppahinnasta. Muutokset on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin.

3. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 €	2016	2015
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	87	34
Vakuutuskorvaukset		501
Vuokrat ja käyttökorvaukset	633	88
Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon muutos		16
Myyntivoitot myydyistä liiketoiminnoista ja tytäryhtiöistä		16
Siirtymäkauden palvelut myydyille ulkomaantoiminnoille		158
Leasingsopimuksiin liittyvä hyvitys	117	157
Muut tuotot	387	252
Yhteensä	1 224	1 222

4. Työsuhde-etuudet ja tietoa henkilöstöstä

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli tilikauden lopussa 895 (857) ja tilikauden aikana keskimäärin 871 (862). Toimihenkilöiden keskimäärä oli 596 (598) ja työntekijöiden 275 (264).

TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

1 000 €	2016	2015
Palkat	32 068	33 271
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	5 289	4 263
Osakepalkinta	524	671
Muut henkilösivukulut	2 082	2 785
Yhteensä*	39 963	40 990

*Kuluja pienentää Liikenne- ja viestintäministeriöltä saatu kauppa-alustuki, jonka mukaisesti ESL Shipping saa palautuksena merimiespalkkoihin liittyviä ennakonpidätyksiä ja henkilösivukuluja

	5 158	4 534

Tiedot ylimmän johdon työsuhde-etuuksista esitetään Lähipiiri-osiossa.

HENKILÖSTÖ SEGMENTEITTÄIN TILIKAUDEN LOPUSSA

	2016	2015
ESL Shipping	226	223
Leipurin	322	299
Telko	280	265
Kauko	42	46
Muu toiminta	25	24
Yhteensä	895	857

HENKILÖSTÖ SEGMENTEITTÄIN KESKIMÄÄRIN TILIKAUDEN AIKANA

	2016	2015
ESL Shipping	225	226
Leipurin	314	292
Telko	267	264
Kauko	42	52
Muu toiminta	23	28
Yhteensä	871	862

HENKILÖSTÖ MAANTIETEELLISESTI TILIKAUDEN LOPUSSA

	2016	2015
Suomi	415	418
Skandinavia	19	20
Baltia	73	72
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	338	302
Muut maat	50	45
Yhteensä	895	857

5. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 €	2016	2015
Poistot		
Aineettomat hyödykkeet	2 122	2 132
Rakennukset	325	235
Alukset	8 339	7 861
Koneet ja kalusto	808	850
Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	29	30
Yhteensä	11 623	11 108
Arvonalentumiset		
Liikearvo		1 347
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	11 623	12 455

6. Materiaalit ja palvelut

1 000 €	2016	2015
Ostot tilikauden aikana		
ESL Shipping	9 597	12 519
Leipurin	86 899	92 604
Telko	209 434	179 612
Kauko	28 707	29 530
Yhteensä	334 637	314 265
Varaston muutos	-6 453	-3 784
Ulkopuolisilta ostetut palvelut		
Leipurin	2 965	3 174
Telko	3 198	4 118
Kauko	405	461
Yhteensä	6 568	7 753
Materiaalit ja palvelut yhteensä	334 752	318 234

7. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 €	2016	2015
Vuokrat	7 404	7 424
ESL Shipping	26 989	27 968
Leipurin	6 777	6 879
Telko	6 471	7 174
Kauko	2 184	2 193
Muu toiminta	2 074	3 094
Yhteensä	51 899	54 732

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

1 000 €	2016	2015
Tilintarkastus	290	295
Veroneuvonta	60	69
Muut palvelut	80	135
Yhteensä	430	499

8. Rahoitustuotot ja -kulut

Liikevoiton yläpuolella oleviin eriin sisältyy vuonna 2016 valuuttakurssieroja -0,6 miljoonaa euroa (-0,7). Korkokuluihin sisältyy rahoitusleasingisopimuksista tilikaudella kuluiksi kirjattuja muuttuvia vuokria 0,1 miljoonaa euroa (0,1).

1 000 €	2016	2015
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	1	1
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	723	182
Valuuttakurssivoitot	321	732
Myyntivoitot myytävissä olevista rahoitusvaroista		4 912
Rahoitustuotot yhteensä	1 045	5 827
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-3 164	-4 389
Valuuttakurssitappiot	-926	-815
Rahoituskulut yhteensä	-4 090	-5 204
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-3 045	623

9. Tuloverot

LAAJAN TULOSLASKELMAN VEROT

1 000 €	2016	2015
Tilikauden verot	-1 980	-2 320
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos	475	777
Verot edellisiltä tilikausilta	13	37
Yhteensä	-1 492	-1 506

LAAJAN TULOSLASKELMAN VEROKULUN JA KONSERNIN EMOYHTIÖN VEROKANNALLA 20 % LASKETTUJEN VEROJEN TÄSMÄYTYSLASKELMA

1 000 €	2016	2015
Voitto ennen veroja	17 346	21 262
Verot emoyhtiön verokannalla laskettuna	-3 469	-4 252
Ulkomaisten tytäryhtiöiden verokantojen vaikutus	308	297
Tonnistoverotuksen vaikutus	2 964	3 317
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset tappioista	-1 163	-1 388
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	6	96
Verot edellisiltä tilikausilta	13	37
Lähdeverot	-124	-25
Jaksotuserot, verovapaat ja vähennyskelvottomat erät	-27	412
Verot laajassa tuloslaskelmassa	-1 492	-1 506
Efektiiivinen verokanta	9 %	7 %

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT

1 000 €	2016	2015
Suojauslaskenta	-102	-39
Myytavissä olevat rahoitusvarat		620
Yhteensä	-102	581

10. Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos on laskettu jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden painotetulla keskimäärällä. Osakekohtaista tulosta laskettaessa on huomioitu tulosta pienentävänä eränä oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan (ns. hybridilaina) tilikaudelle kuuluva korko ja preemiokulu verovaikutuksella oikaistuna. Laskettaessa aiempina vuosina laimennettua osakekohtaista tulosta osakkeiden keskimääräinen lukumäärä on oikaistu oman pääoman ehtoisen vaihtovelkakirjalainan ja johdon omistusyhtiön aiheuttamalla laimennusvaikutuksella. Vuosien 2015 ja 2016 lopussa laimennusvaikutusta ei ollut.

1 000 €	2016	2015
Laimentamaton		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto	15 854	19 756
Hybridilainan korko (verovaikutuksella oikaistuna)	-819	-1 120
Osakkeiden keskimäärä tilikaudella (1 000 kpl)	30 564	30 479
Osakekohtainen tulos, €	0,49	0,61
Laimennettu		
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,49	0,61

11. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet ovat pääosin yritysrändejä, joista on kerrottu liitetiedossa 12. Aineettomiin hyödykkeisiin on kirjattu myös ohjelmistoja ja niiden lisenssejä sekä liiketoimintojen yhdistämisessä hankittuja päämiessuhteita ja uutta teknologiaa.

2016 1 000 €	Muut		Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	10 049	16 326	547	26 922
Kurssiero	-4	-49		-53
Lisäykset	27	490	6	523
Vähennykset	-729	-10	-13	-752
Siirrot erien välillä		534	-534	0
Hankintameno 31.12.	9 343	17 291	6	26 640
Kertyneet poistot 1.1.	-4 323	-11 546		-15 869
Kurssiero	4	46		50
Vähennysten kertyneet poistot	727	10		737
Tilikauden poisto	-94	-2 028		-2 122
Kertyneet poistot 31.12.	-3 686	-13 518		-17 204
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 657	3 773	6	9 436

2015				
1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	10 012	18 850	114	28 976
Kurssiero	-2	5		3
Lisäykset	182	374	433	989
Vähennykset	-101	-2 815		-2 916
Siirrot erien välillä	-42	-88		-130
Hankintameno 31.12.	10 049	16 326	547	26 922
Kertyneet poistot 1.1.	-4 322	-12 371		-16 693
Kurssiero		-4		-4
Vähennysten kertyneet poistot	101	2 810		2 911
Siirtojen kertyneet poistot	-3	52		49
Tilikauden poisto	-99	-2 033		-2 132
Kertyneet poistot 31.12.	-4 323	-11 546		-15 869
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 726	4 780	547	11 053

AINEETTOMIIN HYÖDYKKEISIIN SISÄLTÄVÄT RAHOITUSLEASING-SOPIMUKSILLA VUOKRALLE OTETUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Muut aineettomat hyödykkeet

1 000 €	2016	2015
Hankintameno 1.1.	3 610	6 038
Lisäykset	480	374
Siirrot erien välillä	534	
Vähennykset	-10	-2 802
Hankintameno 31.12.	4 614	3 610
Kertyneet poistot 1.1.	-1 731	-3 804
Vähennysten kertyneet poistot	10	2 802
Tilikauden poisto	-806	-729
Kertyneet poistot 31.12.	-2 527	-1 731
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 087	1 879

12. Liikearvo

Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille liiketoiminoittain sen mukaan, millä tasolla liikearvoa sisäisessä raportoinnissa seurataan. Jokainen yksikkö vastaa Aspon kutakin toimintasegmenttiä. Liikearvo jakaantuu segmenteille seuraavasti: ESL Shipping 0,8 miljoonaa euroa (0,8), Leipurin 27,3 miljoonaa euroa (27,3), Telko 5,0 miljoonaa euroa (5,1) ja Kauko 9,5 miljoonaa euroa (9,5).

Leipurin- ja Telko -segmentteihin kuuluvien brändien taloudelliset vaikutusajat on arvioitu rajoittamattomiksi. Niiden

vahva tunnettuus ja historia tukevat johdon käsitystä siitä, että brändit vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määritelmättömän ajan. Brändit on testattu arvonalentumisen varalta eikä testien perusteella ole tarvetta arvonalennukselle.

ARVONALENTUMISTESTAUS

Arvonalentumislaskelmien kerrytettävissä olevat kassavirrat on määritetty käyttöarvoon perustuen. Kassavirtaennusteet perustuvat hallituksen hyväksymiin kolmen vuoden taloudellisiin suunnitelmiin. Testissä rahavirtoja koskevat arviot

laaditaan viiden vuoden ajanjaksolle ja tämän jälkeen kassavirta on arvioitu tasaisella kasvuoletuksella. Terminaaliarvoina on käytetty 1 %:n (1) kasvuoletusta. Testien osoittama kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää jokaisessa segmentissä selvästi liikearvojen kirjanpitoarvon. Terminaaliarvon osuus vaihteli välillä 54–61 % kerrytettävissä olevasta rahamäärästä ja oli suurin Leipurin-segmentissä. ESL Shippingin ja muun toiminnan liikearvot eivät ole merkittäviä kerrytettävissä olevaan rahamäärään verrattuna. Arvonalentumistestien mukaan arvonalentumista ei ole tapahtunut.

Liikevaihtoa arvioitaessa oletuksena on, että nykyinen liiketoiminta pystytään pitämään ja liikevaihto kasvaa hallitusti taloudellisissa suunnitelmissa arvioidulla nopeudella. Myyntikatteen muutoksen on arvioitu seuraavan liikevaihdon kasvua. Kustannusten on arvioitu nousevan hitaasti jatkuvan kulujen hallinnan ansiosta. Kiinteiden kustannusten odotetaan nousevan enintään inflaation verran.

Diskonttauskorko on määritetty kullekin segmentille keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin ja liiketoimintojen sijaintiin liittyvät erityiset riskit. Laskelmissa käytetty diskonttauskorko (WACC) oli 9,8–15,0 % verojen jälkeen.

ARVONALENTUMISTESTAUKSEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT JA HERKKYYSANALYYSI

Talouden hidaskasvu, muutokset valuuttakursseissa ja toimintaympäristön voimakkaat vaihtelut vaikeuttavat arvonalentumistestauksessa käytettyjen oletusten arviointia. Johto uskoo oletusten olevan asianmukaisia ja testattujen liiketoimintojen perusteiltaan kestäviä. Liiketoimintojen liikearvon arvonalentumistestauksen tulos riippuu jatkosakin tulevaisuuden ennustettujen kassavirtojen toteutumisesta. Olennainen negatiivinen muutos tulevissa kassavirroissa, korkotason merkittävä nousu tai pääomien korkea sitoutuminen saattavat aiheuttaa liikearvon arvonalentumiskirjauksen. Johdon näkemyksen mukaan

LIIKEARVO

1 000 €	2016	2015
Hankintameno 1.1.	44 041	44 412
Vähennys		-400
Kurssiero	-51	29
Hankintameno 31.12.	43 990	44 041
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-1 347	
Liiketoiminnan myynnin yhteydessä tehty arvonalentaminen		-1 347
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-1 347	-1 347
Kirjanpitoarvo 31.12.	42 643	42 694

LIIKEARVON KOHDISTAMINEN

1 000 €	2016	2015
ESL Shipping	790	790
Leipurin	27 281	27 281
Telko	5 032	5 083
Kauko	9 504	9 504
Muu toiminta	36	36
Yhteensä	42 643	42 694

BRÄNDIT

1 000 €	2016	2015
Leipurin	3 148	3 148
Telko	2 155	2 155
Yhteensä	5 303	5 303

testauksessa käytetyt arviot tulevista kassavirroista ja pääomien sitoutumisesta ovat todennäköisiä.

Kullekin segmentille on tehty herkkyyssanalyysi muuttamalla testin perusoletuksina käytettyjä arvoja yksi kerrallaan alaspäin muiden tekijöiden pysyessä ennallaan, minkä seurauksena segmentin tulevien vuosien kassavirrat muuttuvat

heikommaksi eli kerrytettävissä olevat rahavirrat pienentyvät. Muutokset vaikutuksineen olivat seuraavat:

- WACC:ia nostettiin 20 %, vaikutus 18 % (19–21)
 - Kannattavuutta (liikevoitto) alennettiin 10 %, vaikutus 6–12 % (9–13)
- Herkkyysanalyysien perusteella ei ole tarvetta arvonalennukselle.

13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

2016 1 000 €	Maa- alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Alukset	Muut aineelliset käyttö- omaisuus- hyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakko- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	54	5 500	8 120	238 676	721	9 396	262 467
Kurssiero			280			89	369
Lisäykset			941	3 713	1	1 641	6 296
Vähennykset			-238			-17	-255
Siirrot erien välillä			63		7	-70	0
Hankintameno 31.12.	54	5 500	9 166	242 389	729	11 039	268 877
Kertyneet poistot 1.1.		-2 431	-5 754	-137 615	-260		-146 060
Kurssiero			-159				-159
Vähennysten kertyneet poistot			163				163
Tilikauden poisto		-325	-808	-8 339	-29		-9 501
Kertyneet poistot 31.12.		-2 756	-6 558	-145 954	-289		-155 557
Kirjanpitoarvo 31.12.	54	2 744	2 608	96 435	440	11 039	113 320

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy ennakkomaksuja ESL Shippingin uusien LNG-käyttöisten alusten hankinnasta. EU tukee alusten energiatehokkuus- ja ympäristöinvestointeja. ESL Shippingin saama tuki on vuosien 2016–2019 aikana enintään 5,9 miljoonaa euroa, josta 2,1 miljoonaa euroa maksettiin vuonna 2016. Tämä pienentää alusten hankintaan liittyviä ennakkomaksuja. Tuen saannin edellytyksenä on sopimuksessa mainittujen aktiviteettien toteuttaminen ja niistä aiheutuneiden kustannusten hyväksyttävä dokumentointi.

2015							
1 000 €	Maa- alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Alukset	Muut aineelliset käyttö- omaisuus- hyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakko- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	54	5 372	9 268	234 790	791	79	250 354
Kurssiero			-274			-5	-279
Lisäykset		133	700	3 841		9 402	14 076
Vähennykset		-90	-1 654		-70		-1 814
Siirrot erien välillä		85	80	45		-80	130
Hankintameno 31.12.	54	5 500	8 120	238 676	721	9 396	262 467
Kertyneet poistot 1.1.		-2 237	-6 665	-129 754	-300		-138 956
Kurssiero			181				181
Vähennysten kertyneet poistot		90	1 580		70		1 740
Siirtojen kertyneet poistot		-49					-49
Tilikauden poisto		-235	-850	-7 861	-30		-8 976
Kertyneet poistot 31.12.		-2 431	-5 754	-137 615	-260		-146 060
Kirjanpitoarvo 31.12.	54	3 069	2 366	101 061	461	9 396	116 407

AINEELLISIIN KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEISIIN SISÄLTYVÄT RAHOITUSLEASINGSOPIMUKSILLA VUOKRALLE OTETUT AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Koneet ja kalusto

1 000 €	2016	2015
Hankintameno 1.1.	439	1 493
Lisäykset	2	5
Vähennykset		-1 059
Hankintameno 31.12.	441	439
Kertyneet poistot 1.1.	-244	-1 193
Vähennysten kertyneet poistot		1 059
Tilikauden poisto	-89	-110
Kertyneet poistot 31.12.	-333	-244
Kirjanpitoarvo 31.12.	108	195

14. Myytävissä olevat rahoitusvarat

Försäkringsaktiebolaget Alandia -vakuutusyhtiön yhtiömuodon muutoksessa vuonna 2014 tytäryhtiö ESL Shipping Oy sai vakuutusmaksujen perusteella uuden yhtiön osakkeita 6 775 kappaletta. Osakkeet myytiin vuonna 2015. Myyntivoitto sisältyi laajan tuloslaskelman rahoituseriin.

Muut myytävissä olevat rahoitusvarat ovat listaamattomia osakkeita. Koska niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, ne on kirjattu hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

2016

1 000 €

	Noteeraamattomat osakkeet
Hankintameno 1.1.	172
Hankintameno 31.12.	172
Kirjanpitoarvo 31.12.	172

2015

1 000 €

	Noteeraamattomat osakkeet
Hankintameno 1.1.	3 259
Lisäykset	10
Vähennykset*	-3 097
Hankintameno 31.12.	172
Kirjanpitoarvo 31.12.	172

*Alandia

15. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 €	2016	2015
Johdannaiset	1 248	74
Lainasaamiset	193	
Yhteensä	1 441	74

16. Osuudet yhteisyrityksissä

Kauko Oy:llä on 50 %:n omistusosuus yhteisyritys Roll Systems Oy:stä. Julkisesti noteeraamattoman Roll Systems Oy:n kotipaikka on Valkeakoski, Suomi. Yhtiöllä ei ollut liikevaihtoa tilikaudella ja tulos oli 0,0 miljoonaa euroa.

Yhtiön varat olivat 0,0 miljoonaa euroa ja velat 0,7 miljoonaa euroa. Yhtiön ja sen tytäryhtiön tappiollisuuden vuoksi tilinpäätökseen ei sisälly yhdisteltyä osuutta kyseisestä yhteisyrityksestä.

17. Laskennalliset verot

Tonnistoverotukseen siirtymisen laskennallista verovelkaa huojennetaan valtion tukena vuosittain tonnistoverolain voimassaoloaikana, jos huojennukseen oikeuttavat edellytykset täyttyvät. Huojennuksen määrä vuonna 2016 oli 0,6 miljoonaa euroa ja 3,5 miljoonaa euroa vuosilta 2011–2015.

Taseeseen sisältyy 2,9 miljoonaa euroa (3,1) laskennallisia verosaamisia kotimaisista yhtiöistä, joiden tilikauden tulos vuosina 2011, 2012 tai 2013 on ollut tappiollinen. Näiden laskennallisten verosaamisten kirjaaminen perustuu johdon tulosnusteluihin, jotka osoittavat kyseisten laskennallisten verosaamisten realisoitumisen olevan todennäköistä. Kotimaisten yhtiöiden vuosien 2014–2016 verotuksellisista 13,0 miljoonan euron tappioista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Näiden verotuksellisten tappioiden hyödyntämisaika on 10 vuotta.

Konsernilla oli ulkomaisissa tytäryrityksissä 3,4 miljoonaa euroa (4,3) sellaisia käyttämättömiä verotuksellisia tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska konsernille ei todennäköisesti kerry ennen kyseisten tappioiden vanhenemista verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystytään hyödyntämään. Tappioiden vanhenemisaika vaihtelee maittain, osa tappioista vanhenee vuonna 2017 ja osalle ei ole määritetty vanhenemisaikaa tämänhetkisen lainsäädännön puitteissa. Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa 1,4 miljoonaa euroa (0,9), sillä varat on sijoitettu kyseisiin maihin pysyvästi.

LASKENNALLISET VEROSAAMISET

1 000 €	2016	2015
Johdannaiset	125	151
Työsuhde-etuudet	11	35
Verosaaminen tappioista	3 025	3 273
Muut väliaikaiset erot	271	338
Yhteensä	3 432	3 797

LASKENNALLISET VEROVELAT

1 000 €	2016	2015
Poistoero	232	216
Verovelka tonnistoverotukseen siirtymisestä	2 470	3 088
Aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 396	1 641
Johdannaiset	85	
Muut väliaikaiset erot	60	33
Yhteensä	4 243	4 978

LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN MUUTOKSET

1 000 €	2016	2015
Laskennalliset verosaamiset 1.1.	3 797	3 960
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät		
Käyttämättömät verotukselliset tappiot	-248	-82
Työsuhde-etuudet	-24	-48
Muut väliaikaiset erot	-58	-25
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot	-35	-8
Laskennalliset verosaamiset 31.12.	3 432	3 797

LASKENNALLISTEN VEROVELKOJEN MUUTOKSET

1 000 €	2016	2015
Laskennalliset verovelat 1.1.	4 978	6 435
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät		
Poistoero	16	17
Verovelka tonnistoverotukseen siirtymisestä	-618	-618
Aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-245	-259
Muut väliaikaiset erot	45	23
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot	67	-620
Laskennalliset verovelat 31.12.	4 243	4 978

18. Vaihto-omaisuus

Päätyneellä tilikaudella kirjattiin kuluksi 0,3 miljoonaa euroa (0,6), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

1 000 €	2016	2015
Aineet, tarvikkeet	1 272	928
Valmiit tuotteet	53 478	45 575
Muu vaihto-omaisuus	1 958	1 939
Yhteensä	56 708	48 442

19. Myynti- ja muut saamiset

Myyntisaamisiin ei sisälly merkittäviä luottotappioriskejä. Myyntisaamisista on kirjattu tilikaudella arvonalentumistappioita 0,4 miljoonaa euroa (0,6).

1 000 €	2016	2015
Myyntisaamiset	48 079	47 163
Saamiset pitkäaikaishankkeista*	887	263
Palautus liikenne- ja viestintäministeriöltä	2 615	2 421
Ennakkomaksut	2 651	3 406
Arvonlisäverosaaminen	983	545
Johdannaiset	443	9
Lainasaamiset	34	
Muut siirtosaamiset	4 061	4 160
Yhteensä	59 753	57 967

*Pitkäaikaishankkeiden yhdistellyt erät:

Valmistusasteen mukaisia tuotteita vastaavat siirtosaamiset	1 221	2 391
Hankkeiden tilaajilta saadut ennakot	-334	-2 128
Saamiset pitkäaikaishankkeista	887	263

20. Rahavarat

1 000 €	2016	2015
Pankkitilit ja -talletukset	22 627	23 888

21. Oma pääoma

Aspo Oyj:n osakkeiden lukumäärä 31.12.2016 oli 30 975 524 ja osakepääoma 17,7 miljoonaa euroa.

Aspo laski 27.5.2016 liikkeeseen 25 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainan vuotuinen kuponkikorko on 6,75 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin neljän vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta. Koronmaksuvelvoite syntyy, jos yhtiökoukous päättää jakaa osinkoa. Jos osinkoa ei jaeta, yhtiö päättää koron maksusta erikseen. Hybridilaina on laina, joka on muita velkasitoumuksia heikommassa asemassa. Konsernitilinpäätöksessä laina on luokiteltu omaksi pääomaksi ja maksetut korot esitetään luonteensa mukaisesti

omassa pääomassa. Hybridilainan velkakirjanhaltijalla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia eikä laina lammenna osakkeenomistajien omistuksia. Tilikaudella Aspo lunasti takaisin marraskuussa 2013 liikkeeseenlasketun 20 miljoonan euron hybridilainan.

Oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, käyvän arvon rahastosta, muuntoerosta, sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta ja muista rahastoista sekä kertyneistä voitovaroista. Ylikurssirahastoon on kirjattu vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana liikkeelle laskettuun vaihtovelkakirjalainaan perustuvat osakemerkinnät. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman

luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Käyvän arvon rahasto sisältää suojauslaskennassa olevien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset ja myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostamisen käypään arvoon. Muut rahastot sisältää hybridi-instrumentit.

OSINGOT

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,42 euroa/osake vuodelta 2016, ja että osinko maksetaan kahdessa erässä: huhtikuussa ja marraskuussa. Vuodelta 2015 jaettiin osinkoa 0,41 euroa osakkeelta.

OMA PÄÄOMA 2016

1 000 €	Määrä 1000 kpl	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Hybridi- instrumentti	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.2016	30 496	17 692	4 351	11 929	20 000	-2 751	51 221
Osakepalkinta	84					410	410
Hybridi-instrumentti, liikkeeseenlasku					25 000		25 000
Hybridi-instrumentti, takaisinmaksu					-20 000		-20 000
Rahastosiirto				125			125
31.12.2016	30 579	17 692	4 351	12 054	25 000	-2 341	56 756
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet	396						
Osakkeiden kokonaismäärä	30 976						

Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

OMA PÄÄOMA 2015

1 000 €	Määrä 1000 kpl	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Hybridi- instrumentti	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.2015	30 402	17 692	4 351	12 021	20 000	-3 425	50 639
Osakepalkinta	94					674	674
Muuntoero				26			26
Rahastosiirto				-118			-118
31.12.2015	30 496	17 692	4 351	11 929	20 000	-2 751	51 221
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet	480						
Osakkeiden kokonaismäärä	30 976						

KÄYVÄN ARVON RAHASTO

1 000 €	2016	2015
Rahavirran suojausrahasto	936	-365

22. Lainat

Vuonna 2015 Aspo Oyj laski liikkeeseen 11 miljoonan euron suuruisen private placement -tyyppisen vakuudettoman joukkovelkakirjalainan. Lainan eräpäivä on 29.9.2022, ja se on kiinteäkorkoinen.

PITKÄAIKAISET LAINAT JA KÄYTETYT LUOTTOLIMIITIT

1 000 €	2016	2015
Lainat	94 056	91 699
Eläkelainat	7 143	8 571
Joukkovelkakirjalaina	10 922	10 911
Rahoitusleasingvelat	1 442	1 555
Käytetyt luottolimitit	3 077	2 850
Yhteensä	116 640	115 586

LYHYTAIKAISET LAINAT JA KÄYTETYT LUOTTOLIMIITIT

1 000 €	2016	2015
Lainat	4 642	7 642
Eläkelainat	1 429	1 429
Rahoitusleasingvelat	806	834
Käytetyt luottolimitit	1 917	2 416
Yhteensä	8 794	12 321

RAHOITUSLEASINGVELKOJEN ERÄÄNTYMISAJAT

1 000 €	2016	2015
Rahoitusleasingvelat -vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	838	879
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 477	1 595
Yhteensä	2 315	2 474
Rahoitusleasingvelat -vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	806	834
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 442	1 555
Yhteensä	2 248	2 389
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	67	85

23. Ostovelat ja muut velat

PITKÄAIKAISET MUUT VELAT

1 000 €	2016	2015
Johdannaiset	368	510

OSTOVELAT JA MUUT VELAT

1 000 €	2016	2015
Ostovelat	39 209	40 155
Saadut ennakot pitkäaikaishankkeista	377	301
Saadut ennakot muilta	3 267	1 030
Palkka- ja sosiaalikulut	6 328	6 097
Työnantajatililykset	1 585	1 357
Korkojaksotus	2 150	2 202
Johdannaiset	258	235
Arvonlisäverovelka	4 366	3 900
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	190	580
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	6 390	11 916
Yhteensä	64 120	67 773

24. Eläkevelvoitteet

Konsernin lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiltä otetuilla vakuutuksilla. Ulkomaisissa yksiköissä eläketurva on järjestetty paikallisen lainsäädännön ja sosiaaliturvasäännösten mukaisesti. Konsernin eläkejärjestelyt on tilinpäätöksessä käsitelty maksupohjaisina järjestelyinä.

LAAJAAN TULOSLASKELMAAN KIRJATUT ELÄKEKULUT

1 000 €	2016	2015
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	5 289	4 264

25. Varaukset

Kirjatut varaukset perustuvat parhaisiin arvioihin tilinpäätöshetkellä. Takuuvaraukset liittyvät pääosin konsernin tuotetakuisiin, vuokravaraukset toimitilojen edelleenvuokrauksesta syntyvään tappioon ja eläkevaraukset konsernin myöntämien suorien eläkkeiden vastuisiin. Verovaraukset perustuvat mahdolliseen lisäkuluun keskeneräisenä olevista veroselvityksistä.

1 000 €	Takuu- ja huolto-varaukset	Vuokra-varaukset	Eläke-varaukset	Vero-varaukset	Yhteensä
31.12.2015	290	216	14	0	520
Varausten lisäys				21	21
Varausten vähennys	-24		-9		-33
31.12.2016	266	216	5	21	508

26. Rahoitusriskit ja rahoitusriskien hallinta

26.1 RAHOITUKSEN RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET JA ORGANISAATIO

Aspo-konsernin rahoituksen riskienhallinnan tehtävänä on liiketoiminnan katteen ja kassavirtojen suojaaminen sekä varainhankinnan ja likviditeetin tehokas hallinta. Konsernin pyrkimyksenä on kehittää tuloksen ja tulevien kassavirtojen sekä pääomarakenteen ennakoitavuutta ja sopeuttaa liiketoimintoja jatkuvasti toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Rahoituksen riskienhallinta pohjautuu hallituksen hyväksymään rahoituspolitiikkaan, joka määrittelee Aspo-konsernin pääperiaatteet rahoitusriskien hallinnalle. Rahoituspolitiikassa määritellään riskienhallinnan yleiset tavoitteet, konsernin emoyhtiön ja liiketoimintayksiköiden väliset suhteet, vastuun jakautuminen sekä riskienhallintaan liittyvät raportointivaatimukset.

Rahoituspolitiikassa määritellään lisäksi valuutariskin, korkoriskin sekä maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskin hallintaan liittyvät operatiiviset toimintaperiaatteet.

Aspon toimitusjohtaja vastaa yhdessä konsernin rahoitusjohtajan kanssa rahoituksen riskienhallinnan toimeenpanosta hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Liiketoimintayksiköiden vastuulla on tunnistaa omat rahoitusriskinsä ja hallita niitä yhdessä emoyhtiön kanssa konsernin rahoituspolitiikan ja emoyhtiön tarkempien ohjeiden mukaisesti.

26.2 MARKKINARISKIT

Valuuttariski

Aspo-konsernilla on yhtiöitä ja edustustoja 16 maassa, ja toiminta tapahtuu 11 eri valuutassa. Konsernin valuuttariski muodostuu valuuttamääräisistä sisäisistä sekä ulkoisista saamisista ja veloista, ennustetuista valuuttavirroista, johdannaisopimuksista sekä tuloksen ja pääomien translaatoriskistä. Aspo-konsernin tavoitteena on vähentää epävarmuutta tuloksen, kassavirtojen ja tase-erien vaihtelussa.

Liiketoimintayksiköiden tasolla valuuttariski muodostuu pääsääntöisesti silloin, kun yksikkö myy tuotteita ja palveluita sen kotivaluutalla, mutta kustannukset toteutuvat vieraassa valuutassa.

KOROLLINEN VIERAS PÄÄOMA VALUUTOITTAIN

1 000 €	2016	2015
EUR	120 441	123 676
USD	3 077	2 850
Muut	1 917	1 381
Yhteensä	125 435	127 907

MYYNTISAAMISET VALUUTOITTAIN

1 000 €	2016	2015
EUR	28 610	35 620
SEK	1 108	1 665
DKK	1 075	1 315
PLN	873	939
RUB	9 576	2 744
UAH	3 638	2 384
USD	1 351	1 647
Muut	1 848	849
Yhteensä	48 079	47 163

OSTOVELAT JA SAADUT ENNAKKOMAKSUT VALUUTOITTAIN

1 000 €	2016	2015
EUR	35 733	35 443
SEK	722	1 047
DKK	181	91
PLN	300	145
RUB	1 028	474
UAH	642	343
USD	3 234	3 331
Muut	1 103	311
Yhteensä	42 943	41 185

Aspon strategian mukaisesti Telkon ja Leipurin liikevaihdosta yhä merkittävämpi osa tulee Venäjältä. Lisäksi Telkon liikevaihdosta suuri osa tulee Ukrainasta. Aspon suurimmat valuuttariskit koskevat Venäjän ruplaa. Telko- ja Leipurin -segmenttien Venäjällä syntyvä liikevaihto ja tulos euromääräisenä laskee Venäjän ruplan heikentyessä euroa vastaan.

Vuonna 2016 Venäjän rupla heikkeni merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna ensimmäisen vuosipuoliskon aikana mutta vahvistui hieman toisen vuosipuoliskon aikana. Venäjän ruplan muutokset suhteessa euroon pienensivät vuoden 2016 euromääräistä liikevaihtoa ja tulosta.

ESL Shippingin valuuttariskit liittyvät pääsääntöisesti dollarimääräisiin inves-

tointeihin. Vuonna 2016 varustamalla oli käynnissä merkittävä investointiohjelma kahden uuden aluksen rakennuttamiseksi. Investoinnin kokonaisarvo on noin 60 miljoonaa euroa, ja sen kassavirrat jakaantuvat vuosille 2015–2018. Osa sopimuksen tulevasta kassavirroista on dollarimääräisiä, ja ne on suojattu kokonaan valuuttatermiinisopimuksin.

Tilinpäätöshetkellä Aspo-konsernin valuutta-asema koostui pääosin sisäisistä ja ulkoisista korottomista ja korollisista valuuttamääräisistä saamisista ja veloista.

Korollinen vieras pääoma on pääosin euromääräistä.

Suurin osa Aspo-konsernin myyntisaamisista on euroissa. Koska Telkon ja Leipurin-liiketoiminnasta merkittävä osuus tulee Venäjältä, ovat myyntisaamiset tältä markkina-alueelta toiseksi suurin erä.

Aspo-konserni on tehnyt sijoituksia ulkomaisiin tytäryhtiöihin. Lisäksi ulkomaisten tytäryhtiöiden oma pääoma kasvaa kannattavan liiketoiminnan tuloksena. Konsernin ulkomaisten tytäryhtiöiden oma pääoma oli tilinpäätöshetkellä yhteensä 33,4 miljoonaa euroa (25,5). Valuuttamäärältään suurimpana sijoituksena olivat ruplamääräiset sijoitukset Venäjällä toimiviin tytäryhtiöihin, 19,2 miljoonaa euroa (15,5). Ruplan loppuvuoden vahvistuminen euron nähden kasvatti osaltaan Venäjällä toimivien tytäryhtiöiden euromääräistä omaa pääomaa. Merkittävästä ruplamääräisestä oman pääoman osuudesta huolimatta konserni katsoo hajautuksen olevan riittävällä tasolla, eikä ole katsonut aiheelliseksi suojata ulkomaisten tytäryhtiöiden omaan pääomaan liittyvää translaatiopositiota. Taulukossa on esitetty konsernin osuus tytäryhtiöiden omasta pääomasta valutoittain.

Lisäksi Telko-segmenttiin kuuluvat konsernin sisäiset pitkäaikaiset lainasaamiset Telkon valkovenäläiseltä, ukrainalaiselta ja kazakstanilaiselta tytäryhtiöiltä on luokiteltu pitkäaikaisiksi nettosijoituksiksi ulkomaiseen yksikköön.

Korkoriski

Aspo-konserni käyttää toimintansa rahoittamisessa sekä kiinteäkorkoisia että vaihtuvakorkoisia lainoja, joista korkotason muutosten vaikutuksena Aspo-konsernin kassavirtaan ja tulokseen aiheutuu korkoriski. Kiinteäkorkoisten lainojen lisäksi Aspo-konserni käyttää korkojohdannaisia pienentääkseen mahdollisen lyhyiden

SIOJITUKSET ULKOMAISIIN TYTÄRYHTYKSIIN

1 000 €	Oma pääoma 2016	Oma pääoma 2015
SEK	-1 487	-1 422
DKK	5 974	5 201
RUB	19 246	15 477
NOK	44	17
UAH	1 112	129
PLN	1 690	1 624
BYN/BYR	-826	-804
CNY	-1 587	-1 159
KZT	-353	-412
AZN	-19	
EUR	9 642	6 808
Yhteensä	33 436	25 459

RAHAVARAT SEKÄ KÄYTTÄMÄTTÖMÄT SITOVAT VALMIUSLUOTTOLIMIITIT

1 000 €	2016	2015
Rahavarat	22 627	23 888
Valmiusluottolimitit	40 000	60 000
Yhteensä	62 627	83 888

markkinakorkojen nousun aiheuttamaa tulevien kassavirtojen kasvua. Konsernin korollinen velka 31.12.2016 oli 125,4 miljoonaa euroa (127,9) ja rahavarat 22,6 miljoonaa euroa (23,9). Aspo-konsernin luottosalkkua tarkastellaan keskimatriteetin, korkosidonnaisuusajan, keskimatriteetin, sekä kiinteäkorkoisen ja vaihtuvakorkoisen velan suhteen. Tilinpäätöshetkellä korollisten velkojen keskimatriteetti oli 1,8 % (1,7), korkosidonnaisuusaika 2,1 vuotta (2,4), keskimatriteetti 4,2 vuotta (4,4) ja kiinteäkorkoisen velan osuus 42 % (39). Vuonna 2016 korollisten lainojen keskimatriteetti sekä korkosidonnaisuusaika lyhenivät ja kiinteäkorkoisen velan osuus kasvoi.

Herkkyyks markkinariskeille

Aspo-konserni altistuu korko- ja valuutariskeille taseeseen tilinpäätöshetkellä sisältyvien rahoitusinstrumenttien eli rahoitusvarojen ja -velkojen, mukaan lukien johdannaisopimukset, kautta. Valuuttapositio vaihtelee tilikauden aikana, joten tilinpäätöshetkellä taseeseen sisältyvä positio ei välttämättä kerro tilikauden tilannetta. Herkkyyksanalyyssissä

ei ole otettu huomioon tilikauden aikana tapahtuneiden valuuttamääräisten myyntien ja ostojen tuloslaskelmavaikutusta, mikäli niitä ei ole suojattu johdannaisilla.

Herkkyyksanalyyssin avulla arvioidaan markkinoiden kehityksen vaikutusta arvostuksiin. Laivainvestointeihin liittyen Yhdysvaltain dollari on merkittävä valuuttariskin lähde. Näihin liittyvät rahavirrat on suojattu valuuttatermiinein. Venäjän ruplan kurssin vaihtelu euroon nähden on konsernille merkittävin valuuttakurssiriskejä aiheuttava tekijä.

Euron ja Venäjän ruplan välisen valuuttakurssin muutoksesta aiheutuvassa herkkyykslaskelmassa on tehty seuraavia oletuksia:

- valuuttakurssin muutos on +/-30 prosenttia
- positio sisältää kotivaluuttanaan euroa käyttävien yhtiöiden ruplamääräiset sekä Venäjällä toimivien tytäryhtiöiden euromääräiset rahoitusvarat ja -velat eli myyntisaamiset ja muut saamiset, lainat ja käytetyt luottolimitit, ostovelat ja muut velat sekä rahavarat tilinpäätöshetkellä

- positiossa ei ole otettu huomioon tulevia kassavirtoja.

Korkotason muutoksesta johtuvassa herkkyysskermelmissä on tehty seuraavia oletuksia:

- korkotason muutos on 1 prosenttiyksikkö
- positio sisältää vaihtuvakorkoiset korolliset rahoitusvelat ja -saamiset
- laskelma perustuu tilinpäätöshetken tasearvoihin eikä tilikauden aikana tapahtuneita pääomien muutoksia ole huomioitu.

Herkkyysskermelmissä tuloslaskelman vaikutukset on arvioitu tuloksena ennen veroja. Oman pääoman herkkyysskermelmissä on valuuttariskin osalta huomioitu tytäryhtiöön sijoitettuna oleva pääoma.

Lisäksi markkinariskit vaikuttavat Aspo-konserniin myös muiden erien kuin rahoitusinstrumenttien kautta. Öljyn hinta vaikuttaa kuljetuskustannusten kautta Aspo-konsernin tulokseen. Tältä riskiltä konserni on suojautunut sopimusehtojen avulla. Myös kemikaalien ja elintarvikkeiden raaka-aineiden hintojen vaihtelut vaikuttavat konsernin tulokseen.

Suojauskaskenta

ESL Shippingin laivainvestointiin liittyvät tulevaisuudessa tapahtuvat USD-määräiset kassavirrat on suojattu valuuttatermiinein. Valuuttatermiinien pääomamäärä on yhteensä noin 41 miljoonaa dollaria. Valuuttatermiinit ovat suojauskaskennan alaisia, ja niiden arvostuse-roista tehokas osuus kirjataan Aspo-konsernin oman pääoman käyvän arvon suojauskaskentoon. Valuuttatermiinien käyvän arvon muutosten tehokas osuus 1,3 miljoonaa euroa (0,1) on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin, ja valuuttatermiinien korko-osuus on kirjattu laajan tuloslaskelman rahoituseriin.

Aspo Oyj:n vuonna 2011 nostaman ja 2015 erääntyneen velkakirjalainan vaihtuva korko oli suojattu koronvaihtosopimuksella koko lainasopimuksen voimassaoloajan. Kyseinen koronvaihtosopimus oli suojauskaskennan alainen, ja sen arvostuserot kirjattiin muihin laajan tuloksen eriin. Suojattavan lainan ja suojaa-van instrumentin välinen suojaussuhde oli tehokas. Kyseinen 2015 eräänty-nyt velkakirjalaina uudistettiin vastaavan suuruisena, ja uudistetun velkakirjalainan vaihtuvan koron suojausta jat-

kettiin koronvaihtosopimuksella, mutta suojauskaskenta lopetettiin uudistuksen yhteydessä osittaisen tehottomuuden myötä, ja siitä alkaen arvostuserot on kirjattu tulospaikutteisesti. Oman pääoman rahastoon vuoteen 2015 mennessä kertynyt tappio oli 0,6 miljoonaa euroa ja se kirjataan tulokseen alkupe-räisen edelleen toteutuvaksi ennakkoidun transaktion mukaisesti vuoteen 2019 mennessä. Korkojohdannaisen käypä arvo 31.12.2016 oli -0,6 miljoonaa euroa (-0,7).

26.3 MAKSUVALMIUS- JA JÄLLEENRAHOITUSRISKI

Aspo-konsernin tavoitteena on varmistaa toiminnan riittävä rahoitus kaikissa tilanteissa ja markkinaolosuhteissa. Rahoituspolitiikan mukaisesti rahoituslähteet hajautetaan riittävän monen vastapuolen kesken ja useisiin eri lainainstrumentteihin. Sitovien rahoitus-sopimusten riittävä määrä ja riittävän pitkät maturiteetit varmistavat Aspo-konsernin nykyiset ja lähitulevaisuuden rahoitustarpeet.

Aspo-konsernin merkittävimmät rahoit-

tustarpeet vuonna 2016 liittyivät ESL Shippingin alusinvestointeihin, ja yhtiö allekirjoitti 50 miljoonan euron laivarahoitussopimukset. ESL Shipping maksoi noin 3 miljoonan euron maksut liittyen alusinvestointeihin. Telko-, Leipurin- ja Kauko-liiketoimintojen pääasiallinen rahoituslähte on niiden liiketoiminnan rahavirta. Maksuvalmius varmistetaan rahavaroilla, yritystodistusten liikkeenlaskulla sekä sitovilla tililimiiteillä ja valittujen yhteistyöpankkien myöntämällä valmiusluottolimiiteillä.

Konsernin rahavarat olivat tilikauden 2016 päättyessä 22,6 miljoonaa euroa (23,9). Aspo Oyj:llä oli tilinpäätöshetkellä 80 miljoonan euron kotimainen yritystodistusohjelma, joka oli kokonaisuudessaan käyttämätön. Aspo Oyj:llä oli tilinpäätöshetkellä lisäksi valittujen yhteistyöpankkien kanssa sovittuja valmiusluottolimiittejä yhteensä 40 miljoonaa euroa, jotka olivat kokonaisuudessaan käyttämättä. Tilikaudella Aspo Oyj allekirjoitti 20 miljoonan euron valmiusluottolimitisopimuksen, jolla korvattiin vastaavan suuruinen erääntyvä sopimus.

VALUUTTA- JA KORKORISKIN HERKKYYSANALYYSI

1 000 €	2016		2015	
	Tulos-laskelma	Oma pääoma	Tulos-laskelma	Oma pääoma
Valuuttariski				
+ 30 % euron vahvistuminen RUB:a vastaan	-1 473	-4 441	367	-3 572
- 30 % euron heikkeneminen RUB:a vastaan	2 735	8 248	-682	6 633
Korkoriski				
+100 perusyksikön muutos markkinakoroissa	-546		-503	
-100 perusyksikön muutos markkinakoroissa	547		470	

MYYNTISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

1 000 €	2016	2015
Erääntymättömät	34 438	32 778
1-30 päivää erääntyneet	7 722	7 772
31-60 päivää erääntyneet	2 604	2 432
Yli 60 päivää erääntyneet	3 315	4 181
Yhteensä	48 079	47 163

MATURITEETTIANALYYSI 2016

1 000 €	Tasearvo 31.12.2016	Rahavirta 2017	2018	2019	2020	2021-
Lainat	-118 192	-8 170	-22 699	-21 769	-35 684	-38 410
Luottolimitit	-4 994	-1 917	-3 077			
Rahoitusleasingvelat	-2 248	-838	-653	-413	-248	-163
Ostovelat ja muut velat	-47 310	-47 310				
Johdannaisinstrumentit						
Koronvaihtosopimukset						
Ei suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-258	-249	-119		
Valuuttatermiinit						
Suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-9 163	-26 999			
Saatavat rahavirrat		9 606	28 247			

MATURITEETTIANALYYSI 2015

1 000 €	Tasearvo 31.12.2015	Rahavirta 2016	2017	2018	2019	2020-
Lainat	-120 252	-11 202	-8 122	-22 646	-21 690	-66 919
Luottolimitit	-5 266	-2 416	-2 850			
Rahoitusleasingvelat	-2 389	-879	-794	-485	-239	-77
Ostovelat ja muut velat	-47 614	-47 614				
Johdannaisinstrumentit						
Koronvaihtosopimukset						
Ei suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-235	-233	-199	-78	
Valuuttatermiinit						
Suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-2 308	-9 163	-26 999		
Saatavat rahavirrat		2 318	9 190	27 045		

Merkittäviin rahoitussopimuksiin liittyvät rahoituskovenantit eivät rikkoutuneet tilikauden aikana.

26.4 LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

Konsernilla on myyntisaamisista syntynyttä luottoriskiä. Telko- ja Leipurin-segmenteillä on kansainvälinen ja erittäin hajautunut asiakaskunta eikä merkittäviä asiakasriskikeskittymiä ole. ESL Shippingin myyntisaamiset liittyvät pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin luottokelpoisten yritysten kanssa. Sen

myyntisaamisten kiertonopeus on korkea. Kaikki segmentit suojautuvat luottoriskeiltä käyttämällä tarvittaessa maksuehtoja, jotka perustuvat ennakkomaksuihin ja pankkitakauksiin.

Aspo-konsernin tavoitteena on pitää rahavarat pieninä. Vastapuoliriskiä hallitaan valitsemalla vastapuoliksi tunnettuja ja vakavaraisia koti- ja ulkomaisia pankkeja. Ylijäämäkassavaroja on mahdollista sijoittaa pankkitalletuksiin tai lyhytaikaisiin rahamarkkinainstrumentteihin. Johdannaissopimuksiin perustuvaa

vastapuoliriskiä hallitaan valitsemalla vastapuoliksi tunnettuja ja vakavaraisia kotimaisia pankkeja.

26.5 PÄÄOMAN HALLINTA

Konsernin tavoitteena on pääomarakenne, jonka avulla Aspo-konserni varmistaa liiketoiminnan lyhyen ja pitkän aikavälin toimintaedellytykset sekä riittävän pääoman tuoton.

Merkittävimmät pääomarakenteeseen vaikuttavat tekijät ovat mahdolliset rakennejärjestelyt, Aspo Oyj:n osinko-

RAHOITUSVARAT JA -VELAT 2016

1 000 €	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin	Muut rahoitusvelat	Suojauslaskennassa olevat laajan tuloksen muihin eriin kirjattavat johdannaiset	Ei suojauslaskennassa olevat tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaiset	Kirjanpitoarvot
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Myytävissä oleva rahoitusvarat		172				172
Pitkäaikaiset saamiset				1 248		1 248
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myynti- ja muut saamiset				443		443
Yhteensä		172		1 691		1 863
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvarat						
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myynti- ja muut saamiset*	49 062					49 062
Rahavarat	22 627					22 627
Yhteensä	71 689					71 689
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Muut pitkäaikaiset velat					368	368
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Ostovelat ja muut velat					258	258
Yhteensä					626	626
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Lainat ja käytetyt luottolimitit			116 640			116 640
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lainat ja käytetyt luottolimitit			8 794			8 794
Ostovelat ja muut velat*			47 310			47 310
Yhteensä			172 744			172 744

*Vain kyseiseen tase-erään sisältyvät rahoitusvarat tai -velat.

politiikka, ESL Shippingin alusinvestoinnit sekä tytäryhtiöiden liiketoiminnan kannattavuus.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan pääsääntöisesti omavaraisuusasteen ja nettovelkaantumisasteen kautta. Omavaraisuusaste 31.12.2016 oli 37,4 % (33,8) ja nettovelkaantumisaste 89,8 % (101,4). Tilikaudella 2016

Aspo-konsernin pääomarakenne vahvistui vertailukauteen nähden.

RAHOITUSVARAT JA -VELAT 2015

1 000 €	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin	Muut rahoitusvelat	Suojauslaskennassa olevat laajan tuloksen muihin eriin kirjattavat johdannaiset	Ei suojauslaskennassa olevat tulosvaikuttaisesti kirjattavat johdannaiset	Kirjanpitoarvot
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Myytavissä oleva rahoitusvarat		172				172
Pitkäaikaiset saamiset				74		74
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myynti- ja muut saamiset				9		9
Yhteensä		172		83		255
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvarat						
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myynti- ja muut saamiset*	47 708					47 708
Rahavarat	23 888					23 888
Yhteensä	71 596					71 596
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Muut pitkäaikaiset velat					510	510
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Ostovelat ja muut velat					235	235
Yhteensä					745	745
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Lainat ja käytetyt luottolimiitit			115 586			115 586
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lainat ja käytetyt luottolimiitit			12 321			12 321
Ostovelat ja muut velat*			47 614			47 614
Yhteensä			175 521			175 521

*Vain kyseiseen tase-erään sisältyvät rahoitusvarat tai -velat.

Laatimisperiaatteissa on kuvattu, kuinka konserni luokittelee rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämismenetelmät käyvän arvon hierarkian eri tasoilla. Konsernin johdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia ja valuuttatermiinejä ja ne kuuluvat käyvän arvon hierarkiassa tasolle 2. Myytävissä olevat rahavarat sisältyvät hierarkiatasolle 3.

Käypään arvoon arvostamattomat rahoitusvarat ja -velat kuuluvat hierarkiatasolle 2. Niiden käyvät arvot eivät poikkea olennaisesti kirjanpitoarvosta. Pitkäaikaisten lainojen käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla tulevia rahavirtoja ja huomioiden Aspon luottomarginaalin.

27. Johdannaissopimukset

1 000 €	2016		2015	
	Nimellis-arvot	Käyvät nettoarvot	Nimellis-arvot	Käyvät nettoarvot
Valuuttajohdannaiset				
Valuuttatermiinit	-36 162	1 691	-38 470	83
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimus	15 000	-626	15 000	-745
Yhteensä		1 065		-662

28. Ehdolliset velat, varat ja muut sitoumukset

VAKUUEDET JA VASTUUT

Aspo ja eräät sen tytäryhtiöt tekevät tavanomaiseen liiketoimintaansa liittyen erilaisia sopimuksia, joiden perusteella näiden tytäryhtiöiden puolesta tarjotaan takauksia kolmansille osapuolille. Näitä sopimuksia tehdään ensisijaisesti konserniyhtiöiden luottokelpoisuuden tukemiseksi tai parantamiseksi, ja niillä helpotetaan riittävän rahoituksen saatavuutta.

HYBRIDI-INSTRUMENTTI

Aspo Oyj laski 27.5.2016 liikkeeseen 25 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainan vuotuinen kuponkikorko on 6,75 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin neljän vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta.

ENNALLISTAMISVELVOITE

Aspo-konserniin kuuluvalla yhtiöllä Rauma Terminal Services Oy:llä on Rauman kaupungilta vuokraamiensa maa-alueiden osalta velvoite saattaa maa-alueet vuokrausta edeltävään tilaan. Velvoitteen laajuus pitää sisällään yhtiön rakentamien rakennusten purkamisen perustuksineen ja alueen tasoittamisen purkualueen osalta. Tarkasteluun sisältyvät myös normaalit ympäristövastuut, joista ei yhtiön nykyisen käsitteksen mukaan synny kustannuksia. Alueen vuokrasopimukset ovat pitkäaikaisia eikä Rauman kaupunki ole ilmaissut aietta muuttaa alueen käyttötarkoitusta, joten tilinpäätöksessä velvoite on käsitelty ehdollisena velkana, eikä siitä ole sisällytetty laajaan tuloslaskelmaan tai taseeseen erillisiä kirjauksia.

OIKEUDENKÄYNNIT

Helsingin käräjäoikeus antoi 27.2.2015 päätöksen ESL Shipping Oy:n ja Suomen valtion välisessä kanteessa, joka koskee vuosina 2001–2004 veloitettuja väylämaksuja. Helsingin käräjäoikeuden päätöksen mukaan Suomen valtio veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti noin 3,0 miljoonaa euroa sekä oikeudenkäyntikulut ja korkoja. Valtio valitti

OMIEN VELKOJEN VAKUUDEKSI

1 000 €	2016	2015
Annetut kiinnitykset	104 454	104 454
Takaukset	40 316	45 889
Muut vastuusitoumukset*	38 063	37 248
Yhteensä	182 833	187 591

YHTEISYRITYSTEN PUOLESTA ANNETUT VAKUUEDET

1 000 €	2016	2015
Takaukset		212
Yhteensä		212

MUUT VUOKRAVASTUUT

1 000 €	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	7 255	6 843
Yli vuosi ja enintään viisi vuotta	16 315	16 607
Myöhemmin erääntyvät		1 399
Yhteensä	23 570	24 849

*Muut vastuusitoumukset liittyvät lähinnä uusien alusten tilaussopimuksiin.

käräjäoikeuden tuomiosta ja hovioikeus kumosi 8.8.2016 annetussa tuomiossa Helsingin käräjäoikeuden päätöksen ja hylkäsi ESL Shippingin kanteen vanhentuneena. Yhtiö on hakenut valituslupaa korkeimmalta oikeudelta. Mahdollista väylämaksupalautusta ei ole sisällytetty tilinpäätökseen.

Varustamo on voittanut oikeusprosessin intialaista ABG Shipyard -telakkaa vastaan vuonna 2011 vastaanotetun m/s Alppilan takuuaikaisten korjausten korvaamisesta. Välimiesoikeuden antaman päätöksen mukaan ABG Shipyard -telakka veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti korjauskulut ja korot. Päätöksen vaikutusta ei ole sisällytetty tilinpäätökseen

vaan se tullaan käsittelemään sillä tilikaudella, jolla päätöksen mukaiset maksut saadaan.

Aspo-konsernin yhtiöitä on osapuolina joissakin normaaliin liiketoimintaan liittyvissä oikeudenkäynneissä ja riita-asioissa. Näiden oikeudenkäyntien ja riita-asioiden taloudellista vaikutusta ei voida varmuudella ennustaa, mutta Aspo-konserni uskoo tällä hetkellä käytössä olevan tiedon perusteella ja ottaen huomioon olemassa olevan vakuutusturvan ja tehdyt varaukset, ettei näillä ole olennaista haitallista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

29. Lähipiiri

Aspo-konsernin lähipiiriin kuuluvat tytäryritykset on esitetty oheisessa taulukossa. Lähipiiriin kuuluvat yhteisyritykset on esitetty liitetiedossa 16. Lähipiiriin luetaan myös johtoon kuuluvat avainhenkilöt, joita ovat hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet sekä heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt.

Tiedot hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenistä löytyvät Vuosi 2016 julkaisun hallinnointi-osiosta.

JOHDON TYÖSUHDE-ETUUDET

Osakepohjainen

kannustinjärjestelmä 2015–2017

Aspo Oyj:n hallitus päätti 11.2.2015 kokouksessaan noin 30 henkilön osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja ohjelman piiriin kuuluvien henkilöiden tavoitteet yhtiön arvostamiseksi sekä sitouttaa henkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden pitkäjänteiseen omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2015, 2016 ja 2017. Ohjelmaan osallistuminen ja palkkion saaminen kultakin ansaintajaksolta edellyttää, että henkilö hankkii tai omistaa Aspo Oyj:n osakkeita hallituksen ennalta päättämän määrän.

Aspon hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa sekä henkilöt, joille osallistumismahdollisuutta tarjotaan. Palkkio maksetaan osittain Aspo Oyj:n osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta henkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli henkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei makseta. Ansaintajaksoilta saatuja osakkeita ei myöskään saa luovuttaa sitouttamisjakson aikana, joka päättyy kahden vuoden kuluttua ansaintajakson päättymisestä. Mikäli henkilön työ- tai toimisuhte päättyy sitouttamisjakson aikana, hänen on palautettava palkkiona annetut osakkeet yhtiölle vastikkeetta.

Ansaintajakson 2015 palkkio perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Vuoden 2015 ansaintajakson pe-

KONSERNIYRITYKSET

Yritys	Kotimaa	Omistus- osuus, %
Aspo Oyj, emoyhtiö	Suomi	
Aspo Palvelut Oy	Suomi	100,00
Oy Bomanship Ab	Suomi	100,00
Bomanship Europe Unipessoal Lda	Portugali	100,00
ESL Shipping Oy	Suomi	100,00
Kauko GmbH	Saksa	100,00
Kauko Oy	Suomi	100,00
LeiConcept Oy	Suomi	100,00
OOO Leipurien Tukku	Venäjä	100,00
Leipurien Tukku Oy	Suomi	100,00
Leipurin Oyj	Suomi	100,00
FLLC Leipurin	Valko-Venäjä	100,00
LLC Leipurin	Ukraina	100,00
SIA Leipurin	Latvia	100,00
TOO Leipurin	Kazakstan	100,00
UAB Leipurin	Liettua	100,00
Leipurin Estonia AS	Viro	100,00
Leipurin Poland Sp. z o.o.	Puola	100,00
OOO NKP Leipurin	Venäjä	100,00
Rauma Terminal Services Oy	Suomi	100,00
Suhi-Suomalainen Hiili Oy	Suomi	100,00
Telko Oy	Suomi	100,00
FLLC Telko	Valko-Venäjä	100,00
LLC Telko	Ukraina	100,00
OOO Telko	Venäjä	100,00
Telko UAB	Liettua	100,00
Telko Caucasus LLC	Azerbaidzan	100,00
LLC Telko Central Asia	Kazakstan	100,00
Telko Estonia OÜ	Viro	100,00
Telko Denmark A/S	Tanska	100,00
Telko Latvia SIA	Latvia	100,00
Telko Norway AS	Norja	100,00
Telko-Poland Sp. z o.o.	Puola	100,00
Telko Shanghai Ltd.	Kiina	100,00
Telko Sweden AB	Ruotsi	100,00
OOO Telko Terminal	Venäjä	100,00
Oy Troili Ab	Suomi	100,00
Vulganus Oy	Suomi	100,00

rusteella luovutettiin vuonna 2016 osakepalkkiona järjestelmään kuuluneille henkilöille yhteensä 88 970 kappaletta yhtiön hallussa olleita omia osakkeita sekä osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen kattamiseen.

Ansaintajaksolta 2016 päätetyn palkkion kriteerinä oli Aspo-konsernin osakekohtainen tulos-tunnusluku (EPS). Tilinpäätöshetkellä arvioitu ansaintajakson osakeperusteinen palkitsemiskulu oli kokonaisuudessaan 365 tuhatta euroa, joka jaksotetaan vuosille 2016–2018 osakeomistusohjelman sääntöihin perustuen.

Hallitus päätti 15.2.2017 ansaintajakson 2016 palkkion määräksi 26 040 osaketta ja enintään osakkeiden arvoa vastaavan määrän rahaa verojen kattamiseen eli noin 26 000 osakkeen arvoa vastaava määrä.

Hallitus päätti ansaintajakson 2017 maksimipalkkioksi 112 000 osaketta ja enintään osakkeiden arvoa vastaavan määrän rahaa verojen kattamiseen eli noin 112 000 osakkeen arvoa vastaava määrä. Maksettavien palkkioiden arvioitu määrä vuosien 2015–2017 ohjelmasta päätettäessä vastasi yhteensä enintään noin 900 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Kannustinjärjestelmien sääntöjen mukaisesti Aspolle palautui työsuhteen päättymisen perusteella vuonna 2016 yhteensä 5 275 kpl osakepalkkiojärjestelmien perusteella luovutettuja omia osakkeita.

Muut etuudet

Toimitusjohtajalla on maksupohjainen lisäeläkevakuutus, jossa eläke määräytyy eläkkeen alkamishetken vakuutussäästöjen perusteella. Toimitusjohtajan eläkeikä on alin lakisääteinen eläkeikä vähennettynä kolmella vuodella. Tilikaudella kuluksi kirjattu lakisääteinen eläkemeno oli 106 510 euroa ja lisäeläke 102 835 euroa. Toimitusjohtajan palvelusuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa palvelusuhteen irtisanomisaajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 18 kuukauden palkkaa.

OSAKEPERUSTEISTEN MAKSUJEN VAIKUTUS TILIKAUDELLE

	2016	2015
Tilikaudella työsuhde-etuutena kirjattu kulu	524	671
Rahaosuutta vastaava vieraan pääoman määrä taseessa	190	580

Tilikaudella 2015 aloitettiin uusi kannustinjärjestelmä 2015–2017. Kunkin ansaintajakson kulut jaksotetaan kolmelle vuodelle ohjelman sääntöihin perustuen.

OSAKEPOHJAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ

	Myöntämispäivä	Luovutuspäivä	Palkkion osakemäärä, kpl	Osakkeen markkina-arvo myöntämispäivänä, €	Osakkeen markkina-arvo luovutuspäivänä, €
Kannustinjärjestelmä 2015–2017	11.2.2015				
josta vuoden 2015 osuus	13.3.2015	18.3.2016	88 970	7,72	7,25
josta vuoden 2016 osuus	11.3.2016		26 040	7,20	

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN PALKAT, PALKKIOT JA ELÄKE-ETUUDET

1 000 €	2016		2015	
	Palkat ja palkkiot	Eläke-etuudet	Palkat ja palkkiot	Eläke-etuudet
Ojanen Aki, toimitusjohtaja		209		183
Toimitusjohtaja, palkat	372		371	
Toimitusjohtaja, palkkiot	206		218	
Toimitusjohtaja, osakepalkkio	250		279	
Nyberg Gustav, hallituksen puheenjohtaja	87	115	93	110
Hallituksen jäsenet:				
Arteva Matti*	7		34	
Kaario Mammu	31		32	
Laine Mikael**	22			
Lencioni Roberto, hallituksen varapuheenjohtaja	45		42	
Pentti-von Walzel Kristina*	8		31	
Pöyry Salla**	22			
Salo Risto	29		29	
Yhteensä	1 079	324	1 129	293

*hallituksen jäsen 7.4.2016 saakka

**hallituksen jäsen 7.4.2016 lähtien

Eläke-etuudet sisältävät sekä lakisääteiset että vapaaehtoiset lisäeläkevakuutukset.

Hallituksen puheenjohtajalla on maksupohjainen lisäeläkevakuutus, jossa eläke määräytyy eläkkeen alkamishetken vakuutussäästöjen perusteella. Eläkeikä on alin lakisääteinen eläkeikä vähennettynä kolmella vuodella. Tilikaudella kului kirjattu lakisääteinen eläkemeno oli 16 002 euroa ja lisäeläke 98 928 euroa.

Tiedot lähimpiin merkitsemistä hybridilainoista löytyvät Vuosi 2016 julkaisun hallinnointi-osiosta.

JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN TYÖSUHDE-ETUUKSET

1 000 €	2016	2015
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 946	1 759
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	548	456
Osakeperusteiset etuudet	381	471
Yhteensä	2 875	2 686

30. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut olennaisia tapahtumia.

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Aspo julkaisee IFRS-tunnuslukujen ohella tiettyjä yleisesti käytettyjä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka ovat pääosin johdettavissa laajasta tuloslaskelmasta ja taseesta. Johdon näkemyksen mukaan tunnusluvut selventävät laajan tuloslaskelman ja taseen antamaa kuvaa toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

	2016	2015	2014	2013	2012
Liikevaihto, M€	457,4	445,8	482,9	476,3	481,6
Liikevoitto, M€	20,4	20,6	23,4	10,8	10,6
% liikevaihdosta	4,5	4,6	4,8	2,3	2,2
Voitto ennen veroja, M€	17,3	21,3	19,0	6,6	7,4
% liikevaihdosta	3,8	4,8	3,9	1,4	1,5
Tilikauden voitto, M€	15,9	19,8	18,4	8,6	10,8
% liikevaihdosta	3,5	4,4	3,8	1,8	2,2
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	8,7	11,2	9,9	4,6	5,4
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	14,6	19,1	17,8	8,9	11,8
Omavaraisuusaste, %	37,4	33,8	35,2	34,4	29,2
Nettovelkaantumisaste, %	89,8	101,4	101,0	98,2	131,6
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, M€	6,9	15,1	18,7	4,9	30,5
% liikevaihdosta	1,5	3,4	3,9	1,0	6,3
Henkilöstömäärä 31.12.	895	857	879	869	871
Henkilöstö keskimäärin	871	862	882	878	858
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Tulos / osake, €	0,49	0,61	0,57	0,28	0,36
Laimennettu tulos / osake, €	0,49	0,61	0,57	0,30	0,37
Oma pääoma / osake, €	3,75	3,36	3,42	3,39	2,95
Nimellisosinko / osake, € (2016 hallituksen ehdotus)	0,42	0,41	0,40	0,21	0,42
Osinko / tulos, %	85,4	67,1	70,3	75,3	117,9
Efektiiivinen osinkotuotto, %	5,1	5,5	7,0	3,5	6,6
Hinta / voitto -suhde (P/E)	16,6	12,3	10,0	21,6	17,9
Laimennettu hinta / voitto -suhde (P/E)	16,6	12,3	10,0	20,4	17,4
Osakkeen kurssikehitys					
keskikurssi, €	6,95	7,23	6,20	5,74	6,63
alin kurssi, €	6,00	5,92	5,21	5,19	5,70
yllin kurssi, €	8,21	8,16	7,52	6,82	7,95
Tilikauden viimeisen kauppapäivän päätöskurssi, €	8,18	7,50	5,69	6,03	6,39
Osakekannan markkina-arvo 31.12., M€	253,4	232,3	176,3	186,7	197,9
omat osakkeet vähennettynä, M€*	250,1	228,7	173,0	182,6	193,5
Osakkeen vaihdon kehitys, 1 000 kpl	2 491	4 886	4 872	4 032	2 704
Osakkeen vaihdon kehitys, %	8,0	15,8	15,7	13,0	8,7
Osakkeiden kokonaisvaihto, 1 000 €	17 326	35 340	30 222	22 917	17 625
Rekisteröity osakkeiden kokonaismäärä 31.12., 1 000 kpl	30 976	30 976	30 976	30 967	30 967
ulkopuolella 31.12.	30 579	30 496	30 402	30 274	30 284
ulkopuolella keskimäärin	30 564	30 479	30 312	30 282	30 255
laimennettu osakemäärä keskimäärin	30 564	30 479	30 312	31 945	31 974

*Aspo Management Oy:n omistuksessa olleet Aspo Oyj:n osakkeet käsiteltiin konsernin hallussa olevina omina osakkeina vuosina 2010–2014. Yhtiö fuusioitiin Aspo Oyj:hin vuonna 2015.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	=	$\frac{(\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}) \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskiarvo)}}$
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	=	$\frac{(\text{voitto ennen veroja} - \text{verot}) \times 100}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus (keskiarvo)}}$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{(\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus}) \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{(\text{korolliset velat} - \text{rahavarat}) \times 100}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus}}$
Henkilöstön keskimäärä	=	keskiarvo kuukauden lopussa lasketuista henkilöstömääristä
Tulos / osake, €*	=	$\frac{\text{tulos ennen veroja} - \text{tuloverot} - \text{määräysvallattomien osuus tuloksesta}}{\text{tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma / osake, €	=	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osakeantioikaistu osinko / osake, €	=	$\frac{\text{tilikaudella jaettu osakekohtainen osinko}}{\text{osakeantikerroin}}$
Osinko / tulos, %*	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{osakekohtainen tulos}}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{(\text{osakeantioikaistu osinko} / \text{osake}) \times 100}{\text{tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi}}$
Osakeantioikaistu pääomanpalautus / osake, €	=	$\frac{\text{tilikaudella jaettu osakekohtainen pääomanpalautus}}{\text{osakeantikerroin}}$
Pääomanpalautus / tulos, %	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu osakekohtainen pääomanpalautus} \times 100}{\text{osakekohtainen tulos}}$
Efektiivinen pääomanpalautustuotto, %	=	$\frac{(\text{osakeantioikaistu pääomanpalautus} / \text{osake}) \times 100}{\text{tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi}}$
Hinta / voitto -suhde (P/E)*	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu tilikauden viimeisen kauppapäivän keskikurssi}}{\text{tulos} / \text{osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	=	konsernin ulkopuolella olevien osakkeiden lukumäärä x tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi
Vapaa rahavirta	=	liiketoiminnan rahavirta + investointien rahavirta

Omien osakkeiden vaikutus on eliminoitu tunnuslukuja laskettaessa.

*Osakekohtaisen tuloksen laskennassa on huomioitu tulosta pienentävänä eränä hybridilainan kaudelle kuuluva korko verovaikutuksella oikaistuna.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

1 000 €	Liitetieto	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Liiketoiminnan muut tuotot	1.1	2 133	1 814
Henkilöstökulut	1.2	-2 175	-2 930
Poistot	1.3	-14	-2
Liiketoiminnan muut kulut	1.4	-4 139	-5 058
Liiketappio		-4 195	-6 176
Rahoitustuotot ja -kulut	1.5	14 504	10 067
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		10 309	3 891
Tilinpäätössiirrot	1.6	2 495	4 550
Voitto ennen veroja		12 804	8 441
Tuloverot		0	0
Tilikauden voitto		12 804	8 441

EMOYHTIÖN TASE

VASTAAVAA

1 000 €	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	2.1		277
Aineelliset hyödykkeet	2.1	154	164
Sijoitukset	2.2	83 429	83 437
Pysyvät vastaavat yhteensä		83 583	83 878
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset	2.3	62 621	58 344
Rahavarat		7 231	8 408
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		69 852	66 752
Vastaavaa yhteensä		153 435	150 630

VASTATTAVAA

1 000 €	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
Oma pääoma			
Osakepääoma	2.4	17 692	17 692
Ylikurssirahasto	2.4	4 351	4 351
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	2.4	16 662	16 579
Edellisten tilikausien voitto	2.4	2 029	5 657
Tilikauden voitto		12 804	8 441
Oma pääoma yhteensä		53 538	52 720
Pakolliset varaukset	2.5	375	700
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat saman konsernin yrityksiltä	2.6	7 143	8 572
Joukkovelkakirjalaina	2.6	11 000	11 000
Lainat rahoituslaitoksilta	2.6	40 000	40 000
Eräpäivätön laina	2.6	25 000	20 000
Siirtovelat	2.6	368	510
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		83 511	80 082
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta	2.7		3 000
Velat saman konsernin yrityksille	2.7	14 660	12 347
Ostovelat	2.7	125	226
Muut velat	2.7	68	133
Siirtovelat	2.7	1 158	1 422
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		16 011	17 128
Vieras pääoma yhteensä		99 522	97 210
Vastattavaa yhteensä		153 435	150 630

EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 €	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketappio	-4 195	-6 176
Oikaisut liiketappioon	-126	77
Käyttöpääoman muutos	-200	-3 042
Maksetut korot	-2 926	-2 832
Saadut korot	809	821
Saadut osingot	12 502	13 004
Liiketoiminnan rahavirta	5 864	1 852
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-134	-364
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	406	
Luovutustulot sijoituksista	29	
Investoinnit muihin sijoituksiin		-10
Investointien rahavirta	301	-374
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nosto konserniyhtiöiltä		10 000
Pitkäaikaisten konsernilainojen takaisinmaksut	-1 429	
Pitkäaikaisten lainojen nostot		25 000
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-2 584	11 916
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-687	-47 303
Joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlasku		11 000
Eräpäivätön laina, liikkeeseenlasku	25 000	
Eräpäivätön laina, takaisinmaksu	-20 000	
Saadut konserniavustukset	4 550	1 630
Maksetut osingot	-12 540	-12 199
Omien osakkeiden hankinta	-39	-242
Omien osakkeiden myynti	387	435
Rahoituksen rahavirta	-7 342	237
Rahavarojen muutos	-1 177	1 715
Rahavarat 1.1.	8 408	6 375
Fuusioissa siirtyneet rahavarat		318
Rahavarat 31.12.	7 231	8 408

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Aspo Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (FAS). Laskentaperiaatteet ovat pysyneet muuttumattomina edelliseen vuoteen verrattuna. Tilinpäätöstä laatiessaan yhtiön johto joutuu voimassa olevien määräysten ja hyvän kirjanpitotavan mukaisesti tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöserien arvostukseen ja jaksotukseen. Toteutuvat luvut voivat poiketa tehdyistä arvioista.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET TAPAHTUMAT

Ulkomaaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöskurssiin. Avoimna olevien valuuttamääräisten erien suojausinstrumentit on arvostettu päivän arvoon korkotekijät huomioon ottaen. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään liikevaihdon ja liiketoiminnan kulujen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

ELÄKKEET

Yhtiön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusin.

SAAMISET

Saamiset arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

PYSYVÄT VASTAAVAT JA POISTOT

Pysyvät vastaavat merkitään taseeseen välittömään hankintamenoon vähennettynä tehdyillä poistoilla. Poistojen perusteena olevat pysyvien vastaavien taloudelliset vaikutusajat ovat:

- Aineettomat oikeudet 3–5 vuotta
- Rakennukset 15–40 vuotta
- Koneet ja kalusto 3–8 vuotta

LEASING

Leasingmaksut on käsitelty vuokratuina.

PAKOLLISET VARAUKSET

Pakollisina varauksina on taseessa esitetty eriä, jotka ovat joko sopimusperusteisia tai muuten sitovia veloitteita, mutta jotka eivät vielä ole realisoituneet.

Pakollisten varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmaan.

TULOVEROT

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden tuloksesta Suomen verosäännösten perusteella lasketut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut.

OSINGOT

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei tilinpäätöksessä ole tehty kirjausta, vaan osingot otetaan huomioon vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

RAHOITUSVÄLINEIDEN ARVOSTAMINEN

Rahoitusjohdannaisten kirjanpitokäsittelyyn sovelletaan kirjanpitolain 5. luvun 2a§:n mukaista käyvän arvon arvostamista, ja niiden käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelmaan. Rahoitusjohdannaiset on arvostettu tilinpäätöspäivän markkinahintoihin.

1.1 Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 €	2016	2015
Myyntivoitot sijoituksista	21	
Liiketoiminnan muut tuotot, konserni	472	431
Vuokrat, konserni	895	1 136
Vuokrat, muut	626	88
Liiketoiminnan muut tuotot	119	159
Yhteensä	2 133	1 814

1.2 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

Emoyhtiön toimitusjohtajan ja hallituksen päätoimisen puheenjohtajan eläkeikä on alin lakisääteinen eläkeikä vähennettynä kolmella vuodella.

HENKILÖSTÖKULUT

1 000 €	2016	2015
Palkat ja palkkiot	1 386	1 626
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	118	670
Henkilöstörahaston tulospalkkio-osuus	34	52
Eläkekulut	610	478
Muut henkilöstökulut	27	104
Yhteensä	2 175	2 930

JOHDON PALKAT JA PALKKIOT

1 000 €	2016	2015
Toimitusjohtaja, palkat	372	371
Toimitusjohtaja, palkkiot	206	218
Toimitusjohtaja, osakepalkkio	250	279
Hallituksen jäsenet, palkkiot	251	260
Yhteensä	1 079	1 128

HENKILÖKUNTA KESKIMÄÄRIN TILIKAUDEN AIKANA

	2016	2015
Toimihenkilöt	5	7

1.3 Poistot

1 000 €	2016	2015
Poistot koneista ja kalustosta	14	2

1.4 Liiketoiminnan muut kulut

1 000 €	2016	2015
Vuokrat	2 015	2 022
Muut kulut	2 124	3 036
Yhteensä	4 139	5 058

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

1 000 €	2016	2015
Tilintarkastuspalkkiot	35	39
Veroneuvonta	27	33
Muut palkkiot	59	61
Yhteensä	121	133

1.5 Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 €	2016	2015
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	16 500	13 000
Muilta	2	4
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista	16 502	13 004
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	806	820
Muilta	3	1
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	809	821
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-158	-80
Muille	-2 649	-3 678
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	-2 807	-3 758
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	14 504	10 067

1.6 Tilinpäätössiirrot

1 000 €	2016	2015
Tuotot		
Konserniavustukset	2 495	4 550

2.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

1 000 €	Aineet- tomat oikeudet	Ennako- maksut	Aineet- tomat yhteensä	Maa- alueet	Raken- nukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödyk- keet	Ennako- maksut	Aineelliset yhteensä
Hankintameno 1.1.	347	277	624	1	12	79	73	87	252
Lisäykset tilikaudella						91			91
Vähennykset tilikaudella		-277	-277					-87	-87
Hankintameno 31.12.2016	347	0	347	1	12	170	73	0	256
Kertyneet poistot 1.1.	-347		-347		-12	-76			-88
Tilikauden poisto						-14			-14
Kertyneet poistot 31.12.2016	-347		-347		-12	-90			-102
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	0	0	0	1	0	80	73	0	154
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	0	277	277	1	0	3	73	87	164

2.2 Sijoitukset

1 000 €	Tytär- yritysten osakkeet	Muut osakkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	83 252	185	83 437
Vähennykset	-8		-8
Hankintameno 31.12.2016	83 244	185	83 429
Hankintameno 31.12.2015	83 252	185	83 437

2.3 Lyhytaikaiset saamiset

1 000 €	2016	2015
Saamiset konserniyhtiöiltä		
Osinkosaamiset	16 000	12 000
Konserniavustussaamiset	2 495	4 550
Konsernitilisaamiset	771	835
Lainasaamiset	43 100	40 100
Siirtosaamiset	78	429
Yhteensä	62 444	57 914
Muut saamiset	139	392
Siirtosaamiset	38	38
Yhteensä	177	430
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	62 621	58 344

2.4 Oma pääoma

1 000 €	2016	2015
Osakepääoma 1.1.	17 692	17 692
Osakepääoma 31.12.	17 692	17 692
Ylikurssirahasto 1.1.	4 351	4 351
Ylikurssirahasto 31.12.	4 351	4 351
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	16 579	16 530
Osakepalkinta	83	49
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	16 662	16 579
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	14 098	20 160
Osingonjako	-12 540	-12 199
Osakepalkinta	471	646
Konsernirakenteen muutokset		-2 950
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	2 029	5 657
Tilikauden voitto	12 804	8 441
Oma pääoma yhteensä	53 538	52 720

Vapaasta omasta pääomasta on jakokelpoisia varoja 31 495 378,54 euroa (30 677 374,83).

2.5 Pakolliset varaukset

1 000 €	2016	2015
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	138	484
Vuokrasopimuksen tappiollisuus	216	216
Verovaraukset	21	
Pakolliset varaukset yhteensä	375	700

2.6 Pitkäaikainen vieras pääoma

1 000 €	2016	2015
Lainat saman konsernin yrityksiltä	7 143	8 572
Joukkovelkakirjalaina	11 000	11 000
Eräpäivätön laina	25 000	20 000
Lainat rahoituslaitoksilta	40 000	40 000
Lainat yhteensä	83 143	79 572
Koronvaihtosopimuksen arvostus	368	510
Siirtovelat yhteensä	368	510
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	83 511	80 082
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Lainat saman konsernin yrityksiltä	1 429	2 857
Joukkovelkakirjalaina	11 000	11 000

Aspo Oyj laski 27.5.2016 liikkeeseen 25 miljoonan euron suuruisen oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin neljän vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta. Vuotuinen kuponnikorko on 6,75 %.

Vuonna 2015 Aspo Oyj laski liikkeeseen 11 miljoonan euron suuruisen private placement -tyyppisen vakuudettoman joukkovelkakirjalainan. Lainan eräpäivä on 29.9.2022 ja se on kiinteäkorkoinen.

2.7 Lyhytaikainen vieras pääoma

1 000 €	2016	2015
Lainat rahoituslaitoksilta		3 000
Maksamaton osinko	6	6
Ostovelat	125	226
Muut velat	68	133
Siirtovelat*	1 152	1 416
Yhteensä	1 351	4 781
Velat konserniyhtiöille		
Rahoitus- ja konsernitili	13 122	10 880
Muut velat saman konsernin yrityksille	1 538	1 467
Yhteensä	14 660	12 347
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	16 011	17 128

*Olennaisimmat erät

Korkojaksotus	408	357
Palkkajaksotukset	603	690

2.8 Muut liitetiedot

LEASINGSOPIMUKSISTA MAKSAMATTA OLEVAT MÄÄRÄT

1 000 €	2016	2015
Seuraavalla tilikaudella maksettavat määrät	115	79
Myöhemmin maksettavat	222	89
Yhteensä	337	168

VUOKRAVASTUUT

1 000 €	2016	2015
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 976	1 950
Myöhemmin maksettavat	3 952	3 900
Yhteensä	5 928	5 850

KONSERNIYHTIÖIDEN PUOLESTA ANNETUT TAKAUKSET

1 000 €	2016	2015
Takaukset	88 876	100 205
Yhteensä	88 876	100 205

JOHDANNAISSOPIMUKSET

1 000 €	2016	2015
Koronvaihtosopimus		
Kohde-etuuden arvo	15 000	15 000
Käypä arvo	-626	-745

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

OSAKEPÄÄOMA

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 31.12.2016 oli 17 691 729,57 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 30 975 524, joista yhtiön hallussa oli 396 226 osaketta eli 1,3 % osakepääomasta.

OSAKKEET

Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Aspon osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n keskiuurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut. Osakkeen kaupankäyntitunnus on ASPO.

OSINKO

Aspo Oyj harjoittaa aktiivista, kassavirtaan perustuvaa osinkopolitiikkaa. Yhtiön tavoitteena on jakaa osakkeenomistajille keskimäärin vähintään puolet tilikauden tuloksesta.

Aspo Oyj:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2016 maksetaan osinkoa 0,42 euroa osakkeelta, mikä vastaa 85 prosenttia konsernin osakekohtaisesta tuloksesta. Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,21 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä 7.4.2017 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa osingonmaksupäiväksi 18.4.2017. Toinen erä 0,21 euroa/osake maksetaan marraskuussa 2017 osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus päättää 26.10.2017 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisen erän osingon täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän sääntöjen mukaisesti. Nykyisen järjestelmän mukaan osingon täsmäytyspäivä olisi 30.10.2017 ja osingon maksupäivä 6.11.2017.

Aspo Oyj:n omistamille omille osakkeille ei makseta osinkoa.

VALTUUTUKSET

Yhtiökokous 2016 valtuutti hallituksen päättämään enintään 500 000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Valtuutus on voimassa vuoden 2017 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Hallitus ei ole käyttänyt saamaansa valtuutusta.

Yhtiökokous 2015 valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 900 000 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2018 asti.

Hallitus on käyttänyt saamaansa valtuutusta luovuttamalla 18.3.2016 yhteensä 88 970 yh-

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2016

	Osakkeita kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
Havsudden Oy Ab	3 142 941	10,15
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 438 412	4,64
Vehmas Tapio	1 375 827	4,44
Vehmas Aatos	1 043 394	3,37
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 000 676	3,23
Vehmas Tatu	943 900	3,05
Vehmas Liisa	930 693	3,00
Mandatum Life Unit-Linked	739 547	2,38
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	721 040	2,33
Nyberg Gustav	531 667	1,72
10 suurinta omistajaa yhteensä	11 868 097	38,31
Hallintarekisteröidyt osakkeet	627 729	2,03
Muut osakkeet	18 083 472	58,38
Ulkona olevat osakkeet yhteensä	30 579 298	98,72
Omat osakkeet	396 226	1,28
Osakkeita yhteensä	30 975 524	100,00

OSAKKEENOMISTAJIEN JAKAUMA 31.12.2016 OSAKKEIDEN MÄÄRÄN MUKAAN

Osakkeita kpl	Omistajien lukumäärä	Osuus omistajista %	Osakemäärä kpl	Osuus osakkeista %
1-100	1 483	16,06	89 782	0,29
101-500	3 510	38,01	977 572	3,16
501-1 000	1 679	18,18	1 282 847	4,14
1 001-5 000	2 046	22,16	4 418 054	14,26
5 001-10 000	298	3,22	2 111 983	6,82
10 001-50 000	167	1,81	3 399 236	10,97
50 001-100 000	16	0,17	1 051 190	3,39
100 001-500 000	26	0,28	5 772 299	18,64
500 001-	10	0,11	11 868 097	38,31
Yhteistilillä yhteensä	1	0,01	4 464	0,01
Yhteensä	9 236	100,00	30 975 524	100,00

OSAKKEENOMISTAJIEN JAKAUMA 31.12.2016 OMISTAJARYHMITÄIN

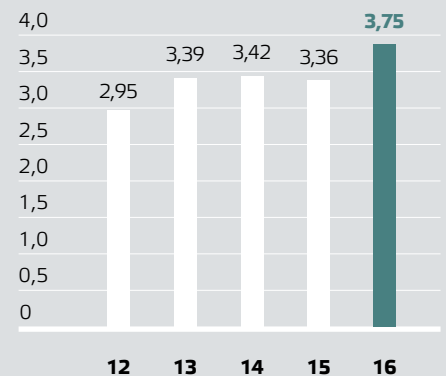
%	Omistuksia	Osakkeita
1. Kotitaloudet	94,5	60,8
2. Yritykset	4,1	18,9
3. Rahoitus ja vakuutuslaitokset	0,2	7,5
4. Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,8	4,4
5. Julkisyhteisöt	0,1	8,1
6. Ulkomaat	0,3	0,3
Yhteensä	100,0	100,0

OSAKKEEN KURSSIKEHITYS €

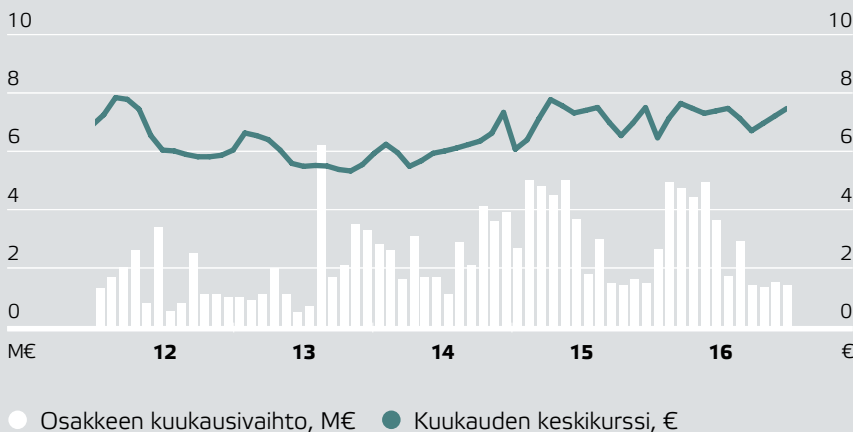

● Aspo Oyj ● Nasdaq Helsinki cap -indeksi

OMA PÄÄOMA/OSAKE €

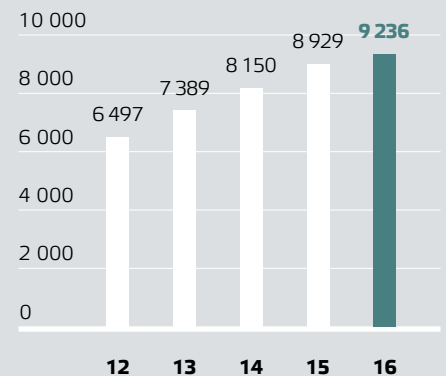

OSAKKEEN VAIHTO JA KESKIKURSSI

● Osakkeen kuukausivaihto, M€ ● Kuukauden keskipurssi, €

OSAKKAIDEN LUKUMÄÄRÄ

tiön hallussa olevaa omaa osaketta vuosien 2015–2017 osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2015 piiriin kuuluvilla henkilöillä.

Lisäksi yhtiökokous 2015 valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista. Valtuutus sisältää myös oikeuden päättää suunnatusta osakeannista. Osakeannissa liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 1 500 000 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2018 asti. Hallitus ei ole käyttänyt saamaansa valtuutusta.

OSAKKEEN VAIHTO JA KURSSIKEHITYS

Vuonna 2016 Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto oli yhteensä 2 490 725 osaketta ja 17,3 miljoonaa euroa, eli 8,0

prosenttia osakekannasta vaihtoi omistajaa. Tilikauden ylin kurssinoteeraus oli 8,21 euroa ja alin 6,00 euroa. Keskipurssi oli 6,95 euroa ja tilikauden päätöskurssi 8,18 euroa. Yhtiöllä on osaketta koskeva markkinatakaussopimus Nordea Bank AB:n kanssa.

Tilikauden päättyessä osakekannan markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 250,1 miljoonaa euroa. Tuoreimmat kaupankäyntitiedot löytyvät osoitteesta www.aspo.fi.

OSAKKEENOMISTUS

Aspon osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Vuoden 2016 lopussa Aspolla oli yhteensä 9 236 osakkeenomistajaa. Osakkeista 98,0 prosenttia oli suorassa omistuksessa ja 2,0 prosenttia hallintare-

kisterien kautta olevassa omistuksessa. Ulkomaisessa omistuksessa oli yhteensä 0,2 prosenttia yhtiön osakkeista.

Kymmenen suurimman osakkeenomistajan hallussa oli 31.12.2016 yhteensä 38,3 prosenttia yhtiön osakkeista ja äänistä.

Luettelo Aspon suurimmista osakkeenomistajista on nähtävillä kuukausittain päivitettyinä internet-osoitteessa www.aspo.fi.

JOHDON OSAKKEENOMISTUS

Aspo Oyj:n hallituksen jäsenet määräysvalta-yhteisöineen omistivat 31.12.2016 yhteensä 4 161 370 osaketta, joka oli 13,4 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä.

Aspo Oyj:n toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän muut jäsenet omistivat 31.12.2016 yhteensä 235 181 osaketta, joka oli 0,8 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä.

HALLITUKSEN VOITONJAKOESITYS

Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2016 ovat 31 495 378,54 euroa, josta tilikauden voitto on 12 804 309,73 euroa.

Yhtiön rekisteröity osakemäärä 31.12.2016 oli 30 975 524 osaketta, joista yhtiön hallussa oli 396 226 osaketta.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että jakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

• osinkona jaetaan kahdessa erässä 0,42 euroa / osake 30 579 298 osakkeelle*	12 843 305,16 €
• omaan pääomaan jätetään	18 652 073,38 €
	31 495 378,54 €

*osinkoon oikeuttavien osakkeiden määrä allekirjoituspäivänä

Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,21 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä 7.4.2017 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa osingonmaksupäiväksi 18.4.2017. Toinen erä 0,21 euroa/osake maksetaan marraskuussa 2017 osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus päättää 26.10.2017 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisen erän osingon täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän sääntöjen mukaisesti. Nykyisen järjestelmän mukaan osingon täsmäytyspäivä olisi 30.10.2017 ja osingon maksupäivä 6.11.2017.

Aspo Oyj:n omistamille omille osakkeille ei makseta osinkoa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Ennen kuin hallitus panee yhtiökokouksen päätöksen täytäntöön, sen on osakeyhtiölain edellyttämällä tavalla arvioitava, onko yhtiön maksukyky ja/tai taloudellinen asema muuttunut yhtiökokouksen päätöksenteon jälkeen niin, että osakeyhtiölain mukaiset osingonjaon edellytykset eivät enää täyty. Osakeyhtiölain mukaisten edellytysten täyttyminen on edellytys yhtiökokouksen päätöksen täytäntöönpanolle.

Helsingissä 3. maaliskuuta 2017

Gustav Nyberg

Mammu Kaario

Mikael Laine

Roberto Lencioni

Salla Pöyry

Risto Salo

Aki Ojanen
toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Aspo Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Aspo Oyj:n (y-tunnus 1547798-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamamme tilintarkastusta ja olemme täytäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harjontamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan

tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnillemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Liikearvon arvostus

Viittaamme liikearvoa koskeviin tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja liikearvoa koskevaan liitetietoon 12.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2016 liikearvon määrä oli 42,6 miljoonaa euroa, joka on 14 % kokonaisvaroista ja 37 % omasta pääomasta. Johdon vuosittain suorittama liikearvon arvonalentumistestaus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka liikearvon määrän vuoksi ja koska arviointiprosessi sisältää johdon arvioita liiketoimintojen tuloksesta ja rahavirtojen diskonttauksessa käytettävästä diskonttokorosta.

Tarkastuksen yhteydessä arvonnäilytysasiantuntijamme avusti meitä johdon tekemien arvioiden ja käytettyjen menetelmien arvioinnissa. Tarkastuksemme kohdistui mm. ennustettuun kasvuun ja kannattavuuteen, investointeihin sekä diskonttokorkoon. Arvioidessamme johdon käyttämiä oletuksia, vertasimme niitä muun muassa ulkopuoliseen markkinainformaatioon. Arvioimme kassavir-

taa kerryttävien yksikköjen herkkyyttä sen suhteen, voisiko mikään kohtuullisella todennäköisyydellä tapahtuva muutos oletusarvoissa johtaa siihen, että odotettavissa olevat kassavirrat alittaisivat kirjanpitoarvon. Pehdyimme yhtiön aiempaan ennustetarkkuuteen ja vertasimme ennusteita yhtiön hallituksen hyväksymiin viimeisimpiin budjetteihin. Tarkastimme myös johdon laatimien laskelmien laskentakaavat.

Lisäksi arvioimme arvonalentumistestauksesta esitettyjä liitetietoja.

Liikevaihdon tulouttaminen

Viittaamme tuloutusta koskeviin tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja liikevaihtoa koskevaan liitetietoon 1.

Tilikaudella 2016 Aspo-konsernin liikevaihto oli 457 miljoonaa euroa, josta valtaosa muodostuu tavara-kaupasta, mutta osa myös asiakkaille myytävistä palveluista. Kiinnitimme huomiota tulouttamiseen tilintarkastuksen kannalta keskeisenä seikkana, koska tilinpäätökseen liittyy riski siitä, kirjataanko tuotot oikea-aikaisesti tilikauden liikevaihdoksi, joka katsotaan tärkeäksi tunnusluvuksi arvioitaessa yhtiön taloudellista suoriutumista. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden mukaan myynti tuloutetaan liikevaihdoksi, kun myydyin hyödykkeen riskit ja hyödyt on siirretty asiakkaalle. Myyntisopimusten ehdot ja käytännöt vaihtelevat markkinakohtaisesti ja lisäksi paikallinen johto saattaa kokea painetta saavuttaa asetetut liikevaihtotavoitteet, mitkä lisäävät olennaisen virheen riskiä.

Liikevaihdon tulouttamiseen liittyvän riskin huomioimiseksi suoritimme muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet:

- arvioimme Aspon tuloutusperiaatteita sovellettaviin tuloutusstandardeihin nähden
- arvioimme liikevaihdon tuloutusprosessia ja -menetelmiä sekä testasimme Aspon merkittävässä yksiköissä prosessiin liittyviä kontrolleja
- suoritimme myynnin tuloutukseen liittyen analyttisiä ja transaktiotasoisia tarkastustoimenpiteitä ennen ja jälkeen tilinpäätöspäivän. Analysoimme tilinpäätöspäivän jälkeiselle kaudelle kirjattuja hyvityslaskuja.

Lisäksi arvioimme tuloutukseen liittyviä liitetietoja.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Viittaamme vaihto-omaisuutta koskeviin tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja liitetietoon 18.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2016 vaihto-omaisuuden määrä oli 57 miljoonaa euroa, joka on 18 % kokonaisvaroista ja 50 % omasta pääomasta. Kiinnitimme huomioita vaihto-omaisuuteen tilintarkastuksen kannalta keskeisenä seikkana sen määrän vuoksi ja koska vaihto-omaisuuden arvostus sisältää johdon arvioita. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden mukaan vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Aspolla on segmentti- ja markkinakohtaiset nettelytavat epäkuranttiusriskin tunnistamiseksi ja vaihto-omaisuuden arvostamiseksi alimman arvon periaatteen mukaisesti.

Vaihto-omaisuuden arvostukseen liittyvän riskin huomioimiseksi suoritimme muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet:

- arvioimme Aspon arvostusperiaatteita sovellettaviin laskentastandardeihin nähden
- arvioimme yhtiön arvostusprosessia ja -menetelmiä sekä testasimme Aspon merkittävässä yksiköissä prosesseihin liittyviä kontrolleja
- kävimme läpi johdon laatimia analyysia hitaasti kiertävistä ja epäkuranteista varastoartikkeleista.

Lisäksi arvioimme vaihto-omaisuuteen ja arvostukseen liittyviä liitetietoja.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia

tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnitteleme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä,

tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpiddollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme

antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varoitoista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen

tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 7. maaliskuuta 2017

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Harri Pärssinen KHT

TIETOA SJOITTAJILLE

OSAKKEEN PERUSTIEDOT

- Pörssilistaus: Nasdaq Helsinki Oy
- Toimialaluokitus: teollisuustuotteet ja -palvelut
- Ryhmä: keskisuuret yritykset
- Kaupankäyntitunnus: ASPO
- ISIN-koodi: FI0009008072

YHTIÖKOKOUS

Aspo Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 5. huhtikuuta 2017 klo 14.00 Finlandia-talon Helsinki-salissa, Mannerheimintie 13 e, 00100 Helsinki. Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä on 24.3.2017.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään 31.3.2017 klo 16.00 mennessä. Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- Internet-sivuston kautta osoitteessa www.aspo.fi
- sähköpostitse osoitteeseen ilmoittautuminen@aspo.com
- puhelimitse numeroon 020 770 6887
- faksilla numeroon (09) 521 4999 tai
- kirjeitse osoitteeseen Aspo Oyj, PL 70, 00501 Helsinki.

Mahdollisesta valtakirjasta, jonka nojalla valtuutettu haluaa käyttää osakkeenomistajan äänioikeutta, pyydetään ilmoittamaan ilmoittautumisen yhteydessä ja valtakirja pyydetään toimittamaan yhtiölle ilmoittautumisajan kuluessa.

OSINGONMAKSU

Aspon osinkopolitiikan tavoitteena on jakaa osinkona keskimäärin vähintään puolet vuoden tuloksesta. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2016 maksetaan osinkoa 0,42 euroa osakkeelta. Yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa.

Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,21 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä 7.4.2017 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakseluetteloon. Hallitus ehdottaa osin-

gonmaksupäiväksi 18.4.2017. Toinen erä 0,21 euroa/osake maksetaan marraskuussa 2017 osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakseluetteloon. Hallitus päättää 26.10.2017 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisen erän osingon täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän sääntöjen mukaisesti. Nykyisen järjestelmän mukaan osingon täsmäytyspäivä olisi 30.10.2017 ja osingon maksupäivä 6.11.2017.

TALOUDELLISET RAPORTIT 2017

- Tilinpäätöstiedote 15.2.2017
- Tilinpäätös 2016 julkaistaan viimeistään 15.3.2017
- Osavuosikatsaus 1–3/2017 tiistaina 9.5.2017
- Puolivuosikatsaus 1–6/2017 tiistaina 15.8.2017
- Osavuosikatsaus 1–9/2017 torstaina 26.10.2017

Aspon taloudellinen informaatio julkaistaan yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.aspo.fi. Kotisivuilta löytyvät tilinpäätökset, osavuosikatsaukset ja pörsitiedotteet suomeksi ja englanniksi. Raportteja voi myös tilata Aspon viestintästä puhelimitse (09) 521 4100 tai sähköpostitse viestinta@aspo.com.

MUU SJOITTAJATIETO

Aspon kotisivuilla osoitteessa www.aspo.fi on saatavilla myös muuta monipuolista sijoittajatietoa kuten ajankohtaisimmat osaketiedot ja Aspoa seuraavien analyttikoiden arvioihin ja ennusteisiin perustuvat konsensusennusteet. Kotisivuilta voi myös tilata kaikki yhtiön tiedotteet sähköpostiinsa.

OSOITTEENMUUTOKSET

Osakaspostitukset tehdään Euroclear Finland Oy:n ylläpitämän osakerekisterin tietojen mukaan. Osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan muuttuneet yhteystiedot omaa arvo-osuustiliä hoitavalle pankille tai pankkiiriliikkeelle.

ASPO OYJ:N SJOITTAJASUHTEET

Aspo järjestää säännöllisesti sijoittajataapaamia eri sidosryhmilleen. Tavoitteena on antaa monipuolista tietoa Asposta ja sen toiminnasta instituutio-naalisille sijoittajille, piensijoittajille, analyytikoille ja median edustajille.

Aspo noudattaa 30 päivän pituista hiljaista jaksoa ennen tulostiedotteidensa julkistamista. Tänä aikana yhtiö ei kommentoi sen taloudellista tilaa, tulevaisuuden näkymiä eikä ennusteita. Yhtiö ei tällöin myöskään tapaa sijoittajia, analyytikoita tai lehdistön edustajia tilaisuuksissa, joissa keskustellaan näistä asioista.

YHTEYSTIEDOT

Aspoa koskeviin sijoittajakysymyksiin vastaavat:

toimitusjohtaja Aki Ojanen
puh. (09) 521 4010
aki.ojanen@aspo.com

rahoitusjohtaja Harri Seppälä
puh. (09) 521 4035
harri.seppala@aspo.com

talousjohtaja Arto Meitsalo
puh. (09) 521 4020
arto.meitsalo@aspo.com

Paino: Lönnberg
Paperi: Munken Arctic Polar, kansi 150 g ja sisäsivut 100 g
Design: Miltton
Kuvat: Getty Images (sisäkansi, s. 4 ja 6),
Tomi Parkkonen (s. 2, 12–16)

ASPO OYJ

PL 70, Lintulahdenkuja 10
00501 Helsinki
puhelin (09) 5211
faksi (09) 521 4999
www.aspo.fi

ESL SHIPPING

www.eslshipping.com

LEIPURIN

www.leipurin.fi

TELKO

www.telko.fi

KAUKO

www.kauko.fi

